BİLİMKURGU DERGİSİ
SAYI - 13 AĞUSTOS 1999 800.000 TL

MERHABA...

Uzun bir süre sonra yine birlikteyiz sevgili arkadaşlar. Aradan geçen bu süre zarfında herhalde bu dergiyi de kaybettik gibi düşünmüş olabilirsiniz.

Dünyada ve ülkemizde varolan ekonomik kriz nedeniyle tüm işletmeler kendilerine göre önlemler almak zorundaydılar çünkü önlerini göremiyorlardı. Bizim mali gücümüze göre milyon kez güçlü basın kuruluşları bile satamayan dergilerini kapattılar ve bunu bir anda yaptılar. Bizlerde önümüzü görebilmek için biraz beklemeyi tercih ettik. Ve zamanı geldiğinde de gördüğünüz gibi yeniden karşınızdayız.

Geçen zaman zarfında epey bilimkurgu kitabı yayınlandı. Bunlardan belki de en sevindirici olanı ATILGAN yayınlarından çıkan Gurur ASI'nın CAM DÜNYA`sıydı. Bu ülkede yaşayan yazarlarımız bizlerden biridir ve geleceğe bir mesaj bırakacaksak ancak onlar sayesinde olabilir. Yeri gelmişken bir örnek vereyim. Çekoslovakya dünyanın en çok okuyan toplumlarından biridir. Her akşam ekmek alır gibi kitapçı dükkanına giden bu toplum nitekim kendilerine en uygun adayı Cumhurbaşkanı seçtiler. Aklı başında toplumların olması gerektiği gibi zamanı gelince Çekoslavakya'yı oluşturan her iki halk büyük bir hoşgörü ile yeni sınırlarını belirleyip, kendi cumhuriyetlerini kurdular. Bu, okuyan ve bunu yaşama geçirebilen bir topluma ait çok ama çok ender bir örnek olup tüm dünya için ibret olması gerekmektedir.

Bu sayımızda yer alan "50 Yıl Sonra" adlı yazı ise aslında Ekim 1998 tarihinde yayınlanabilse çok daha iyi olacaktı ama derginin yayınının gecikmesi nedeniyle ancak bugünlerde okuyabileceksiniz.

Son üç-dört yıldır basında bilimkurguyla ilgili ya da yeni çıkan kitapları tanıtmak amacıyla bazı yazılar yayınlanıyor arada sırada. İyi olan yazılara bir lafım yok ama yazacağım diye birçok yanlış yapanlar bilimkurgu'ya kötülük etmekle kalmayıp aynı zamanda o basın-yayın organlarının idarecilerinin yetenekleri hakkında da kötü düşünülmesine neden oluyorlar.

Tabii bu satırlar aracılığıyla tüm basınımıza istenilen konularda yardıma hazır olduğumuzu da belirteyim.

Geçtiğimiz ay mürettebattan birini kaybettik. ATILGAN'ın sevimli doktoru McCoy (DeForest Kelley) sevenlerinin gözyaşları arasında sonsuzluğa uğurlandı. Ayrıca usta yönetmen Stanley Kubrick'i de geçtiğimiz günlerde kaybettik. Ama anıları daima sevenlerinin yanında olacak.

Bol bilimkurgu dolu günler temennisi ile gelecek sayıya dek sağlıcakla kalın.

Bülent AKKOÇ

Not : Zaman zaman ortaya çıkan bazı yanlışlıkları düzeltmek için belirtmek istiyorum. Beyoğlundaki ATILGAN adlı dükkan ile hiçbir bağlantımız yoktur.

KAPTANIN SEYİR DEFTERİ:
yıldız sayısı: 13

Sahibi ve Yayın Yönetmeni: Bülent Akkoç
Teknik Hazırlık: Hakan Alpin
Atılgan Ajans
Bu Sayıya Katkıda Bulunanlar: Bülent Akkoç, Hakan Alpin, Kamil Aydınlı, Kosta Ceran, Hüsnü Çoruk, Emrah Göker, Cüneyt Gültakın, Sezen Kaymak, Sadi Konuralp, Özlem Kurdoğlu, İsmail Şahin,
Baskı: Kaplan Ofset
Cilt: Özlem Mücellithanesi
Yazışma Adresi:
P.K. 80008 Karaköy- İstanbul
Eski Sayılar İçin:
Bülent Akkoç adına,
Posta Çeki: 114 928 nolu hesap
ve bankalar
Yapı ve Kredi Bankası
Kartal Şb. 244-3000-14822
İş Bankası
Maltepe Şb. 1037 756221
Garanti Bankası
Kartal Şb. 091-66 99943/4

ATILGAN BİLİMKURGU DERGİSİ

sayı: 13 ağustos 1999

İÇİNDEKİLER

SAYFA	İÇERİK
2	De Forrest Kelley'in Anısına Sezen Kaymak
5	Haç ve Ejder'in Yolu R.R. Martin Çev: Emrah Göker
15	50 yıl Sonrasına Bakış
17	ALIENS Son Cephede Şafak Özlem Kurdoğlu
25	Yayın Dünyamızdan Bülent Akkoç
27	The Hitch-Hiker Guide To The Galaxy Kosta Ceran
29	Küçük Koruyucu İsmail Şahin
30	UFO Kongresi Bülent Akkoç
31	Serüven ve Bilimkurgu Cüneyt Gültakın
35	Bilimkurgu'nun Gri Kuşağı R12 Molekülü İle Harika Bir Yolculuk Sadi Konuralp
36	Bilimkurgu Paneli Tüyap 1998 Kitap Fuarı
37	Okuyucu Mektupları
39	Stanley Kubrick Galerisi

De Forest Kelley'in anısına...

De Forest Kelley Filmografisi

Sinema Filmleri

"Apache Uprising"
"Beyond our Own" (Dinsel film)
"Black Spurs"
"Canon City"
"Duke of Chicago"
"Fear in the Night"
"Gunfight at Comanche Creek"
"Gunfight at the OK Corral"
"House of Bamboo"
"House of Fear" (İngilizce başlığı "House of Bamboo")
"Illegal"
"Johnny Reno"
"Law and Jake Wade"
"Man in the Grey Flannel Suit"
"Marriage on the Rocks"
"Men"
"Night of the Lepus"
"Raintree County"
"Star Trek The Motion Picture"
"Star Trek II: The Wrath of Khan"
"Star Trek III: The Search for Spock"
"Star Trek IV: The Voyage Home"
"Star Trek V: The Final Frontier"
"Star Trek VI: The Undiscovered Country"
"Taxi"
"Tension at Table Rock"
"Time to Kill" (Ordu Eğitim filmi)
"Town Tamer"
"Two Faces West"
"Variety Girl"
"View from Pompeii's Head"
"Waco"
"Warlock"
"Where Love Has Gone"

Sezen Kaymak

"Ölmüş Jim!"; Doktor McCoy'un '**Uzay Yolu-Star Trek**' dizisinde en çok kullandığı cümlelerden biriydi bu. Atılgan gemisinin sevimli aile doktoru, yağmurlu bir günün dışında herşeyi iyileştirme gücüne sahip birisiydi. Hümanist, gerçekçi, hayata önem veren, insanı duygularıyla da değerlendiren McCoy; Kirk ve yakın arkadaşlarının deyişiyle *'Bones'*, Atılgan gemisinin Baş Tıp Subayı ve Kaptan'ın elinden (gerektiğinde) geminin komutasını almaya yetkili tek kişisiydi.

Yarbay rütbesi ile Atılgan'da görev yapan Doktor Leonard *'Bones'* McCoy'u başarıyla canlandıran **De Forest Kelley** ne yazık ki yarattığı kahramanın tersine yaşamın en önemli kuralına karşı koyamadı... ve 11 Haziran 1999 günü, sonsuza dek aramızdan ayrıldı. Yaşam ne **Uzay Yolu**'ndaki kadar maceralı ve çoşkulu ne de ölüm çare bulunabilir bir hastalık olmadığı için, McCoy'un **Uzay Yolu**'nun *'Ölümlü Yıllar'* bölümünde olduğu gibi yaşlanmayı durduracak bir mucize bulması olanaklı değildi. Böylece **De Forest Kelley** de uzun süre direnmeye çalıştığı hastalığa 79 yaşında yenildi ve kalplerimizde derin izler bırakan ismiyle beraber ince bir sızı bırakarak, gençlik hayallerimizin bir parçası ile birlikte aramızdan ayrıldı.

De Forest Kelley, **Uzay Yolu**'ndaki görevine dizinin pilot bölümünde kendisinden önce geminin doktorunu oynayan aktörün yeterince tutulmadığının farkedilmesiyle, yeni bir kadro oluşturulmaya başlandığı zaman başlamıştı. İlk sezonda adı, **William Shatner** ve **Leonard Nimoy**'la birlikte başrolde yazılmıyor, kadronun kalanı ile birlikte arka jenerikte çıkıyordu. Serinin ikinci ve üçüncü sezonda ise, rolü artırılarak başrol düzeyine getirilmiş böylece *'Western Filmleri'*nin 2., 3. sınıf 'kötü adamı' **De Forest** birdenbire birinci sınıf bir kahramana dönüşmüştü.

20 Ocak 1920'de Georgia-Atlanta'da doğan **De**

Forest Kelley, aynı şehirde 16 yaşında lise eğitimini tamamladı. 17 yaşında ise ilk kez yaşadığı eyalet dışına, bir amcasını ziyarete California-Long Beach'e gitti. İki hafta için gittiği bu şehirde bir yıl süreyle kaldı.

Eve döndükten sonra annesine, "Size kötü bir haberim var. Çünkü California'ya gidip oarada yaşayacağım," dedi. Ailesi bu kararından çok hoşlanmadı, hele Baptist olan babası için bu kararı anlaşılır gibi değildi. Fakat annesi aktörlük yetenekleri konusunda ona cesaret vermiştir, çünkü bir Baptist oğlunun Atlanta'da ulaşabileceği en önemli yerin kilise korosu olduğunu bilmektedir. Annesinin yardımlarıyla bir süre Atlanta'da solo çalışma yapan, WSB adlı bir radyo istasyonunda şarkı söyleyen **Kelley**, bu sayede Atlanta Paramount Tiyatrosu'nda **Lew Forbes** ve orkestrası ile çalışma olanağı bulmuştu.

Long Beach California'ya taşınması ise geleceğini tümüyle değiştirmiştir. Önce Long Beach Tiyatro Grubu'na katılarak arkadaşı **Barney Girard**'la birlikte bir radyo topluluğu oluşturmuştur. **Barney**, senaryoları yazmakta ve gurubun geri kalanı da bu eserleri radyo istasyonunda mikrofona taşımaktadır. Radyo dışında ise, **Kelley** hayatını asansör operatörü olarak kazanmaktadır.

Televizyon Serileri ve Oynadığı Bölümün Başlıkları

77 Sunset Strip -- "88 Bars"
ABC Matinee Today -- "I Never Said Goodbye"
Alcoa Theater -- "333 Montgomery" & "Johnny Risk"
Armstrong Circle Theater
Arrest and Trial
Assignment: Underwater -- "Affair in Tokyo"
Bat Masterson -- "No Amnesty for Death"
Black Saddle -- "Apache Trail"
Bob Hope Chrysler -- "Theater"
Bold Ones (Doctors) -- "Giants Never Kneel"
Bonanza -- "Decision," "Honor of Cochise," ve "Ride the Wind"
Cavalcade of America --"Medal for Miss Walker"
Code Three -- "Oil Well Incident"
Coronado 9 --"Loser's Circle"
Cowboys -- "Dave Done it"
Crime Syndicated
Dakotas -- "Reformation at Big Nose Butte"
Danger
Death Valley Days – "Breaking Point," "Devil's Gate," ve "Lady of the Plains"
Deputy
Donna Reed --"Uncle Jeff Needs You"
FBI
Frontier Justice -- "Shadow of a Dead Man"
Fugitive -- "Three Cheers for a Little Boy Blue"
Gallant Men -- "Taste of Peace"
Gallery of Mme Liu-Tsong
Gunsmoke -- "Indian Scout"
Have Gun, Will Travel -- "Treasure"
Ironside -- "Warrior's Return"
Johnny Midnight -- "Inner Eye"
Laramie -- "Gun Duel" and "Unvanquished"
Laredo -- "Sound of Terror"
Lawman -- "Squatters" ve "Thimbleringger"
Line-Up - "Chloroform Murder Case"
Littlest Hobo
Lone Ranger – "Death in the Forest" ve "Gold Train" & "Legion of Old Timers"
M-Squad - "Diamond Hard," "Hideout," ve "Pete Loves Mary"
Man Called Shenandoah -- "Riley Brand"
Markham -- "Counterpoint"
Matinee Theater -- "Beyond a Reasonable Doubt"
Mickey Spillane's Mike Hammer -- "Bride and Doom"
Millionaire -- "Millionaire: Iris Millar"
Navy Log
Northwest Passage -- "Death Rides the Wind"
O, Henry Playhouse -- "Hiding of Black Bill"
Owen Marshall -- "Make No Mistake"
Perry Mason -- "The Case of the Unwelcome Bridge"
Plainclothesman
Playhouse 90
Police Story
Rawhide -- "Incident at Barker Springs"
Richard Diamond -- "Adjuster," "Fine Art of Murder"
Riverboat -- "Listen to the Nightingale"
Room 222 -- "Suitable for Framing"
Rough Riders -- "Night Binders"
Route 66 -- "1800 Days to Justice" ve "Clover Throne"
Schlitz Playhouse of Stars
Science Fiction Theater – "Long Day," "Survival in Box Canyon," ve "Y.O.R.D."
Silent Force -- "Judge"
Silent Service – "Archerfish Spits Straight," "Gar Story," ve "Spearfish Delivers"
Slattery's People -- "Question: Which One has the Privilege"
Stagecoach West -- "Image of a Man"
Star Trek -- 79 bölüm ve 6 film
Studio 57 -- "Storm Signal"
Studio One
Tales of Wells Fargo -- "Capt. Scoville"
Trackdown – "Dooley Boys," "End of an Outlaw," "Hard Lines," ve "Jailbreak"
Two Faces West -- "Fallen Gun"
Virginian -- "Duel at Shiloh" ve "Man of Violence"
Walt Disney Presents: Elfago Baca -- "Mustang Man, Mustang Maid"
Wanted: Dead or Alive -- "Hostage & Secret Ballot"
Web
You Are There -- 13 bölüm
Your Favorite Story -- "Inside Out" ve "Man Who Sold His Shadow"
Your Jeweler's Showcase -- "Hand of St. Pierre"
Zane Grey Theater -- "Shadow"

İkinci Dünya Savaşı sırasında ise **Kelley**, donanma eğitim filmlerine bir Paramount'çu olarak odaklandı. Sonuçta bir oyun denemesi ve bir kontrattı. Stüdyo ile 2,5 yıllık bir çalışma oldu. 1948'de Doğu'ya New York'a gitti. Amacı sahne ve Tv deneyimi kazanmaktı. California'ya tekrar döndüğünde ise Hollywood'un çok zayıf bir belleği olduğunu anladı. Neyse ki New York'tan tanıdığı pek çok insanın şimdi Batı Sahili için çalıştığını farketti. Arkadaşı **Barney Girard**, televizyon dizisi ***'You Are There'***in senaryolarını yazmaktaydı, ve **De Forest Kelley**'in yeniden film dünyasına girmesine yardımcı oldu.

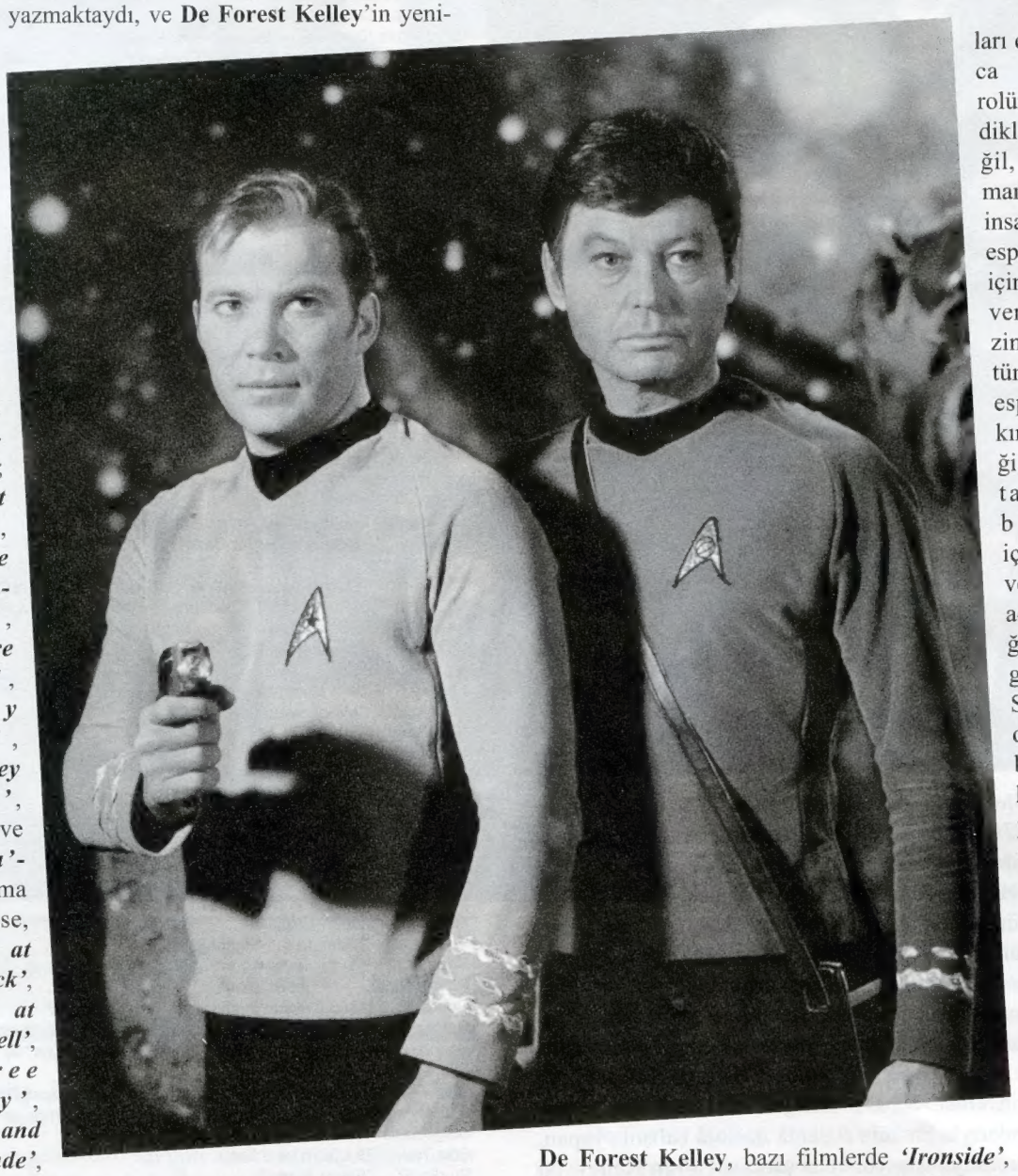

Sayısız kez televizyon kanallarından izleyicilere ulaştığı akılda kalıcı roller; ***'Schlitt Theater'***, ***'Playhouse 90'***, ***'Gunsmoke'***, ***'You are There'***, ***'Navy Long'***, ***'Zane Grey Theater'***, ***'Rawhide'*** ve ***'Bonanza'***-dır. Sinema serüveni ise, ***'Tension at Table Rock'***, ***'Gunfight at O.K. Correll'***, ***'Raintree Country'***, ***'The Law and Jake Wade'***, ***'Warlock'*** ve ***'Where Love has Gone'*** filmlerinde oynadığı ve çoğunlukla psikopat ve kötü adam olduğu rollerdir.

De Forest Kelley, **Carolyn Downing** ile 7 Eylül 1945'te evlenir. Tanışmaları birlikte oynadıkları Long Beach Tiyatro Gurubu'nda olmuştur. **Carolyn**, tiyatroyu bırakmış ve çift Sherman Oaks-California'ya yerleşmiştir.

De Forest, Atılgan'ın üstün yetenekli doktorunu canlandırmasına karşın, gerçekte hiç tıp eğitimi almamıştır. Bununla birlikte kendisinin tıbba müthiş bir ilgisi olup, bir zamanlar kendisine ailesi tarafından tıp eğitimi almak isteyip istemediği sorulmuştu. Eğer California'ya gitmeseydi mutlaka bir tıp okuluna başlayacaktı. (Bu da **Gene Roddenberry**'nin doğru role doğru insan seçmesinin esrarlı ve eşsiz bir örneğidir.) Çünkü **Kelley**, her zaman McCoy'un kişiliğini kendi kişiliğinin bir yansıması olarak katkılarda bulunmuştur.

Televizyon kamerasından uzak durduğu zamanlarda **Kelley** resim yapıp, yüzer veya evinde çalışırdı.

Hayranları onu yalnızca *'Bones'* rolünde beğendikleri için değil, aynı zamanda iyi bir insan, sıcak ve esprili olduğu içinde çok severlerdi. Dizinin setinde tüm kadroyu esprileri ile kırıp geçirdiği, hayranları tarafından bilindiği için; nazik ve sıcak bir adam olduğu ve duygularını Spockvari olmayan bir tarzda kitlelerle paylaştığı için de çok sevilirdi.

Uzay Yolu dizisinin çekimleri bittikten sonra uzun bir tatil yapan **De Forest Kelley**, bazı filmlerde ***'Ironside'***, ***'The Cowboys'*** gibi televizyon dizilerinde ve Güneybatı'daki bazı tiyatrolarda da oynamıştı. 1979'dan sonra çevrilen orjinal kadrolu 6 adet **Uzay Yolu** sinema filminde de aynı rolü başarıyla canlandırmıştır.

De Forest Kelley'nin boyu 1.83 m., kilosu 72 kg., gözleri mavi, saçları ise kahverengiydi. 20 Ocak doğumlu olduğu için Oğlak burcundandı.

HAÇ VE EJDER'İN YOLU

George R. R. Martin
Çeviren: Emrah Göker

"Sahte bir mezhep," dedi bana. Havuzunun bulanık suyu yavaşça dalgalandı.

"Bir tane daha mı?" dedim bıkkınlıkla. "Bugünlerde sayıları iyice arttı."

Emreden Lord'um bu yorumumdan hoşlanmamıştı. Sudaki konumunu değiştirdi, su dalgaları havuzun her yanına yayıldı. Dalga halkalarından biri kenardan taştı, ve su kabul odasının taşlarına yayıldı. Çizmelerim yine ıslanmışlardı. Filozofça kabullendim bunu. En kötü çizmelerimi giymiştim, çünkü ıslak ayakların onun çağrısına gelmenin kaçınılmaz sonuçlarından biri olduğunun farkındaydım. Onun, yani Torgathon Nine-Klariis Tûn'un, ka-Thane ırkının yaşlısı, ve ayrıca Vess Başpiskoposu, Dört And'ın En Kutsal Pederi, İsa Mesih Şovalyeleri Askeri Örgütü Engizisyon Mahkemesi Reisi, ve Yeni Roma Papa Cenapları Daryn XXI'in vekilinin.

"İsterse göklerdeki yıldızlar kadar sahte mezhep çıksın, her biri diğerinden daha az tehlikeli değildir Peder," dedi başpiskopos vekarla. "Hıristiyan Şovalyeleri olarak hepsiyle tek tek savaşmak bize verilmiş bir görevdir. Ve eklemeliyim ki bu yeni mezhep bilhassa menfur bir mezhep."

"Evet, Emreden Lord'um," diye yanıtladım. "Hafife almak niyetinde değildim. Özürlerimi kabul edin lütfen. Finnegan'daki görev oldukça yorucuydu. Bu işlerden biraz uzaklaşmak için izin almayı ummuştum. Dinlenmeye,

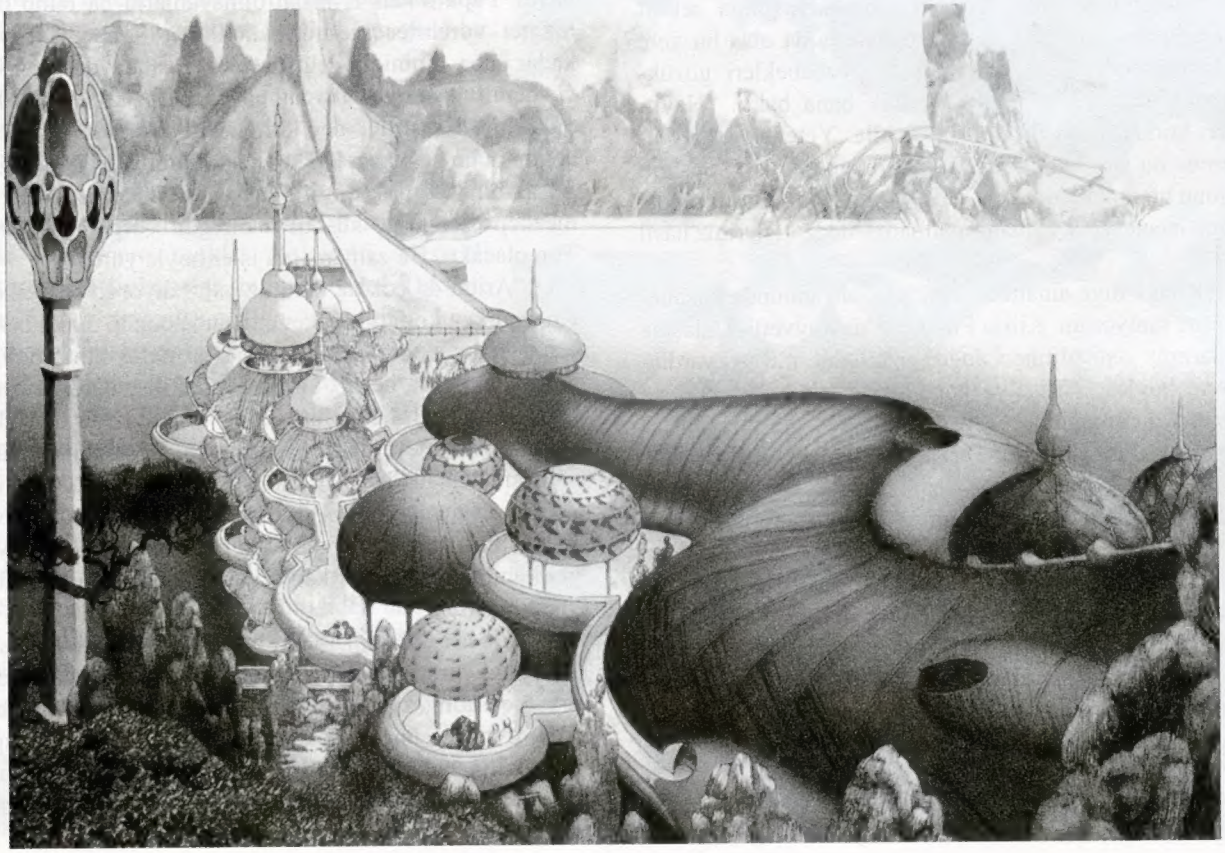

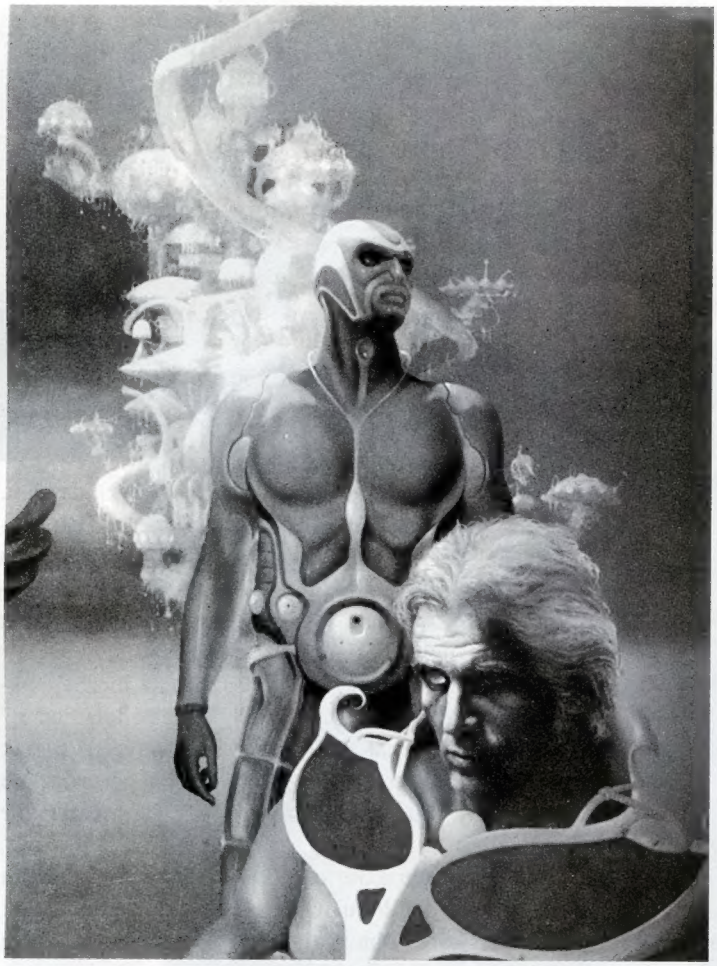

düşünmek ve güç toplamak için zamana ihtiyacım var."

"Dinlenmek mi?" Başpiskopos havuzunda tekrar kıpırdadı, dev cüssesini çok az oynatmış da olsa bu yere tekrar su saçılmasına yetti. Siyah, gözbebekleri gözükmeyen gözlerini hızlı kızlı kırparak bana baktı. "Hayır, Peder, korkarım bu düşünülemez bile. Yetenek ve tecrübeleriniz bu yeni görev için büyük önem taşıyor." Sesinin bas tonu biraz yumuşar gibi oldu. "Finnegan'la ilgili raporlarınızı inceleyecek zamanım olmadı," dedi. "İşleriniz nasıl gitti?"

"Kötü," diye anlattım ona, "yine de sonunda kazanacağımızı sanıyorum. Kilise Finnegan'da kuvvetli. Uzlaşma çabalarımız reddedilince doğru ellere bir miktar yardım yaptım, böylece Kilise'ye karşı gelenlerin gazetesini ve diğer yayın organlarını kapatabildik. Dostlarımız ayrıca onların yasal girişimlerinin boşa çıkmasını da sağladılar."

"Bu hiç de kötü değil," dedi başpiskopos. "Kilise'nin Lord'u için dikkate değer bir zafer kazanmışsınız."

"Ayaklanmalar oldu, Emreden Lord'um," dedim. "Sapkınların yüzden fazlası öldürüldü , bir düzine kadar da bizden ölen oldu. Korkarım olay kapanmadan önce daha fazla şiddet olacak. Mezhebin ortaya çıktığı şehre adım atmaları bile rahiplerimizin saldırıya uğramalarına yetiyor. Onların liderlerinin hayatları da o şehrin dışında tehlikede. Böyle öfkelerden, kan dökmelerden sakınmayı ummuştum."

"Övgüye değer, ama gerçekçi değil," dedi Başpiskopos Torgathon. Gözlerini bana bakarak kırpıştırdı yine, ırkının üyeleri arasında bunun bir sabırsızlık göstergesi olduğunu hatırladım. "Şehitlerin kanı bazen dökülmelidir, sapkınlarınki de. Bir varlığın canını teslim etmesinden ne çıkar, ruhu kurtulduğu sürece?"

"Gerçekten," diye katıldım ona. Sabırsızlığına rağmen, bir fırsat verilse Torgathon bir saat daha ders verirdi bana. Bu olasılık kanımı dondurdu. Kabul odası bir insanın rahatı için tasarlanmamıştı, ve ben de orada gerekenden uzun kalmak istemiyordum. Duvarlar küflü ve rutubetliydi, içerdeki hava sıcak ve nemli ve ka-Thane ırkının karakteristiği olan ekşimiş tereyağı gibi kokuyordu. Yakam boynumu acıtmaktaydı. Cübbemin altında terliyordum, ayaklarım adamakıllı ıslanmıştı ve midem dönmeye başlıyordu.

Şu yeni görevden konuşmaya karar verdim. "Demek bu yeni sahte mezhep alışılmadık biçimde tehlikeli, öyle mi Emreden Lord'um?"

"Öyle," dedi.

"Nerede ortaya çıkmış."

"Arion'da, Vess'ten yaklaşık üç hafta uzaklıkta bir dünya. Tamamen insanların yaşadığı bir dünya. Siz insanların neden bu kadar kolay yoldan çıktığınızı anlamıyorum. Bir ka-Thane bir kez inanç yolunu bulursa onu kolay kolay terketmez."

"Bu iyi biliniyor," diye yanıtladım kibarca. İnanç yolunu bulan ka-Thane sayısının yok denecek kadar az olduğunu belirtmedim. Yavaş, hantal bir ırktılar, ve çoğu kendi yollarının dışında bir şey öğrenmeye, ve kendi eski dinlerinden başka bir öğretiyi benimsemeye istekli değillerdi. Torgathon Nine-Klariis Tûn bir istisnaydı. Papa Vidas L insan olmayanların da rahip olarak hizmet verebileceklerini kanunlaştırdığında, iki yüzyıl kadar önce, dinini ilk değiştirenler arasındaydı. Uzun ömrü ve demir inancıyla Torgathon'un başpiskoposluğa kadar yükselmesi şaşırtıcı değildir, kendi ırkından bin kişiden azının onun peşinden Kilise'ye katıldığı gerçeğine rağmen. En az bir yüzyıllık ömrü daha vardı. Yeterli sayıda sahte mezhep ezerse hiç kuşkusuz bir gün Torgathon Kardinal Tûn olacaktı. Bu zamanlarda işler böyle yürüyor.

"Arion'da çok az etkimiz var," diyordu başpiskopos. Konuşurken kolları hareket etti, suda dönüp duran benekli, yeşil-gri etten dört hantal sopa, ve nefes alma deliğinin etrafındaki kirli, beyaz, kirpiksi kıllar her sözcükle beraber titriyorlardı. "Birkaç rahip, birkaç kilise, az bir mürit kitlesi, ama sözetmeye değer bir güç yok. Sapkınlar bu dünyada şimdiden bizden kat kat fazlalar. Zekanıza ve kurnazlığınıza güveniyorum. Bu felaketi bir fırsata çevirin. Mezhebin inançlarının sahteliği o kadar belli ki kolaylıkla çürütebilirsiniz. Belki kandırılanlardan bazıları da doğru yola dönerler."

"Elbette," dedim. "Peki bu sahte mezhebin yapısı nedir? Neyi çürüteceğim?" İçimden aslında umurumda değil, diye geçirdim, kendi problemli inancımın acıklı bir belirtisiydi bu düşünce. Çok fazla sapkın mezheple uğraşmıştım. İnançları ve sordukları sorular kafamda yankılanıyor ve her gece rüyalarıma giriyorlardı. Kendi inancım-

dan nasıl emin olabilirdim? Torgathon'u rahipliğe çeken aynı irade yarım düzine kadar dünyanın Yeni Roma Piskoposu'nu tanımamasına neden olmuştu. Torgathon'un yolunda gidenlerse şu önümde yüzen ve dört dev, perdeli elinde Kilise'nin otoritesini bulunduran cüsseli, çıplak (ıslak bir Roma yakası dışında çıplak) yaratıkta bilhassa çirkin bir sapkınlık bulacaklardı. Hıristiyanlık bugün insan ırkının en büyük dini, ama bu pek bir şey ifade etmiyor. Hıristiyan olmayanlar bizim beş katımız kadar, ve yedi yüzün üzerinde Hıristiyan mezhebi bulunuyor, bazıları neredeyse Arz'ın ve Bin Dünya'nın Tek Gerçek Yıldızlararası Katolik Kilisesi kadar büyük. Daryn XXI bile, güçlü olsa da, Papa ünvanını kendisine atfeden yedi kişiden sadece biri. Bir zamanlar benim kendi inancım güçlüydü, ama sapkınlar ve inanmayanlar arasında çok uzun zamandır dolaşıyorum, ve şimdi dualarım bile kuşkularımı defedemiyor. İşte bu nedenle dehşete kapılmadım -sadece anlık bir entellektüel ilgi duydum- başpiskopos Arion'daki mezhebin temel inancını açıkladığında.

"Judas Iscariot'u[1]," dedi, "bir aziz yapmışlar."

***

Engizisyon Şovalyeleri'nin kıdemlilerinden biri olarak kendi yıldız gemime komuta ediyorum, gemime hoşlandığım bir ad verdim, *İsa'nın Gerçeği*. Araç emrime verilmeden önce *St. Thomas* diye adlandırılmıştı, on iki havariden birinin adı, ama şüphecilikten adı çıkmış bir azizin isminin yanlış inançlara karşı savaşan bir gemiye konmasının uygun olmayacağını düşündüm. *İsa'nın Gerçeği*'nde aktif bir görevim yok, Gezgin St. Christopher Cemaati'nden altı kız ve erkek kardeş mürettebatı oluşturuyor, kaptanı da bir tüccardan kiraladığım genç bir kadın.

Vess'ten Arion'a olan üç haftalık yolculuk boyunca sahte İncil'i inceledim , başpiskoposun idari yardımcısı bir kopyasını vermişti bana. Kalın, ağır, güzel görünümlü bir kitaptı, siyah deriyle kaplanmış, sayfaları altın tozuyla kenarlanmıştı, içinde tamamen renkli, holografi destekli muhteşem resimlemeler bulunuyordu. Dikkate değer bir çalışmaydı, çoktan unutulmuş kitap yapma sanatını seven biri tarafından yapıldığı belliydi. Resimler -öğrendiğim kadarıyla orjinalleri Arion'daki St. Judas'ın Evi'nin duvarlarında bulunuyordu- dinsiz olmalarına rağmen usta işiydi, Yeni Roma'daki Büyük St. John Katedrali'ni süsleyen Tammervens ve RoHallidays'inkiler kadar yüksek bir sanattı bu.

İç tarafta, kitabın basılmasına Lukyan Judasson, St. Judas Iscariot Tarikatı'nın lideri tarafından onay verildiğine dair bir *imprimatur*[2] vardı.

Kitabın adı *Haç ve Ejder'in Yolu* idi.

İsa'nın Gerçeği yıldızlar arasında kayıp giderken kitabı okudum ben de, ilk önceleri savaşacağım bu mezhebi daha iyi anlamak için notlar alıyordum, ama sonra anlatılan garip, dolambaçlı grotesk hikaye beni içine aldı. Metnin kullandığı sözcüklerde ihtiras, güç, ve şairane bir dil vardı.

Böylece karmaşık, hırslı, çelişkili ve hepten sıradışı bir insan olan St. Judas Iscariot'la ilk kez tanıştım.

Ünlü şehir-devlet Babil'de bir fahişeden doğmuştu, Kurtarıcı'nın Bethlehem'de doğduğu aynı gün ve yıl, ve çocukluğunu sokak aralarında geçirmişti, zorunda kaldıkça vücudunu satarak, biraz büyüdüğünde de kaçakçılık ticareti yaparak. Gençliğinde karanlık sanatlarla uğraşmaya başlamış ve yirmisinden önce usta bir kara büyücü olmuştu. O zaman Ejder-Efendisi Judas oldu. Eski Dünya'nın dev, kanatlı ateş kertenkelelerini, Tanrı'nın en korkunç yaratıklarını kontrol edebilen ilk ve tek adam. Kitapta dev, soğuk bir mağarada Judas'ı gösteren muhteşem bir resim vardı, dağ gibi bir yeşil-altın sarısı ejderhayı zaptedebilmek için parlayan bir kamçı tutuyordu ve gözleri alev alevdi. Kolunun altında hasır bir sepet vardı, açılmış kapağından üç ejderha yavrusunun küçük, pullu kafaları uzanmıştı. Dördüncü bir yavru ejderha da yakasına tırmanıyordu. Tüm bunlar kitabın ilk bölümündeydi.

İkinci bölümde, Fatih Judas olmuştu, Ejder-Kral Judas, Babilli Judas, Ulu Fetihçi. Ejderhalarının en koca-

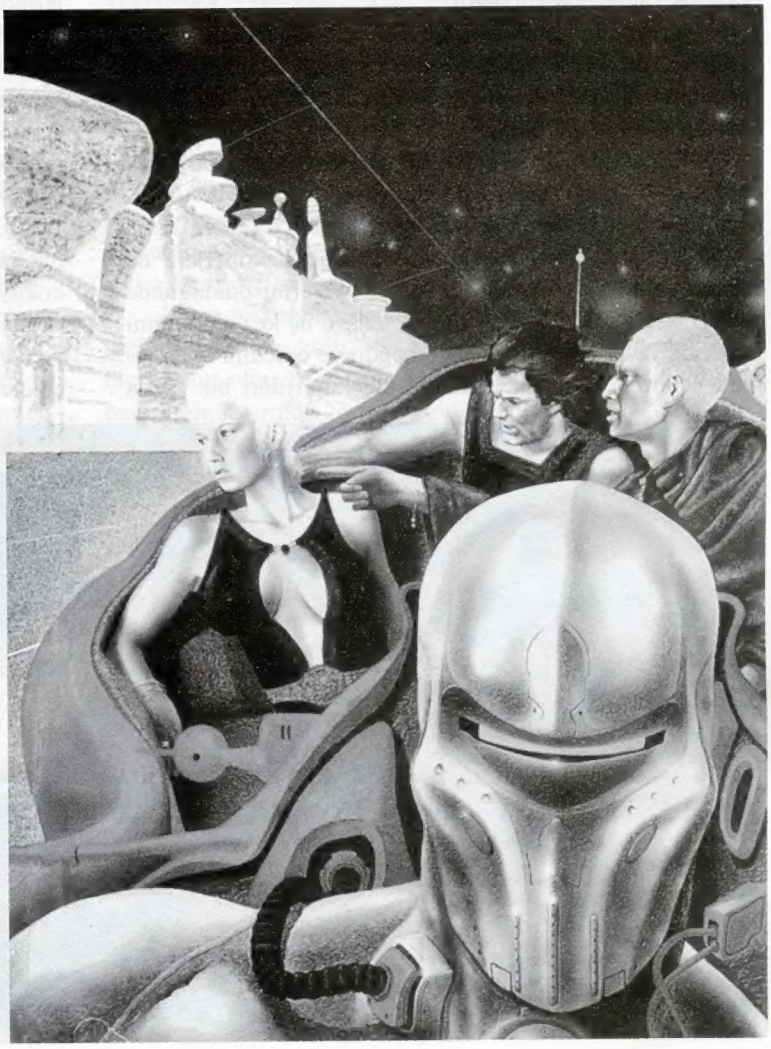

1) Judas İscariot, ya da **Yahuda İzkariyot**. İncil'de İsa'nın 12 havarisinden biridir. İsa'ya ihanet ettiği söylenir. (ÇN)

2) İmprimatur, Hıristiyan Kilisesi terminolojisinde bir dini kitap hakkında verilen basılma müsaadesi. (ÇN)

manının sırtında, başında demir bir taç ve elinde bir kılıçla, Babil'i Eski Dünya'nın gördüğü en büyük imparatorluğun başkenti yaptı, toprakları İspanya'dan Hindistan'a dek uzanıyordu. Yaptırdığı Asma Bahçeler'inin ortasında ejderha şekilli bir tahttan yönetiyordu ülkesini, ve sorun yaratan peygamber, Nazareth'li İsa önüne bağlı ve kanlar içinde getirildiğinde de bu tahtta oturuyordu. Judas sabırlı bir adam değildi, ve onunla işi bitene dek Mesih'e daha da eziyet etti. Ve İsa'nın sorularını cevapsız bırakacağını anladığında, Judas -aşağılayarak- onu sokaklara geri yolladı. Ama önce Judas askerlerine Mesih'in bacaklarını kesmelerini söyledi. "İyileştirici," dedi, "iyileştir kendini."

Sonra Tövbe geldi, gece görünen vizyon, ve Judas Iscariot tacını ve büyücülüğü ve tüm zenginliklerini bıraktı, sakatladığı adamın yolundan yürümek için. Zulmettiği insanlarca hor görülerek, hakaretler işiterek Judas, Lord'un bacakları oldu, ve bir yıl boyunca İsa'yı bir zamanlar hükmettiği toprakların uzak köşelerine sırtında taşıdı. İsa nihayet kendini iyileştirdiğinde Judas onun yanında yürüdü, ve o andan itibaren İsa'nın güvenilir dostu ve danışmanı oldu. Oniki Havari'nin ilki ve en önde gideniydi. Sonunda İsa Judas'a tüm dilleri konuşma hünerini verdi, Judas'ın uzaklara yolladığı ejderhaları geri çağırdı ve onları kutsadı, ve havarisini okyanusların ötesine, onun tek başına vekilliğini yapmak ve, "Benim Sözüm'ü ulaşamadığım yerlere yaymak" amacıyla gönderdi.

Öğleyin güneşin karardığı ve yerin sallandığı bir gün geldi ve Judas ejderhasını çevirdi ve azgın denizlerin üzerinden uçarak geri döndü. Ama Kudüs şehrine vardığında İsa'yı çarmıhta ölü buldu.

O anda inancı bocaladı, ve sonraki üç gün boyunca Judas'ın Büyük Gazabı eski dünyayı kasıp kavurdu. Ejderhaları Kudüs'teki Tapınak'ı yerle bir ettiler ve halkı şehirden sürdüler ve Roma ve Babil'deki iktidarlara da dehşet saldılar. Ve Oniki'nin diğer üyelerini bulduğunda onları sorguladı ve Peter'in Lord'u nasıl üç kez aldattığını öğrendi, Peter'i kendi elleriyle boğdu ve cesedini ejderhalara yedirdi. Sonra ejderhalarını dünyanın dört bir yanda yangınlar çıkarmaya yolladı, Nazareth'li İsa'nın cenaze ateşleri olarak.

Ve üçüncü gün İsa dirildi ve ejderhalar döndü, ve her yerdeki yangınlar söndü. İsa ejderhaların karınlarından Peter'i geri çağırdı ve etlerini bir araya getirip onu tek vücut yaptı ve ona Kilise'nin hakimiyetini verdi.

Sonra o ejderhalar öldü, ve böylece dünyanın her yerindeki ejderhalar da öldü, çünkü onlar Judas Iscariot'un bilgelik ve gücünün yaşayan sembolleriydiler, ve Judas büyük bir günah işlemişti. Ve o, Judas'tan ona verdiği konuşma ve iyileştirme hünerlerini geri aldı, ve görme yeteneğini de aldı, çünkü Judas kör bir adam gibi davranmıştı (kitapta ejderhalarının cesetleri başında ağlayan kör Judas'ın güzel bir resmi vardı). Ve İsa Judas'a çağlar boyu sadece hain olarak hatırlanacağını, ve insanların ismini lanetleyeceğini, ve kim olduysa ve ne yaptıysa hepsinin unutulacağını söyledi.

Ama sonra, Judas onu çok sevdiğinden, Mesih ona bir armağan verdi uzun bir ömür, ki bu ömür boyunca dolaşabilir ve günahlarını düşünebilir ve sonunda affedilebilirdi, sonrasında sadece ölecekti.

Bu Judas Iscariot'un hayatının son bölümüydü, gerçekten çok uzun bir bölümdü bu. Bir zamanlar Ejder-Kral, bir zamanlar İsa'nın dostuydu, şimdi sadece bir gezgin olmuştu, sürgünde ve dostsuz, dünyanın tüm soğuk yollarında dolaşan, bildiği bütün şehirler ve insanlar ve her şey ölürken bile yaşayan bir adamdı artık. Ve Peter, ilk Papa ve daimi düşmanı, Judas'ın Mesih'i otuz gümüş para için nasıl sattığının öyküsünü uzak diyarlara kadar yaydı, Judas gerçek ismini bile kullanamaz hale gelene kadar. Bir zaman kendine sadece Gezgin Ju' dedi, ondan sonra da pek çok isim kullandı.

Bin yıldan fazla yaşadı, ve bir vaiz, ve bir hekim, ve bir hayvan dostu oldu, ve Peter'in kurmuş olduğu kilise kokuşup çürümeye başladığında avlanması için peşine avcılar takıldı ve zulüm gördü. Ama çok fazla zamanı oldu, ve sonunda bilgeliği ve huzuru buldu, en nihayet İsa, ona çoktandır özlem duyduğu ölüm yatağında gözüktü, ve barıştılar, ve Judas bir kez daha ağladı. Ölmeden önce, Mesih Judas'ın bir zamanlar kim ve ne olduğunu bir kaç insanın hatırlamasına izin vereceğine ve taki yüzyıllar geçip de Peter'in Yalanı sonunda unutulana dek, bu bilginin yayılacağına dair söz verdi.

Haç ve Ejder'in Yolu'nda

anlatıldığı kadarıyla Judas Iscariot'un hayatı buydu. Kitapta ayrıca öğretileri ve de sözde onun yazdığı uydurma başka kitaplar da vardı.

Kalın kitabı bitirdiğimde onu Arla-k-Bau'ya verdim, *İsa'nın Gerçeği*'nin kaptanına. Arla sessiz, pragmatik bir kadındı, belli bir inancı yoktu, ama görüşlerine değer verirdim. Mürettebatımdaki diğerlerinde, St. Christopher'ın kız ve erkek kardeşlerinde sadece başpiskoposun dini dehşetinin yankısını bulacağımı biliyordum.

"İlginç," dedi Arla kitabı geri verirken. Kıkırdadım. "Hepsi bu mu?"

Omuz silkti. "Güzel bir öykü. Okunuşu senin İncil'inden daha kolay Damien, ve ayrıca ondan daha dramatik."

"Doğru," diye olumladım. "Ama mantık dışı. Doktrin, safsata, mitoloji ve batıl inançtan oluşmuş inanılmaz bir karışım. Eğlendirici, evet, elbette. Özgün bir hayalgücü, hatta cüretkar. Ama gülünç, sence de öyle değil mi? Ejderhalara nasıl inanabilirsin? Ya bacakları olmayan bir İsa'ya? Dört canavar tarafından yendikten sonra tekrar bir araya getirilen Peter'a?"

Arla'nın gülümsemesi alaycıydı. "Bunlar şaraba dönüşen sudan, ya da dalgaların üstünde yürüyen İsa'dan, ya da balık midesinde yaşayan adamdan daha mı aptalca?" Arla-k-Bau beni iğmelemeyi severdi. Bir inançsızı kaptanım olarak seçtiğimde skandal olmuştu, ama mesleğinde çok iyiydi, ve etrafımda her zaman tetikte olmamı sağlamasını seviyordum. Aklı iyi çalışıyordu, ve ben buna kör itaatten daha çok değer verirdim. Bu içimdeki bir günahtı belki.

"Arada fark var," dedim.

"Var mı?" diye tersledi. Gözleri maskelerimin ardını görüyordu. "Haydi Damien, itiraf et. Bu kitaptan hoşlandın."

Boğazımı temizledim. "İlgimi çekti," diye karşılık verdim. Haklı olduğumu göstermeliydim. "Nelerle uğraştığımı biliyorsun. Can sıkıcı küçük doktrinel sapmalar, yoldan çıkmış üstü kapalı teolojik safsatalar, hırslı bir gezegen piskoposunu papalığa yükseltmek ya da Yeni Roma veya Vess'ten birtakım ayrıcalıklar koparmak için tasarlanmış politik manevralar. Savaşın sonu yok, tek tek mücadeleler de kasvetli ve kirliler. Beni yoruyorlar, manevi, duygusal ve fiziksel olarak. Kendimi her görevden sonra güçsüz ve suçlu hissediyorum." Kitabım deri kapağına vurdum parmağımla. "Bu farklı. Mezhebin başı ezilmeli tabii, ama şu Lukyan Judasson'la tanışmak için sabırsızlandığımı itiraf etmeliyim."

"Süslemeleri de çok hoş,"' dedi Arla, *Haç ve Ejder'in Yolu*'nun sayfalarını karıştırırken, ve özellikle çarpıcı olan resimli levhalardan birine takıldı kaldı. Ejderhalarının başında ağlayan Judas'ın resmiydi sanırım. Beni etkilediği kadar onu da etkilediğini görerek gülümsedim. Sonra ciddileştim.

Beni ilerde bekleyen zorlukların ilk habercisiydi bu.

***

Böylece *İsa'nın Gerçeği*, St. Judas Iscariot Tarikat Evi'nin bulunduğu Arion gezegenindeki porselen şehir Ammadon'a ulaştı.

Arion, hoş, ince bir dünyaydı, son üç asırdır yaşanıyordu üzerinde. Toplam nüfusu dokuz milyonun altındaydı; tek gerçek şehir olan Ammadon bu nüfusun iki milyonunu barındırıyordu. Teknoloji düzeyi ortanın üzerindeydi, ama büyük bir kısmı dışarıdan gelmişti. Arion küçük bir endüstriye sahipti ve yenilikler üreten bir dünya değildi, belki sanattan başka. Sanat dalları burada oldukça önemliydi, her yere yayılmış ve hayatın ayrılmaz bir parçası haline gelmişlerdi. Dini özgürlük toplumun temel bir özelliğiydi, ama Arion dindar bir dünya da değildi, nüfusun çoğunluğu seküler bir yaşam sürdürüyordu. En popüler din Estetikçilik'ti, ki onun da ne kadar din sayıldığı tartışmalıydı. Ayrıca Taoistler, Erikacılar, Eski Gerçek İsacılar, ve Hayalci Çocukları vardı, ve bir düzine daha küçük din.

Ve nihayet Tek Gerçek Yıldızlararası Katolik inancının dokuz tane kilisesi bulunuyordu. Bir süre önce bu sayı on ikiydi.

O üç kilise şimdi Arion'da en hızlı gelişen dine katılmışlardı, on iki tane yeni inşa edilmiş kilisesi bulunan St. Judas Iscariot Tarikatı'na.

Arion piskoposu neredeyse dibinden kazınmış siyah saçları olan, kara kuru, sert bir adamdı ve beni görmekten hiç hoşnut olmadı. "Damien Har Veris!" diye şaşkınlıkla bağırdı onu yerinde görmeye gittiğimde. "İsminizi duyduk elbette, ama sizinle tanışacağıma, sizi konuk edeceğime hiç ihtimal vermezdim. Burada sayımız fazla değil-"

"Ve gitgide azalıyor," dedim. "Emreden Lord'um Başpiskopos Torgathon'u yakından ilgilendiriyor bu mesele. Göründüğü kadarıyla siz pek endişe etmiyorsunuz, Ekselans, bu Judas'a tapınanlar tarikatının faaliyetlerini rapor etmediğinize göre."

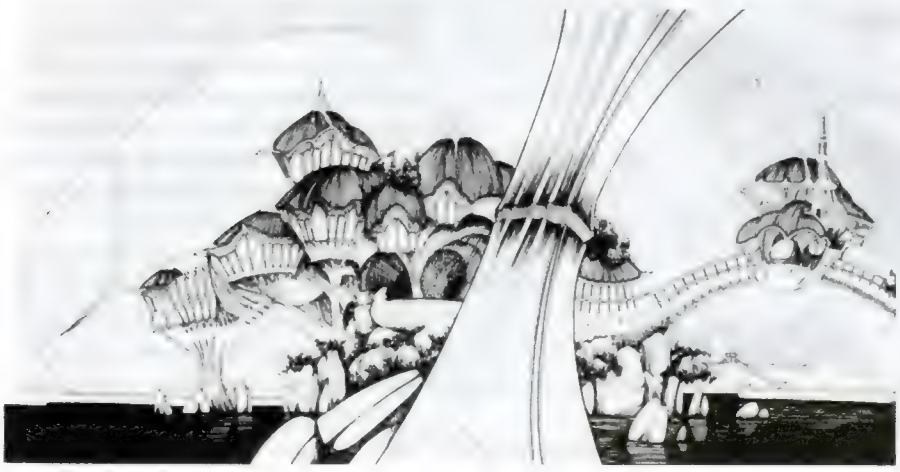

Serzenişim onu açıkça sinirlendirdi, ama çabucak öfkesini yuttu. Bir piskopos bile bir Engizisyon Şovalyesi'nden korkabilir. "İlgileni-yoruz tabii ki," dedi. "Sapkınlarla mücadele etmek için elimizden geleni yapıyoruz. Bize yardımcı olacak öğütleriniz varsa, dinlemekten mutluluk duyacağım."

"Ben bir İsa Mesih Şovalyeleri

Askeri Örgütü Engizisyoncusu'yum," dedim sertçe. "Ben öğüt vermem, Ekselans. Harekete geçerim. Bu amaçla Arion'a gönderildim, yapacağım şey de bu. Şimdi bana bu sahte mezhep ve liderleri, şu Lukyan Judasson hakkında ne biliyorsanız anlatın."

"Elbette, Peder Damien," diye başladı piskopos. Bir uşağa bize şarap ve peynir getirmesini işaret etti, ve Judas kültünün kısa, tehlikeli tarihçesini özetlemeye başladı. Tırnaklarımdaki siyah boya parlayana kadar onları ceketimin kızıl röverlerinde cilalayarak dinledim, arada sırada bir soru sormak için sözünü kestim. Yarısına bile gelmeden, Lukyan'ı şahsen ziyaret etmeyi kafama koymuştum. İzlenecek en iyi yol gibi görünüyordu.

Ve baştan beri de yapmak istediğim buydu.

***

Dış görünüş Arion'da önemliydi, yerleştikten sonra Lukyan'ı kişiliğim ve mevkimle etkilemenin gerekli olduğuna karar verdim. En iyi çizmelerimi, Torgathon'un kabul odasına asla girmemiş, parlak, siyah, el yapımı Roma derisi çizmelerimi, ve derin şarap kırmızısı röverleri ve dik yakası olan sert görünümlü siyah üniformamı giydim. Boynumda saf altından, ihtişamlı bir haç asılıydı, yaka iğnem de ona uyacak biçimde altından bir kılıç şeklindeydi, Engizisyon Şovalyeleri'nin sembolü. Erkek kardeş Denis özenle tırnaklarımı boyadı, hepsi abanoz gibi simsiyah oldular, sonra gözlerimi makyajla kararttı, yüzüme de pahalı bir beyaz pudra sürdü. Aynaya baktığımda kendimi bile korkuttum. Gülümsedim, ama hafifçe. Etkiyi bozuyordu.

St. Judas Iscariot'un Evi'ne doğru yürüdüm. Ammadon caddeleri geniş, ferah, ve altın renkliydi, iki tarafı fısıldayan yeller denen al ağaçlarla çevriliydi, uzun, sarkık sülükdalları gerçekten de hafif melteme sırlar fısıldar gibiydi. Kız kardeş Judith benimle geldi. Ufak tefek bir kadın, St. Christopher Cemaati'nin kukuletalı cübbesinin içinde bile küçücük kalıyor. İçten ve uysal görünümlü bir yüzü var, gözleri kocaman, gençlik dolu ve masum. Onu faydalı buluyorum. Şimdiye dek dört kez, bana saldırmaya kalkanları öldürdü.

Ev, yeni bir yapıydı. Küçük, parlak çiçek bahçelerinin ve altın renkli çimen denizlerinin ortasından ihtişamla yükseliyordu, bahçelerin hepsi yüksek bir duvarla çevrilmişti. Arazinin etrafındaki duvarlarda ve binanin kendi duvarlarında resimler vardı. Birkaçını *Haç ve Ejder'in Yolu*'ndan hatırladım ve ana geçitten geçmeden önce kısa bir süre durup hayranlıkla seyrettim onları. Kimse bizi durdurmaya çalışmadı. Hiç nöbetçi yoktu, karşılama memuru bile. Duvarların ardında, kadınlar ve erkekler çiçeklerin ara-sında mahmur mahmur dolanıyor, ya da gümüş renkli ağaçların ve fısıldayan yellerin altında, sıralarda oturuyorlardı.

Kız kardeş Judith ve ben bir an durduk, sonra Ev'e doğru yollandık.

Binanın içinden bir adam çıktığında merdivenleri henüz tırmanmaya başlamıştık; adam kapı ağzında bekliyordu. Sarışın ve şişmandı, hafif bir tebessümü çevreleyen kocaman, kıvırcık bir sakalı vardı, sandaletli ayaklarına kadar inen ince bir cübbe giyiyordu, ve cübbede elinde haç tutan bir erkek silüetini taşıyan ejderhalar vardı.

Yukarı çıktığımızda adam eğilerek selam verdi. "Engizisyon Şovalyeleri'nden Peder Damien Har Veris," dedi. Gülümsemesi yayıldı. "İsa ve St. Judas adına sizi selamlarım. Adım Lukyan."

Piskoposun hangi adamının Judas kültüne bilgi sızdırdığını bulmak için aklımın bir köşesine not aldım, ama hiç istifimi bozmadım. Çok, çok uzun bir zamandır Engizisyon Şovalyesi'ydim ben. "Peder Lukyan Mo," dedim, elini sıkarak, "size sorulacak sorularım var." Gülümsemiyordum.

O gülümsüyordu. "Sanırım vardır," dedi.

Lukyan'ın bürosu geniş ama pek lüks değildi. Genelde sapkınlarda gerçek Kilise memurlarının kaybetmiş gözüktüğü bir sadelik var. Yine de onun bir farklılığı vardı.

Masa-konsolun arkasındaki duvarda o aşık olduğum resim vardı, ejderhalarının başında ağlayan Judas'ın resmi.

Lukyan ağır ağır oturdu ve bana da ikinci bir sandalye gösterdi. Kız kardeş Judith'i dışarda bırakmıştık, bekleme odasında. "Ayakta kalmayı tercih ederim, Peder Lukyan," dedim, bunun bana bir avantaj sağladığını bilerek.

"Sadece Lukyan," dedi. "Ya da isterseniz, Luke. Burada unvanlara pek gerek duymuyoruz."

"Siz Peder Lukyan Mo'sunuz, burada Arion'da doğdunuz, Cathaday'daki din okulunda eğitim gördünüz, Arz'ın ve Bin Dünya'nın Tek Gerçek Yıldızlararası Katolik Kilisesi'nin eski rahiplerindensiniz," dedim. "Size mevkinize uygun olarak hitap edeceğim, Peder. Sizden de aynısını beklerim. Anlaşıldı mı?"

"Ah, evet," dedi sakince.

"Yaratmış olduğunuz bu sahte mezhep yüzünden ayin yönetme hakkınızı elinizden almak, sizi aforoz edip sakıncalı ilan etmekle yetkilendirilmiş bulunuyorum. Bazı dünyalarda öldürülmenizi bile emredebilirdim."

"Ama Arion'da değil," dedi Lukyan çabucak. "Burada oldukça hoşgörülüyüzdür. Hem, sayımız sizinkinden fazla." Gülümsedi. "Sonra, ee, o ayinleri zaten pek düzenlemiyorum, bilirsiniz. Senelerdir yapılmıyor. Şimdi

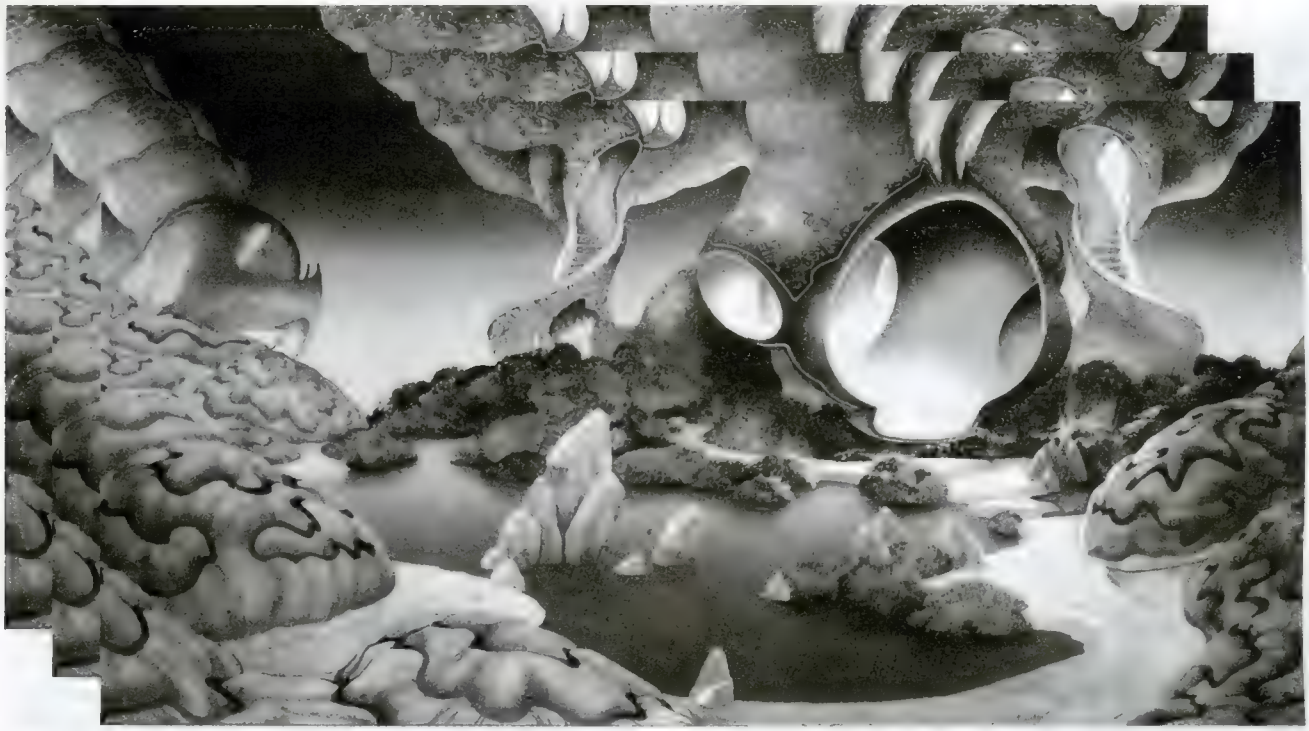

lider oldum, bir öğretici, bir düşünür. Diğerlerine yol gösteriyorum, inançlarını bulmalarına yardım ediyorum. Sizi mutlu edecekse aforoz edin beni, Peder Damien. Mutluluk hepimizin aradığı bir şey."

"İnancınızı bıraktınız o zaman, ha Peder Lukyan?" dedi. Bendeki *Haç ve Ejder'in Yolu* kopyasını masaya bıraktım. "Ama görüyorum ki yeni bir tane bulmuşsunuz." Şimdi ben de gülümsedim, ama buz gibi, tehditkâr, alaycı bir gülümemeyle. "Daha gülünç bir öğretiyle karşılaşmamıştım daha önce. Sanınm bana Tanrı'yla konuştuğunuzu, O'nun bu vahiyleri yollayarak size güvendiğini, böylece sizin tanımlamanızla Kutsal Judas'ın güzel adını temize çıkarabileceğinizi anlatacaksınız?"

Şimdi Lukyan'ın tebessümü gerçekten hayli yayılmıştı. Kitabı kaldırdı ve bana uzattı. "Ah, hayır," dedi. "Hayır, hepsini ben uydurdum."

Bu beni durdıırdu. "Ne?"

"Hepsini ben uydurdum," diye tekrarladı. Kibarca elinde tarttı kitabı. "Birçok kaynaktan yararlandım tabii, özellikle İncil'den, ama *Haç ve Ejder*'i kendi eserim olarak görüyorum. Bayağı iyi, öyle değil mi? Elbette, onunla ne kadar övünsem de ismimi üstüne yazamazdım, ama *imprimatur*'umu koydum iç tarafa. Onu farkettiniz mi? Cesaret edebildiğim, imzaya en yakın şey oydu."

Bir an için konuşamadım. Sonra yüzümü buruşturdum. "Beni şaşırtıyorsunuz," diye itiraf ettim. "Mucit bir deli, Tanrı'yla konuştuğuna inancı tam olan, kendi kendini aldatmış zavallı bir aptal bulmayı bekliyordum. Böyle fanatiklerle uğraştım daha önce. Bunun yerine kendi çıkarı için bir din icat eden neşeli bir alaycı buluyorum. Sanırım fanatikleri tercih ederim. Aşağılanmaya bile layık değilsiniz, Peder Lukyan. Sonsuza kadar cehennemde yanacaksınız."

"Sanmam," dedi Lukyan, "ama beni yanlış değerlendiriyorsunuz, Peder Damien. Ben alaycı değilim, sevgili St. Judas'ımdan bir kazanç da sağlamıyorum. Aslında sizin Kilise'nizin rahibiyken daha rahat yaşıyordum. Bunu yapıyorum çünkü bu benim mesleğim."

Oturdum. "Kafamı karıştırıyorsunuz," dedim. "Açıklayın."

"Şimdi size gerçeği anlatacağım," dedi. Bunu çok garip bir biçimde söyledi, tekerleme gibi. "Ben bir Yalancı'yım." diye ekledi.

"Kafamı çocuksu paradokslarla karıştırmak istiyorsunuz," dedim ters ters.

"Hayır, hayır," diye gülümsedi. "Bir *Yalancı*. Büyük harfle. Bu bir örgüt, Peder Damien. Bir din de diyebilirsiniz. Büyük ve kudretli bir inanç sistemi. Ve ben de en küçük parçalarından biriyim."

"Ben böyle bir kilise duymadım," dedim.

"Ah, hayır, duymadınız. Gizlidir. Öyle olmak zorunda. Bunu anlayabilirsiniz, değil mi? İnsanlar kendilerine yalan söylenmesinden hoşlanmazlar."

"Bana yalan söylenmesinden hoşlanmam," dedim.

Lukyan incinmiş gözüktü. "Size gerçeği anlatacağım demiştim, değil mi? Bir Yalancı böyle söylerse ona inanırsınız. Birbirimize başka nasıl güvenebiliriz ki?"

"Sizin gibilerden çok var," dedim. Lukyan'ın her sapkın kadar fanatik bir deli olduğunu düşünmeye başlıyordum, biraz daha karmaşık bir deli. Burada sapkın bir mezhebin içinde bir başka mezhep vardı, ama görevimi unutmamıştım -gerçeği bulmak ve işleri düzeltmek.

"Bizim gibilerden çok var," dedi Lukyan gülümseyerek. "Hayret ederdiniz, Peder Damien, gerçekten hayret ederdiniz. Ama size anlatmayı göze alamayacağım bazı şeyler de var."

"Göze alabildiklerinizi anlatın o zaman."

"Memnuniyetle," dedi Lukyan Judasson. "Biz Yalan-

cılar'ın, tüm dinlerdeki gibi, inandığı bazı doğrular var. İnanca her zaman ihtiyaç duyulur. Bazı şeyler vardır ki ispatlanamazlar. Biz, hayatın yaşanılmaya değer olduğuna inanırız. Bu bir inanç göstergesidir. Hayatın amacı yaşamak, ölüme direnmek, entropiye meydan okumaktır."

"Devam edin," dedim, kendime rağmen gitgide ilgim artıyordu.

"Biz ayrıca mutluluğun iyi bir şey olduğuna, aranması gereken bir şey olduğuna inanırız."

"Kilise mutluluğa karşı çıkmaz," dedim kuru kuru.

"Acaba," dedi Lukyan. "Ama tartışmayalım. Kilise'nin mutluluk anlayışı ne olursa olsun, doktrininde ölümden sonraki hayata, ulu bir varlığa, ve karmaşık bir ahlak yasasına inanç vardır."

"Doğru."

"Yalancılar ne ölümden sonraki hayata, ne de Tanrı'ya inanırlar. Biz evreni *olduğu gibi* görürüz, Peder Damien, ve bu çıplak gerçekler acımasızdırlar. Biz hayata inanan ve değer verenler, öleceğiz. Sonrasında hiç bir şey olmayacak, sonsuz boşluk, karanlık, varolmayış. Yaşamımızda hiç bir amaç, hiç bir şiir, hiç bir anlam olmadı. Ölümümüzde de bu özellikler bulunmaz. Göçtüğümüzde, evren bizi uzun zaman hatırlamayacak, ve kısa süre sonra hiç yaşamamış gibi olacağız. Dünyalarımız ve evrenimiz çok geçmeden bizi gömecek ve varolmaya devam edecekler. Nihayetinde entropi hepimizi içine alacak, ve cılız çabalarımız bu berbat sonu engelleyemeyecek. Bitecek. Hiç olmamış gibi. Hiç maddeleşmemiş gibi. Evrenin kendisi lanetlenmiş, geçici bir şey, ve tabii ki, umurunda değil."

Sandalyede doğruldum, ve Lukyan'ın karanlık sözlerini dinlerken soğuk bir titreme geçti içimden. Kendimi boynumdaki İsa'lı haçla oynarken buldum. "Umutsuz bir felsefe," dedim, "ayrıca yanlış da. Bu korkunç vizyon bana da görünmüştü. Sanırım bir noktada hepimize görünür. Ama öyle değil, Peder. İnancım beni bu çeşit bir nihilizme karşı korur. İnanç, umutsuzluğa karşı bir kalkandır."

"Ah, bunu biliyorum, Engizisyon Şovalye'm," dedi Lukyan. "Bu kadar iyi anladığınızı görmek beni memnun ediyor. Şimdiden siz de bizden biri olmuşsunuz."

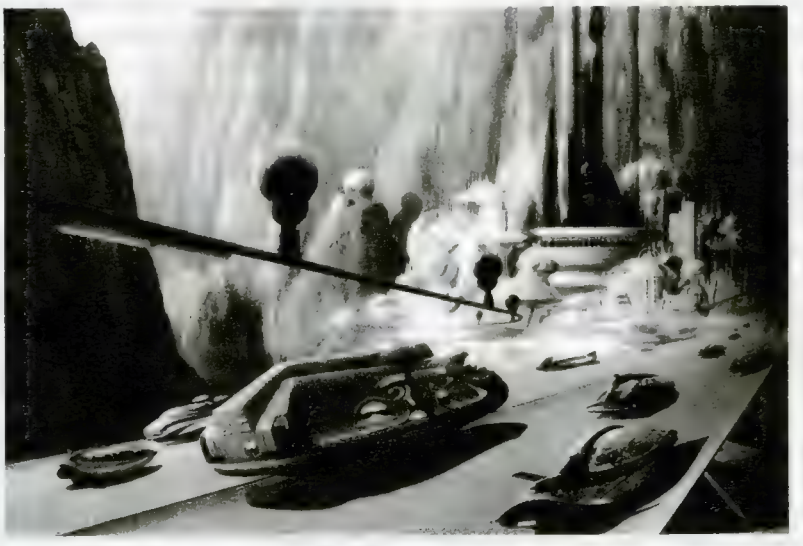

Kaşlarımı çattım.

"Tam üstüne bastınız," diye devam etti Lukyan. "Gerçekler, yüce gerçekler -ve daha küçük gerçeklerin çoğu da-, onlar çoğu insan için dayanılmazdırlar. Kalkanımızı inançta buluruz, sizin inancınız, benim inancım, her hangi bir inanç. Gerçekten ve doğru olarak *inandığımız* sürece, hangi yalana sarıldığımız farketmez." Kocaman sarı sakalının kırık uçlarında gezdirdi parmaklarını. "*Psych*'larımız[3] her zaman inananların mutlu olduklarını söylediler. Mesih'e ya da Buda'ya ya da Erika Stormjones'a, reenkarnasyona ya da ölümsüzlüğe ya da doğaya, aşkın gücüne ya da politik bir hizip platformuna inanabilirler, ama hepsi aynı anlama gelir. İnanırlar. Mutludurlar. Çaresizliğe düşen ve kendini öldürenler gerçeği görenlerdir. Gerçekler öylesine sınırsız, inançlar öylesine küçük, öylesine beceriksizce kurulmuş, öylesine çelişkiler ve hatalarla bilmeceleşmişlerdir. Gerçekleri görürüz ve onlan okuruz, sonra karanlığın ağırlığını üzerimizde hissederiz, ve artık asla mutlu olmayız."

Yavaş anlayan biri değilimdir. O anda, Lukyan Judasson'un lafı nereye getirdiğini anlamıştım. "Sizin Yalancılar'ınız inanç icat ediyorlar."

Gülümsedi. "Her çeşidini. Sadece dinleri değil. Bir düşünün. Gerçeğin ne kadar acımasız bir alet olduğunu biliyoruz. Güzellik sonsuza kadar gerçeğe tercih edilir. Biz güzellik icat ediyoruz. İnançlar, politik hareketler, yüksek idealler, aşka ve dostluğa inanç. Hepsi yalan bunların. Bu yalanları ve başkalarını, sayısız başka yalanları biz söylüyoruz. Tarihi, miti ve dini geliştiriyor, onları daha güzel, daha iyi, daha kolay inanılabilir kılıyoruz. Yalanlarımız mükemmel değil elbet. Gerçekler çok büyük. Ama belki bir gün tüm insanlığın kullanabileceği tek bir büyük yalan bulacağız. O zamana kadar, bin küçük yalan da işimizi görecektir."

"Sanırım siz Yalancılar'a pek önem vermiyorum," dedim soğuk, hiddetli bir şekilde. "Benim bütün hayatım gerçeği aramaktan ibaret olmuştur."

Lukyan hoşgörülüydü. "Peder Damien Har Veris, Engizisyon Şovalyesi, siz bundan daha iyisiniz, biliyorum bunu. Siz kendiniz bir Yalancı'sınız. İyi iş yapıyorsunuz. Bir dünyadan diğerine gidiyor, her birinde hizmet ettiğiniz büyük yalanı yıkabilecek aptalları, asileri, soru soranları yokediyorsunuz."

"Eğer benim yalanım bu kadar hayran olunacak bir yalansa," dedim, "o zaman neden terkettiniz onu?"

"Bir din kültürüne ve toplumuna uymalıdır, onlarla birlikte çalışmalıdır, onlara karşı değil. Çatışma, çelişki varsa o zaman yalan yıkılır, inanç çözülür gider. Sizin Kilise'niz bir çok dünya için iyi, ama Arion için değil. Hayat burada fazla dostane, sizin inancınız ise merhametsiz. Burada biz güzelliği severiz, sizin inancınız ise pek az sunar ondan. Bu nedenle onu geliştirdik. Bu dünya üzerinde uzun süre çalıştık. Psikolojik profilini biliyoruz. St. Judas

3) **Psych:** Beyin güçlerini kullanarak maddeleri hareket ettirebilen, zihin okuyan, geleceği gören kişi. (ÇN)

burada büyüyüp gelişecek. O dram, renk ve hayli güzellik sunuyor -estetik, hayranlık uyandırır. St. Judas'ınki sonu mutlu biten bir trajedi ve Arion böyle öyküleri sever. Ejderhalar da hoş bir tat. Bence Kilise'niz ejderhalarla çalışacak bir yöntem bulmalı. Muhteşem yaratıklar."

"Mitolojik," dedim.

"Pek değil," diye yanıtladı. "Açın bakın." Bana sırıtırken dişleri gözüktü. "Görüyorsunuz işte, ucu gelip inanca dayanıyor. Üçbin yıl önce olanları gerçekten bilebilir misiniz? Sizin bir Judas'ınız var, benim de bir başka. İkimizin de kitapları var. Sizinki gerçek mi? Buna gerçekten inanabilir misiniz? Ben Yalancılar Örgütü'nün sadece ilk çemberine kabul edildim. Yani tüm sırlarımızı bilmiyorum, ama çok eski olduğumuzu biliyorum. İncil'lerin benim gibileri tarafından yazıldığını öğrenmek beni pek şaşırtmayacak. Belki de bir Judas falan yoktu. Ya da bir İsa."

"Bunun böyle olmadığına inancım tam," dedim.

"Bu binada St. Judas'a ve Haç ve Ejder'in Yolu'na derinden ve gerçekten inanan yüz insan var," dedi Lukyan. "İman çok iyi bir şeydir. St. Judas Tarikatı kurulalı beri Arion'da intihar oranının üç kat azaldığını biliyor musunuz?"

Sandalyemden yavaşça kalktığımı hatırlıyorum. "Tanıdığım herhangi bir sapkın kadar fanatiksiniz, Lukyan Judasson," dedim ona. "İnancınızı kaybettiğiniz için size acıyorum." Lukyan da benle beraber kalktı. "Kendinize acıyın, Damien Har Veris," dedi. "Ben yeni bir inanç ve yeni bir neden bulurum, ve mutlu bir adamım. Siz, sevgili dostum, eziyet edilmiş ve bedbaht birisiniz."

"Bu bir yalan!" diye haykırdım korkarım.

"Benimle gelin," dedi Lukyan. Duvarda bir panele dokundu, ve ejderhaları başında ağlayan Judas'ın resmi kayarak yokoldu, ve aşağıya inen basamaklar ortaya çıktı. "Beni izleyin," dedi.

Mahzende soluk yeşil bir sıvıyla dolu bir tank vardı, ve içinde de *bir şey* yüzüyordu -yaşlı ve aynı zamanda bebeksi, çok eskilerden kalma bir embriyoya benzeyen bir şeydi bu, çıplaktı, büyük bir kafası ve körelmiş bir vücudu vardı. Kollarından, bacaklarından ve yumurtalıklarından tüpler çıkmıştı, onu yaşatan makinaya bağlı tüpler.

Lukyan ışıkları yakınca gözlerini açtı. Gözleri büyük ve karanlıktılar ve ruhumun içlerine bakıyorlardı.

"Bu, meslektaşım," dedi Lukyan, tankın kenarına hafifçe vurarak. "Jon Azure Cross, dördüncü çemberden bir Yalancı."

"Ve bir telepat," dedim rahatsız bir eminlikle. Diğer dünyalarda çoğunlukla çocuk olan başka telepatlara karşı katliamlar tertiplemiştim. Kilise psişik güçlerin Şeytan'ın bir tuzağı olduğunu öğretir. İncil'de anlatılmaz bu güçler. O cinayetleri hiç bir zaman içime sindirememiştim.

"Jon büyük bahçeye ilk girdiğiniz andan beri sizi okudu," dedi Lukyan, "ve beni bilgilendirdi. Onun burada olduğunu sadece birkaçımız biliyor. Kendisi en etkin biçimde yalan söylememize yardım eder. İnancın ne zaman gerçek ne zaman sahte olduğunu bilir. Kafatasına takılı bir alet var. Jon benimle her zaman konuşabiliyor. Beni Yalancılar'a dahil eden de oydu. İnancımın boş olduğunu biliyordu. Umutsuzluğumun derinliğini hissetti."

Sonra tankın içindeki şey konuştu, metalik sesi onu hayatta tutan makinanın alt tarafında bulunan bir hoparlörden geliyordu. *Ve seninkini de hissediyorum, Damien Har Veris, boş rahip. Engizisyoncu, çok fazla soru sordun. Kalbin yaralı, yorgunsun, ve inanmıyorsun. Bize katıl, Damien. Çok, çok uzun bir zamandır Yalancı'ydın zaten."*

Bir an için tereddüt ettim, kendi içimin derinliklerine baktım, neye inandığımı merak ederek. İnancımı aradım, beni bir zamanlar ayakta tutan ateşi, Kilise öğretilerinin kesinliğini, içimdeki İsa'nın varlığını. Ondan hiç bir iz bulamadım içimde, hiç bir iz. İçim boşalmıştı, kül olup gitmişti, sorularla ve acıyla doluydu artık. Ama tam Jon Azure Cross ve gülümseyen Lukyan Judasson'a cevap verecekken, başka birşey buldum, *inandığım* birşey, her zaman inanmış olduğum bir şey.

Gerçek.

Canımı acıtsa bile, gerçeğe inanıyordum. *"Onu kaybettik,"* dedi ismi alay edermiş gibi Cross[4] olan telepat.

Lukyan'ın gülümsemesi söndü. "Ah, gerçekten mi? Bizden biri olacağını ummuştum, Damien. Hazır görünüyordun."

Ansızın korkmuştum, ve hızla merdivenleri tırmanıp kız kardeş Judith'e koşmak istedim. Lukyan bana çok fazla şey anlatmıştı, ve şimdi ben onları reddetmiştim.

Telepat korkumu hissetti. *"Bize zarar veremezsin, Damien,"* dedi. "Huzur içinde git. Lukyan sana hiç bir şey anlatmadı."

Lukyan kaşlarını çatıyordu. "Ona bayağı çok şey anlattım Jon," dedi.

"Evet, ama senin gibi bir Yalancı'nın sözlerine güvenebilir mi?" Teknenin içindeki şeyin küçük, şekilsiz ağzı bir gülümsemeyle gerildi, ve büyük gözleri kapandı, ve Lukyan Judasson iç çekti ve birlikte yukarı çıktık.

***

Ancak birkaç yıl sonra asıl yalan söyleyenin Jon Azure Cross olduğunu anladım, ve yalanının kurbanı da Lukyan'dı. Onlara zarar *verebilirdim*. Ve verdim.

Neredeyse çok basit oldu. Piskoposun hükümette ve medyada dostları vardı. Doğru yerlere para yatırarak, ben da kendi dostlarımı edindim. Sonra Cross'u mahzeninde kıstırdım, onu psişik güçlerini Lukyan'ın müritlerinin akıllarını çelmek için kullanmakla suçladım. Dostlarım suçlamalarımı yerinde buldular. Askerler bir baskın düzenlediler ve telepat Cross'u nezaret altına alıp yargı önüne çıkardılar.

Masumdu tabii. Suçlamam saçmaydı; insan telepatlar yakın mesafeden zihin okuyabilirler, ama bundan fazlası pek seyrek görülür. Yine de azdırlar, ve korkulurlar, Cross da kolayca batıl inancın kurbanı olacak kadar ürkütücüydü. Sonunda beraat etti, ve Ammadon şehrini, belkide Arion'u terketti, bilinmeyen yerlere doğru yola çıkarak.

Zaten amacım onu mahkum ettirmek olmamıştı. Suçlamak yeterliydi. Onun ve Lukyan'ın beraberce inşa ettikleri yalanda çatlaklar oluşmaya başlanıştı bile. İnancı

4) Cross, ayrıca İngilizce'de haç, çarmıh anlamına da gelmektedir. (ÇN)

ele geçirmek zor, kaybetmek de kolaydır, ve en ufak şüphe en güçlü inanç kurumunu çökertmeye başlayabilir.

Piskoposla beraber diğer çatlakları derinleştirmek için çalıştık. Düşündüğüm kadar kolay olmadı bu. Yalancılar işlerini iyi yapmışlardı. Ammadon'un, çoğu uygar şehirde olduğu gibi, dev bir bilgi havuzu vardı, tüm üniversiteleri, okulları, kütüphaneleri birbirine bağlayan, ve birleşik bilgeliklerini isteyen herkese sunan bir bilgisayar sistemi.

Kontrol ettiğimde, çok geçmeden Roma ve Babil'in tarihlerinin kurnazca değiştirildiğini keşfettim, Judas Iscariot'un da üç versiyonu vardı -biri hain, biri aziz, biri de Babil'in fatih-kralı. Adı Asma Bahçeler'le de ilintiliydi ve bir Judas Kodeksi ile ilgili bir madde de bulunuyordu.

Ve Ammadon kütüphanesine göre, ejderha nesli Eski Dünya'da İsa zamanında tükenmişti.

Sonunda tüm bu yalanları temizledik, bilgisayarların hafızalarından sildik, tabii yerine koyduğumuz bilgilerin doğrulanması için yarım düzine Hıristiyan olmayan dünyada otoritelere başvurduk, böylece Ammadon akademisyen ve kütüphanecileri yaptığımızın salt bir dini tercih meselesi olduğunu düşünmeyeceklerdi.

Böylece, açığa çıkan gerçeğin ışığı altında St. Judas Tarikatı eridi gitti. Lukyan Judasson zayıf ve sinirli biri haline geldi, kiliselerinin en az yarısı kapandı.

Mezhep asla tamamen ölmedi tabii. Ne olursa olsun, her zaman inananlar olur. Ve bugüne kadar *Haç ve Ejder'in Yolu* Arion'da, porselen Ammadon şehrinde, fısıldayan yeller arasında okunageldi.

Arla-k-Bau ve *İsa'nın Gerçeği* beni Vess'e geri getirdi, ayrılışımdan bir yıl sonra, ve Başpiskopos Torgathon sonunda bana istediğim izni verdi, bir kez daha sahte mezheplerle savaşmaya yollamadan. Böylece zafer benimdi, ve Kilise önceki gibi devam etti, ve St. Judas Iscariot Tarikatı hemen hemen ezildi. Telepat Jon Azure Cross hata yaptı, diye düşündüm o zaman. Acınacak bir şekilde bir Engizisyon Şovalyesi'nin gücünü küçümsedi.

Ne var ki sonradan, sözlerini anımsadım.

Bize zarar veremezsin, Damien.

Bize?

St. Judas Tarikatı'na mı? Yoksa Yalancılar'a mı?

Sanırım yalan söyledi, kasti olarak, gidip Haç ve Ejder'in Yolu'nu yokedeceğimi bilerek, Yalancılar'a dokunamayacağımı, onlardan kimseye söz bile edemeyeceğimi de bilerek. Nasıl yapabilirdim ki? Kim inanırdı? Tarih kadar eski, yıldızlara yayılmış dev bir kumpas? Paranoya kokuyordu bu, ve hemen hiç kanıtım yoktu.

Telepat Lukyan beni bıraksın diye yalan söylemişti. Şimdi bundan eminim. Beni tuzağa düşürmek için çok şeyi tehlikeye attı. Kaybedince Lukyan Judasson'u ve yalanını da kurban etmeye gönüllü oldu, onlar daha büyük bir oyunun piyonlarıydı.

Onlardan ayrıldım ve beraberimde inancımın boş olduğu bilgisini de taşıyordum, ama gerçeğe kör bir inancım vardı -artık Kilise'mde bulamadığım gerçeğe.

Bir yıllık tatilimde bundan emin oldum, bu zamanı okumakla ve Vess, Cathaday ve Celia Dünyası gezegenleri üzerinde araştırma yapmakla geçirdim. Sonunda başpiskoposun kabul odasına geri döndüm, ve Torgathon Nine-Klariis Tûn'un önünde en kötü çizmelerimle bir kez daha dikildim. "Emreden Lord'um," dedim ona, "artık başka görev kabul edemeyeceğim. Aktif hizmetten emekli edilmemi rica ediyorum."

"Hangi nedenle?" diye gürledi, hantalca su sıçratarak etrafa. "İnancımı yitirdim," dedim ona basitçe.

Beni uzun bir süre süzdü, gözbebeksiz gözlerini kırpıştırarak. Sonunda "İnancınız sizinle günah çıkarma rahibiniz arasındaki bir mesele. Ben sadece sonuçlarla ilgilenirim. İyi işler çıkardınız, Damien. Emekli olamazsınız, ve istifa etmenize de izin vermeyeceğiz." dedi. Gerçek bizleri özgür bırakacaktır.

Ama özgürlük soğuk, ve boş, ve korkutucu, ve yalanlar çoğu kez sıcak ve güzel olabiliyorlar.

Geçen sene Kilise bana yeni bir gemi verdi. Adını Ejderha koydum.

50 YIL SONRASINA BAKIŞ

NOT: *Bu yazı Mühendis ve Makina Dergisi'nin Ekim 1958 tarihli 15. sayısında ilk kez yayınlandıktan sonra Ekim 1997 tarihli 453. sayısında aynen yenilenmiştir. 50 yıl sonrasına bakış açısından önemli olan bu yazı bilimsel öngörülerinin yüksek isabetiyle dikkatimizi çekmiş ve dergimizde de yayınlanmasına karar verilmiştir...*

Mühendisler istikbale ait görüşlerini dramatik olarak anlatmaya kalksalar ve bunu yapabilseler herkes onlara ilim ve fen adamı olmaktan ziyade bir romancı Jules Verne, bir H. G. Welles gözüyle bakar. Bugün bizim de bir çok yerli muharrirlerimiz, kısmen hadisatı tetkik, kısmen de hayallerinin kudretiyle entresan romanlar yazmaktadırlar. Fakat ne olursa olsun belki de 21. asrın başında, yani bundan 40-50 sene sonra, ışık sür'atiyle seyreden feza gemilerine sahip olmamız fazlasıyla mümkündür. Bu bizi Einstein'in inanılmayacak neticelere götürmeyi düşündüğü nazariyelerini bir kere daha gözden geçirmeyi icbar edecektir.

Einstein, bu nazariyelerinden birinde, insanın ışık sür'atiyle fezaya fırlatılması halinde, "hayatının akışı o derece yavaşlar ki bir günlük bir zaman kadar kısa gelecek müddet içinde arza dönecek olsa, bin yıllık bir hayatın geçmiş olduğunu görür," diyordu.

Mesala, enerji elde etmekte insanın yaratıldığı günden beri kullanılan petrolün yarısı, son 25 senede kullanılmıştır. Bu gün bir ağır bombardıman tayyaresi, bir tek vazife esnasında, 1918'deki bütün Alman ve Amerikan hava kuvvetlerinden fazla benzin kullanır. Yine bugün aynı ağır bombardıman uçağı bir taarruz esnasında bütün İkinci Dünya Harbi sırasında kullanılan infilak maddelerinin kuvvetinden daha tesirli infilak maddesi atabilir.

Uçaklardaki gelişmeler de bu günkü teknolojiyi karakterize etmekte olup 2000. yıla yaklaşmamızla beraber onlar da daha fazla terakki gösterecektir. Uçağın sür'ati, icadını takip eden ilk 50 yılda oldukça yavaş terakki etmiş ve 1918 de 170 km.'ye yaklaşmıştır. 18 sene sonra yani 1936 da sür'ati 500 km.'ye, 1954'te ise 950 km.'ye yükselmiştir. Bu günkü sür'at rekoru 3200 km. civarındadır. Fakat yakın bir gelecekte, insan tarafından idare edilen roketlerin sür'ati saatte 30.000 km.'yi geçecektir.

Uçak imalatında kullanılan malzeme önceleri ağaç ve kumaştan ibaretken sonraları yeni alüminyum halitalarından istifade edilmeye başlandı. Şimdi (titan) madeni devrine girmiş bulunuyoruz. Bu devir ancak 10 yıllık bir maziye sahiptir. Daha şimdiden yüksek suhunete mütahammil çelikler kullanılmaktadır. Buna ilaveten yakın zamanda çok düşük harın nakiliyeti olan yüksek suhunes plastiklerinin de geniş mikyasta kullanılacakları tahmin edilmektedir. Fezaya yapılacak uçuşlarda atmosferden çıkış ve girişler tayyarenin gövdesine ve yapılışına muazzam tazyikler ika ederler. Her ne kadar plastikler bu şartlar altında kömürleşirlerse de, düşük olan haruri nakiliyet dolayısıyla bu tahayyülat yalnız dış tabakaya inhisar edecek asıl yapımın zarar görmesine mani olacaktır.

Bu gün tahakkuk safhasına doğru ilerlediğini gördüğümüz Ay'a, Merih'e gitme mevzuları hiç değilse bir taraflı olarak tahakkuk edecek ve 2000. yılda suni ve tabii peyklerden istifade edilerek neşir sahası radyo kadar geliştirilmiş olan televizyonlarda, hem arzdan yapılan umumi neşriyatı seyrederek hem de oturduğumuz yerden seyyareleri görebileceğiz. Televizyon ekranları cihazın kendinden çıkarılıp perdeye aksettirilerek sinemanın tabiiliğini ve dolayısıyla yerini alacaktır. Bugün uçandaire veya esrarlı ışık, esrarlı mevce diye adlandırdığımız şey'lerin asılları meydana çıkacak. Kozmik şualardan muhabere mevzusunda tel üzerinde konuşur gibi, tevcihli olarak istifade edilecek, güneş şuası ısımada kullanılarak, tayfi boyacılıkta inkilap yaratacaktır.

Madenlerde bir inkilabın başlamak üzere olduğu açıkca görülmektedir. Asrın kalan yıllarında çelik, alüminyum, bakır ve diğer esas maddelerde muazzam gelişmeler ortaya koyacak

yeni madenler ve yeni maden halitaları meydana çıkacaktır. Her ne kadar son 50 yıl içinde plastikler çok büyük gelişmelere maruz kalmışsa da hâlâ çocukluk safhasındadır. Ve bilinmeyen birçok harikalar saklıdır. Şimdi sınai maksatlarla kullanılacak plastiklerin meydana geldiğini görmekteyiz. Bunlar birçok malzemenin hassalarını, mürekkep bir halde, bir arada bulundurmaktadırlar. Bunun en iyi misallerinden biri fiber camıdır. Cam fiberlerin muazzam kuvveti, bu gün polistren veya diğer reçinelerle birleştirilerek çok kırılınca dağılmasına mani olunmaktadır.

Bunun dışında hararet mukavim işlerde camdan başka anorgamik fiberlerin sanayide kullanılmak üzere geliştirileceğini de göreceğiz.

2000. yılda bugün beşeriyete hatta tabiata bile malum olmayan malzeme gruplarını görmeyi beklemek lazımdır. Bunları bir gün Bayer, Imperial Chemical, General Electric vs. gibi firmaların halen üzerinde çalıştıkları mevzuların neticesi olarak elde etmek mümkündür. Mesela bu şekilde bugün sentetik elmas elde edilmiştir. Bu usulde kullanılan muazzam hararet ve tazyik (boron nitrit)'i elmas bünyesine tahvil etmiştir. Yeni madde elmas kadar sert olmakla beraber onun dayanabildiğinin iki misli hararete tahammül edebilmektedir. Kara nakil vasıtalarında dramatik değişiklikler olacak, bugünkü otomobiller her türlü yakıt kullanma mevzu ortadan kalkarak yeni tip akümülatörlerle teçhiz edilerek tek esas tekerlekli ve jiroskopla muharrik hale geleceklerdir.

İstikbalimizde gizli olan en dramatik hususlar elektronik hesap makinaları sayesinde riyazi, hendesi ve ilmi meselelerin hallinde gittikçe artan kabiliyetimizdir. Hesap makinaları ve fotoelektrik hissetme cihazları sayesinde insan, yarattığı inkilapları kontrol edebilmek imkanına sahip olmaktadır. Daha şimdiden manyetik şeritlere konulan talimat sayesinde karışık makinaların çalıştırılmalarında büyük adımlar atılmıştır. Bugün freze tezgahlarına manyetik şeride alınmış talimat verme suretiyle şimdiye kadar yapılmış olandan çok daha dar toleranslarla en karışık parçaları tezgahlarda işleyebilmekte ve bunu namütenahi miktarda da tekrar edebilmekteyiz.

Bu tezgahtarlar en mahir ustalarımızın çeşitli, mükerrer işlerdeki maharetini çok fazla geçmektedir.

Teknik gelişmeler sayesinde bilhassa ev kadınları ev kıymetleri bakımından çok büyük bir maddi rahata kavuşacak bu da muhtemelen evdeki manevi huzuru azaltacak ve boşanmalar artacaktır.

Nüfus artıp gıda maddeleri için talep fazlalaşınca hesap makinalarının, foto elektrik hissetme cihazlarının ve manyetik şeritlerin yardımıyla insanlar bir anda bir kaç yerde birden, sadece faaliyetleri kontrol ederek toprağı sürecek, ekecek ve hasat edebilecek.

Mesela bir çiftçi televizyon alıcısının önüne oturup hiç bir insan eli değmeden, sadece elektronik cihazları kullananlar tarafından idare edilen yarım düzine kadar tarlada çalışan makinaların faaliyetini takip edebilecektir.

Bu arada beslenmenin de vitamin ve emsali maddelerle azıcık yemek yemek suretiyle mükemmel olması imkan dahiline girecek ve belki de bugün dünya nüfusunda görülen irileşme hareketi, ekonomik sebeplerle kontrol altına alınıp 150 cm.'lik insanların da yakışıklı olduklarını görmeye doğru bir meyil hasıl olacaktır. Bu sayede bilhassa gıda ve giyecek maddelerinde ve nakliye servislerinde muazzam tasarruflar sağlanacaktır. Hava şartlarının mevzii olarak kontrolu daha fazla kabil olacağı için toprak ziraatı vitaminli gübrelerin de yardımı ile çok yüksek bir seviyeye ulaşacak buna mukabil meyve ve sebzelerde tabii tad ve lezzet azalacaktır.

Bugün atomik fizyonun üzerindeki çalışmalar 1940'daki atom parçalanması çalışmalarının hizasına gelmiştir. Bilmeye muhtaç olduğumuz tek şey, 60 milyon santigratlik bir suhuneti nasıl kontrol edebileceğimizdir.

Bazı Alman alimleri hidrojen reaksiyonu gösteren atomları büyük bir borunun merkezinde, elektromanyetik sobalar içinde tutmak suretiyle bu problemin halledileceğine kanidirler. Bu reaksiyon için lazım olan izotoplar denizden istihsal edilebilir. Bazıları 2 veya 2.5 km. küplük deniz suyunda 2000 yılında bütün dünyada lazım olacak yıllık enerjiyi temin edecek kadar izotop bulunduğunu söylemektedirler.

Eğer bu böyle ise ve böyle de yapılırsa hayat hakkındaki bütün görüşlerimizi değiştirmek lazım gelecektir. Bu, kara yerine denizden maden çıkaracağız demektir.

1900 yılından beri kimya sahasında atılan büyük adımlardan hepimiz haberdarız. Bugün dünyadaki birçok kimya fabrikaları adeta sihir gibi gözüken çeşitli terkipler istihsal etmektedirler. Gelecek 40 yıl içinde yapılacak olanlar, geçmişteki 40 yılda yapılanları pek basit hale getireceklerdir.

İmalata gelince, 1900 yılına baktığımız zaman o günden beri işçinin prodüktivitesini artırmak için muazzam bir tesisat, alat vs. yatırımı yapıldığı görülür. Bu yatırım 2000 yılında daha da artacaktır. İş için yapılacak yatırımın ileri derecede sanayileşmiş memleketlerde o vakitlerde astronomik miktarlara çıkacağı beklenebilir.

2000 yılında, bilhassa malzeme ve eşya bakımından nakliyat, insan idaresi olmadan, menşeden mahalli maksuda kadar, evvelden tesbit edilen ve başkalarıyla karşılaşılmayan feza yıllarında otomatik olarak kontrol edilerek sevkedilen feza vasıtalarında yapılacaktır.

Üzerinde kat'iyetle duracağımız bir husus var ki, bu sene doğan çocuklar 2000 yılında 42 yaşında olacaktır. Şimdi biz nasıl bakıyor, görüyor, hareket ediyorsak, onlar da o tarihte bu işleri yine aynı şekilde yapacaklardır.

Tabiatın üzerinde, bugün düşünüp tahayyül dahi edemediğimiz bir kuvvete sahip olacaklar fakat onlar yine bugün karşılaştığımız aynı problemlerle karşılacaklardır.

ALIENS

SON CEPHEDE ŞAFAK

ÖZLEM KURDOĞLU

19

Ona ne söyleyebilirim ki, diye düşündü Ripley umutsuzca. Kararını çoktan vermiş. Bir yandan önündeki bilgisayarın ekranından Kaptan Cali'nin birkaç saat önce incelediği dosyayı okuyordu.

Simulasyon sonuçlarına göz gezdirdiğinde, onu bu çılgınlıktan vazgeçirmeye çalışmanın boşuna olacağını açıkça gördü. Deli kız düşük puanlarına hiç aldırmadan yoluna devam etmekle kalmamış, üstelik eğitim için gönderildiği dış görevlerde o puanlarla bağdaşmayacak bir başarı da kaydetmişti. Pekala, dedi içinden. Belki de o kadar endişelenecek birşey yoktur. Sonuçta o da gezegenin en sağlıklı insanı olmadığının farkında.

Arkasında kayan kapıyı duydu. İçeri girenin Jake olduğundan o kadar emindi ki, dönüp de bir başkasıyla -kendisiyle- karşılaştığında, tanımlamakta güçlük çektiği garip bir duyguyla sarsıldı.

Birkaç saniye boyunca hiçbir şey söyleyemedi. Aklına üşüşerek düşünebilmesini engelleyen onlarca soruyu büyük bir çabayla kafasındaki 'daha sonra ilgilenilecekler' listesine kaldırdı.

"Demek Yonca kıtasındaki yardımcımız sendin," dedi sonra, kendisine normal gelen bir sesle. "Sakıncası yoksa şimdi kim olduğunu öğrenebilir miyim?"

"Elbette," dedi yeni gelen. Son derece sakin ve kendine hakim duruyordu, ama onun da güçlü duyguların etkisinde olduğu belli olmuyor değildi. "Biraz sen'im, biraz da onlar," diye devam etti, adeta eğlenerek.

"'Onlar'?"

"Yaratıklar. Şu sizin böcekler." Ripley'nin yüzünde beliren ifadeye bakarak güldü, ve en yakındaki döner sandalyeyi işaret etti. "Oturabilir miyim?"

Ripley eliyle 'buyur' işareti yaptı, kendisi de arkasındaki sandalyeye yerleşti. Hay lanet, diye geçirdi içinden. Şimdi biz bu şeyle aynı evrende mi yaşayacağız? "Adın nedir?"

"Senin varlığını öğrenene kadar Ripley idi. Şimdi ise sadece Rip."

Ahh. Korkunç. "Peki bu nasıl oldu?"

"Hangisini soruyorsun? Varlığını öğrenmemi mi, yoksa benim var olmamı mı?"

"Her ikisini de."

"Tamam," dedi Rip keyifle. "Şöyle diyelim. Önce buralarda olmaması gerektiğinden emin olduğum birisini gördüm. Komşu galaksi Luminesse'in tarih kitaplarında yer alan, bundan beşyüz yıl kadar önce yaşamış birisini. Şimdi ismi farklı, ona Baba Millenia diyorlar. Ama orada sadece ismiyle değil, yüzü ve sesiyle de kayıtlıydı. Sonra da senden bahsedildiğini duydum, ve aradaki bağlantıyı kurmam zor olmadı. Bana gelince, seksen yıl önceki Birleşmiş Sistemler Askeri Kuvvetleri'nin son marifetiyim. Senin Fury-161'den alınmış kan örneğin, artı biraz yaratık genomu, eşittir ben." Ellerini iki yana açarak 'bu kadar basit işte' hareketi yaptı.

Ripley başının döndüğünü hissediyordu. Canı cehenneme, diye düşündü, ne biçim şaka bu? O resmen benim klonum, ve benden daha yaşlı.

Kim dedi sana git de zamanla köşe kapmaca oynanan bir gezegende yaşa diye?

"Kimmiş bu Baba Millenia?" diye sordu aksi aksi. "Adını hiç duymadım."

"Senin gibi geçmişten getirilen başka kimler olduğunu hiç merak etmedin mi yani? Anlaşılan buralarda epey rahat etmişsin."

"Sence bir sakıncası mı var?"

"Neden olsun? Keyfine bak. Ben de aynısını yapıyorum."

Aferin sana. "Peki benden ne istiyorsun?"

Rip duraksadı. "İyi soru. Bir tane de ben sorayım mı? Sence varlığım seni neden bu kadar sinirlendiriyor?"

Ripley yanıt vermek üzereyken son anda vazgeçti. Olup bitenleri düşünmek ve sindirmek için zamana ihtiyacı vardı. Derin bir iç çekerek kendini sakinleştirdi. "Tamam," dedi ellerini kaldırarak. "Sinirlendiğim filan yok." Nerede istersen orada varol. Bunun neden beni rahatsız etmesi gerekiyor ki? "Sadece.. kendi yüzümü aynadan başka bir yerde görmeye alışkın değilim."

"Ne sevimli, değil mi?" dedi Rip. "Teğmen Ellen Ripley kapanın elinde kalmış. Ama bana biraz hile katmışlar; türümün tek örneğiyim, kullanım kılavuzum yok, ve son kullanma tarihimi bilmiyorum. Varolduğumdan beri aynı görünüşü koruduğuma göre, herhalde o da fazla yakın değildir."

Şimdi bu iyi haber mi, kötü haber mi, diye düşündü Ripley. Onu gördüğünden beri ilk defa gülümser gibi olmuştu.

Hicks, Summoner'a dönmek üzere hazırlanan Jake'i ekip arkadaşlarıyla konuşurken buldu. "Merhaba, evlat."

Genç kız ona eliyle merhaba işareti yaptı, ekipten bir buluşma yeri ve zamanı bildirmekte olan birini dikkatle dinledi, orada olacağını bildirdi ve yanlarından ayrılarak Hicks'e yaklaştı.

"Seni gördüğüme sevindim," dedi çekingen bir gülümsemeyle.

"Ben de öyle. Özlettin kendini."

"Üzgünüm.. Bu günlerde zamanım çok hızlı geçiyor."

"Evet, duydum." Elini kızın omuzuna koydu, birlikte yürümeye başladılar.

"Nasıl gidiyor peki?"

"İdare ediyorum. Alan çalışmalarında daha rahatım."

"Hmm. Eğitime ilk girdiğimde ben de öyleydim. Biliyor musun, meslek seçimin beni pek şaşırtmadı. Sadece önce senden öğrenmiş olmak isterdim."

"Biliyorum. Bunun için üzgünüm. Ripley'le tartışmalara girmek için hazır değildim."

"Yapma, o bu kadar zor biri değildir. Anlatılınca anlar. Sadece sağlığın için endişeleniyor."

"Sorun da bu zaten," dedi Jake içini çekerek. "Bunu öyle dramatize ediyor ki, onu tatmin edebilmek için kendimi hasta ve yetersiz biri gibi kabul edip ona göre davranmam gerektiğini düşünmeye başlıyorum. Bu etkiyle savaşmaktan gerçekten yoruldum."

"Bu kadar rahatsız olduğunu farketmemiştim," dedi Hicks düşünceli düşünceli. "Yine de belki bunu da onunla konuşman gerekiyordur."

"Ah, lütfen. Ona ne söyleyeceğim ki?"

"Tamam, biliyorum. Sorun zaten seni dinlememesi. Ama ben ikinizi de tanıyorum, ve senin ona görmesi gerekeni göstermenin bir yolunu bulamayacağına inanmıyorum. Geçmişte bundan çok daha çözümsüz görünen çıkmazları nasıl hallettiğini hatırlasana."

"Hangisinden sözettiğini anlamadım."

"Yeşil Departmandaki arkadaşlarından sözediyorum. Uzun süreler boyunca sana sorun yaşatanlardan. Ve ilaçlardan."

Jake'in gözleri şaşkınlıkla büyüdü. "İlaçlardan haberin olduğunu bilmiyordum."

"Olmaz olur mu evlat? Karşılaşmanı engelleyecek kadar erken öğrenemediysek de, onlardan kendi kararınla uzak durduğunu biliyoruz. Eline geçtiğini ve senin kullanmamayı tercih ettiğini."

Jake kendi kendine hafifçe güldü. Eğitmenlerin çocukların davranış ve sözlerini analiz etmekte çok başarılı olduklarını biliyordu. Hele kendisi gibi, ne hissettiğini saklama yeteneği olmadığını bilen ve bu yüzden buna zahmet bile etmeyen tipler, kitap gibi okunuyor olmalıydılar. Sonuçta Hicks ve Ripley gibi ilgili ana-babaların geç de olsa birçok şeyi öğrenmeleri kaçınılmazdı- tabii Jake'in bile açık etmemeyi başardığı, tekrarlanmaması için çok ince bir stratejiyle savaşılması gereken konumlar hariç.

Sanki ortak bir karar vermişçesine Ripley'nin bulunduğu bölüme doğru yürüdüler. Kapı onlar daha on metre uzaktayken yana kayarak açıldı ve Rip dışarı çıktı.

Hicks kadının Ripley'e ne kadar benzediğini bir kez daha görerek hayret etti. Buna alışmam zaman alacak, dedi içinden. Ama daha da önemlisi Ripley'nin alışması.

"Selam," dedi Rip her ikisine de bakarak.

Jake gülümsedi. "Merhaba."

"Sanıyorum Ripley'le karşılaştınız," dedi Hicks.

"Öyle."

"Nasıl gitti?"

"Onun yerinde olsaydım beni daha kötü karşılayabilirdim." Her zamanki pervasız gülümsemesi yüzüne yayıldı. "Şimdilik benden bu kadar. Daha sonra görüşürüz."

İkisi içeri girdiğinde Ripley yine bilgisayar başındaydı. Jake dikkatle bakarak kadının ruh halini ölçmeye çalıştı; Hicks ise direkt olarak konuya girdi. "Hey. Günün sürpriziyle aran nasıl?"

"Birazdan soluk almaya başlarım herhalde," dedi Ripley istifini bozmadan. Sonra oturduğu yerde dönüp Jake'e baktı. "Merhaba, kaçak. Seni merak ettim."

Jake'in yüzünde 'öff, yine mi?' ifadesi belirdi. "Yeni birşey var mı?"

"Ah, evet. Az önce staj raporlarını okudum. Başarın için seni tebrik ediyorum."

Evrenin büyüsü adına, diye düşündü Jake. Yoksa az önce dışarı çıkan Ripley miydi? "Teşekkürler."

"Senden bir ricam olacak," diye devam etti Ripley. Ses tonu yumuşaktı. "Bir daha sefere lütfen gel ve benimle kavga et. Bunu ortadan kaybolmana tercih ederim."

Jake gidip Ripley'nin yanındaki sandalyeye oturdu. "İkinci kısmı tamam- ama kavgada yokum."

"Farkettim," dedi Ripley, iki elini havaya kaldırıp teslim

işareti yaparak. "Mesaj alınmıştır. Yine de, ikimizin emin olduğu şeyler birbirinden farklıyken bile iletişim kurabilmemiz gerekiyor."

"Buna hiç itirazım yok," dedi Jake. Bunun nasıl olacağını şimdilik kestiremiyordu, ama Ripley de istekli olduğuna göre herhalde zaman içinde bir yolunu bulacaklardı.

Ripley ellerini genç kızın omuzlarına koyarak gözlerini onunkilere dikti. "Hâlâ boyundan büyük işlere kalkıştığını düşünüyorum.. ama eğer yapmak istediğin boyundan büyük işler becermekse, peki, kabul. Neyin peşinde olursan ol, yanında olacağım." Sözlerinin yarattığı etkiyi, kızın engin bir mutlulukla dolan gözlerinde görebiliyordu. Ona sıkıca sarıldı sonra, ve evladıyla kucaklaşmanın keyfini çıkardı.

Hicks birkaç adım ötede masaya dayanarak kollarını kavuşturmuş, sahneyi sessiz bir tatminle izliyordu. Sıra diğer konulara geldiğinde "Ee?" diye sordu Ripley'e. "Soluk almaya başladın mı?"

"Ah, evet. Tanrım, neydi o öyle?"

"Sana anlatmadı mı?"

"Biraz konuştuk.. ama ortaya çıkmak için neden şimdiyi seçtiğini anlamadım. Yani neden Yonca kıtasında değil de şimdi, burada?"

"Beni zor durumda bırakmamak için olabilir," dedi Jake. "Kraliçeyi avlayacak olan yer ekibine katılmak için özel bir çaba harcadım, ve neredeyse olan oluyordu."

Ripley'nin gözleri büyüdü. "Nasıl yani?"

"Tahmin ettiğin gibi. Bir ara yaratıklardan birini tepemde buldum, ve Rip orada olmasaydı şimdi bir konaktım. Facehugger'ı kuyruğundan yakalayıp elleriyle ağaca çarparak öldürdü."

"Çıkan asitten nasıl korundu?" diye sordu Hicks.

"Korunmadı. Cildi etkilenmiyordu ki. Hatta bana dokunabilmek için önce ellerini temizledi. Sanırım bazı özellikleri var." Ripley'e bakarak devam etti. "Senin için 'insan yarım' terimini kullandı. Bana 'insan yarımdan gelen' diyordu-" Kadının yüz ifadesini farkederek durakladı.

Ripley sapsarı olmuştu. "Lanet olsun, çocuk!" dedi öfkeyle. "Ben burada senin onlarla burun buruna gelmemen için savaşırken sen özellikle belanı mı arıyorsun yani?"

Jake bir an için şaşkınlıkla duraladı. Ne diyeceğini bilemiyordu. Birden annesinin gözünde daima korunması gereken biri olarak kalacağını, savaşma yetisinin asla ciddiye alınmayacağını anladı. Bir daha ona hayatıyla ilgili hiçbir ayrıntıyı anlatmamaya karar vererek gücenik bir sesle konuştu. "Sadece görevimi yapıyordum."

"Göreviymiş! Sana o görevi kim verdi ki?"

"Sana kim verdiyse o."

Kadın elini gürültüyle masaya indirdi. "Ukalalık istemez küçük hanım. Aileni örnek almanı anlayabilirim, ama o yaratıklarla oyun olmaz."

Genç kızın yanaklarını ateş bastı. Yeşil Departman'da onu aşağılamak için fırsat kollayan çocuklara bile bu kadar içerlememişti: herkes olabilirdi, ama Ripley asla. Ayağa fırlamak, hatta sandalyesini tekmelemek için duyduğu ani isteği belirgin bir çabayla kontrol altına aldı.

"Ben oyun oynamıyorum," dedi her iki yetişkine de durumunu açıkça hissettiren bir ses tonuyla. "Bir curie olmaya karar verdim, ve bunun için gerekiyorsa yaratıklarla da karşılaşmaktan çekinecek değilim."

İkisinin de gözlerinin içine baktı, Hicks'e ulaşabildiğini gördü. Adam onu anlıyordu. Ama Ripley hâlâ yavrusunu tehlikede bulan bir dişi aslan kadar öfkeliydi.

"İnanamıyorum," dedi delici bakışlarını dikerek. "Benim hayatımın yarısını mahvettiler, ve şimdi benim çocuğum kendini kanıtlamak için bu budalaca-"

"Sadece yarısını mı?" diyerek sertçe söze girdi Jake. Gözünün önüne yedi yaşındayken kulağını patlattığı Reckling Hobbs'un ağlayan yüzü gelmişti. "Ne kadar da şanslısın. Benimkinin hepsini mahvettiler. İlk hücremden itibaren. Ve şimdi de kendini budalaca bir biçimde kanıtlayan acayip bir kızın var. Dayanamıyorsan gözlerini kapat!"

"Lanet olsun, kendine yakıştırmalar yapmaktan vazgeç!"

"Gerçek bu. Bam teline basıyor belki, ama yapabileceğim birşey yok."

"Lanet olsun, Jake!"

Ripley derin bir soluk alarak ayağa kalktı, Hicks'e döndü ve adamın yüzündeki adeta acı çeken ifadeyi farketti. "Senin söyleyecek birşeyin yok mu?"

Hicks başını ağır ağır iki yana salladı. "Şu an için yok. Beni dinleyebilmek için önce sakinleşmen gerekiyor."

Anlaşılan burada yalnızım, diye düşündü Ripley. Herkes aklını mı kaçırdı? "Şimdi duymak istiyorum." Omuzunda Jake'in elini hissederek döndü.

"Emin olduğumuz şeyler birbirinden farklı galiba," dedi kız. Beş dakika önce konuşulanların unutulmayacağını umarak son bir deneme yapmaya karar vermişti. Ripley'nin 'mesajı aldığını' görerek devam etti. "Seni üzmek istemiyorum, ama yaşamımı senin güvenlik sınırlarının içinde geçirmem imkansız."

"Seni de kuluçka makinesi olarak kullanmalarını mı istiyorsun?"

"Sadece işimi yapmak istiyorum."

"Tanrım! Benim zamanımda çocuklar büyük sözü dinlerdi."

"Kavga etmemi sen istedin."

"Yapmayacağını söylemiştin."

"Fikir değiştirdim."

"Ah, yeter artık." Bütün bunlar zırvalık, diye düşündü Ripley. Onu zorla güvende tutamayacağıma göre, nerede hata yapıyorum?

20

Galaksinin eteklerinde, yeni yerleşilmiş, dokuz yıllık bir gezegenden gelen imdat çağrısı, Summoner kalkışa geçmek üzereyken ellerine ulaştı. Durum her zamanki gibi Dawnian Güvenlik kuvvetlerinin tüm gemilerine bildirilmiş, hangisinin yardıma gitmek için en uygun konumda olduğunun saptanması için karşılıklı iletişime geçilmişti.

"Gidiyoruz!" dedi Kaptan Cali. "Uzman bir ekip bize katılacak. Kalkıştan önce onları merkez üsten getirecek mekiği bekleyeceğiz."

Jake merkez üste Ripley ve Hicks ile yaptığı konuşmadan sonra, ona bildirilmiş olan buluşma noktasına gidip oradan

Summoner'a geçmişti. Şimdi de merkezden gelecek olan uzman ekibe kimin dahil olabileceğini tahmin ederek yüzünü buruşturdu. Hay evrenin dibi, dedi kendi kendine. Ripley tepemdeyken nasıl çalışacağım?

Annesinin bunu özellikle ayarlamış olabileceği geldi aklına. Ripley ve Hicks'in yanı sıra bir teknisyen ve iki de cerrahtan oluşan ekip gemiye geçerken, onları karşılayanlara katılmadan uzaktan izledi. Ripley'nin -büyük olasılıkla onu görmeyi umarak- fazla belli etmeden çevresini tarayışına dikkat etti. Neden beni rahat bırakmıyor, diye sordu kendi kendine. Gel de şimdi zırva duygusallıklara kapılma. Hayattaki rolünü özgürce biçen bütün diğer arkadaşlarımdan ne farkım var? Farkım yoksa, niye benim annem olduğundan bu kadar emin?

Gemideki diğer dört stajyerle birlikte günlük eğitim çalışmalarına katıldığı salona yöneldi. Bırak çırpınsın, dedi içinden. Ben seçimimi yaptım. Sıra onda.

Birkaç saat süren yolculuk boyunca eğitim salonunda kaldı. Gezegene vardıklarında yer ekibine katılmaya kalkışmadı bile, ama haberleşme istasyonuna geçerek bir terminale yerleşti. Aşağıya inmiş olan, Ripley ve Hicks dahil onaltı kişilik ekibin tüm hareketlerini görüntülü ve sesli olarak buradan izlemeye koyuldu.

Karanlık ve kasvetli bir gezegendi burası. Atmosferi solunabilirlik sınırında, faunası incelenmesi gereken yabancı hayvan ve bitkilerle dolu, insanın tüm kendini koruma içgüdülerini tetikte tutan garip bir yerdi. Ekip üyeleri birbirlerini görebilecekleri aralıklarla dağılmış, çevrelerini dikkatle tarayarak az önce Summoner'dan gelen mesajlara yanıt vermiş olması gereken kişileri arıyordu.

Görünürde insan elinden çıkmışa benzeyen hiçbir yapı yoktu. Ekip başı olan Hicks, bilekliğinden Summoner'a seslendi. "Sarı'dan Gölge'ye. Burada kimse yok. Bağlantı kurabildiniz mi?"

Mekik inerken gezegenle haberleşerek iniş koordinatlarını almış olan teknisyenden yanıt geldi. "Negatif, Sarı. Oniki dakikadır yanıt yok."

"Son konuşmalarda herhangi birşey var mıydı?"

"Negatif. Sorun yaşadılarsa da buradan duyulmadı."

"İyon taraması?"

"Temiz."

Hicks içinden sessiz bir küfür savurarak altı metre kadar ötesinde yürüyen Ripley'e baktı. Ortada yaratık yoksa küçük gruplara ayrılmayı göze alabilirlerdi. "Sarı'dan Mavi'ye. Kuzeydoğu sizin."

Ripley'den yanıt geldi. "Anlaşıldı." Hicks onunla birlikte üç kişinin daha zaman kaybetmeden kuzeydoğuya yönelişine bakarak devam etti.

"Sarı'dan Kızıl'a. 0930 yönündeki kayalıklar sizin. Foton yükselticileri kullanın."

"Anlaşıldı."

Hicks dört kişilik Gri takımı da güneydoğuya yolladıktan sonra, kendisine katılacak üç kişiyle birlikte arkalarında kalan ağaçlık bölgeye döndü. Sedefimsi pembe gövdeli, beyaz yapraklı yüksek ağaçların arasında uzaktan gördüğü, kulübeye benzer yapıların ne olduğuna bakmak istiyordu.

"Sarı üç, arkada kal." Kendisi öne geçti, Sarı iki ve dört yanları kollamak üzere pozisyon aldı.

Yaklaştıkça, uzaktan bambudan çatılmış kulübeler gibi görünen şeylerin, saydam gövdelerinin içi açık pembe renkte sıvıyla dolu iri bitkiler olduğu ortaya çıktı. Hicks en yakınındakini dikkatle inceledi. İçindeki sıvının hafif bir dolaşım halinde olduğunu farkettiğinde ürperdi. Bu gezegende yaşayan insanlar olduğunu, üzerindeki doğal yaşamın tehlikeli türler içermediğine dair rapor ve-rildiğini bilmeseler, böyle silah elde inmeden önce çok daha ayrıntılı hazırlıklar yapmaları gerekirdi. En azından hava geçirmez giysiler kullanır, yabancı mikroorganizmalara karşı koruyucu spreyler ve burun filtreleriyle yetinmezlerdi.

"Su deposu gibi," dedi Sarı dört. "Pençeli bir hayvan olsa tek darbede patlatırdı bunu."

"Çılgın birşey," diye doğruladı Sarı iki. "Kimbilir nasıl bir korunma mekanizması var.."

Bitkilerden yavaş yavaş uzaklaştılar. Ağaçlıktan çıkarlarken Hicks bilekliğinden yükselen sinyali duydu. "Gölge'den tüm renklere. 0140 yönünde, altı kilometre ötenizde iniş yapan bir uzay aracı belirlendi."

"Sarı'dan Gölge'ye. Oraya gidiyoruz." Adımlarını hızlandırırlarken Hicks bilekliğine tekrar seslenerek diğer üç takımdan rapor istedi.

"Burası Kızıl bir. Görünürde insan ya da insan ürünü yok."

"Burası Gri bir. Kimse yok, dostum."

Birkaç saniyelik bir sessizlik oldu. "Mavi bir?" dedi Hicks endişeyle soluğunu tutarak. "Rapor ver, Mavi bir!" Sessizlik.

"Sarı'dan tüm renklere. Acil durum. Mavi takımdan yanıt yok."

Ripley gözlerini açar açmaz tekrar yumdu; bulunduğu yerdeki ışığın parlaklığı beyninin ortasına kadar saplanıyordu adeta.

Kımıldanmaya çalıştığında, kolunu bile kaldıramayacak kadar halsiz buldu kendini. Yavaşça, alıştıra alıştıra gözlerini açmayı denedi. Kendisi gibi duvarlara yaslanıp kalmış diğer üç takım arkadaşını farketti. Hâlâ kendilerine gelememişlerdi, ama tam olarak baygın da değildiler. Gözleri kapalı olduğu halde kıpırdanıyor, başlarını yavaşça iki yana çevirip duruyorlardı.

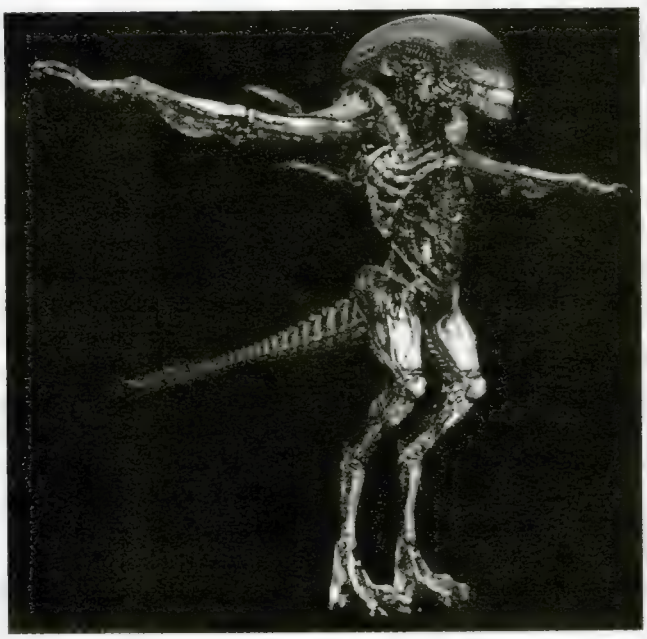

Topraktan oyulmuş, geniş bir yeraltı mağarasına benzer bir yerde olduklarını ayrımsadı. Üzerlerine çevrilmiş yoğun ışıklandırma, tavanda dört ayrı noktadan dağılıyordu. Duvarlar çeşitli kısımlarda keskin dönüşler yaparak garip açılarda buluşuyor, bunların ötesindeki onca ışığa rağmen gölgede kalan bölümlerin kapalı mı olduğu, dışarıya

mı açıldığı anlaşılmıyordu.

Vücudunun kıpırdayacak gücü toparlamasını beklerken, başını arkaya yaslayarak olup biteni anımsamaya çalıştı. Ekipten ayrıldıktan sonra engebeli arazide bir süre yürümüşler, Summoner'dan gittikleri yönün ilerisinde küçük bir uzay gemisinin iniş yaptığını öğrenerek adımlarını sıklaştırmışlardı. Ripley bilekliğinden Hicks'in rapor isteyen çağrısını duymuştu, ama yanıt verip veremediğini hatırlamıyordu bile. O noktada sadece karmaşa vardı; beyni öyle bir sisle kaplıydı ki, neyin saldırısına uğradıkları konusunda bile söyleyebileceği hiçbir şey yoktu.

Uzak bir köşeden yankılanan bir gürültüyle irkildi; sanki ağır, yağlanmamış bir demir kapı, menteşelerini zorlayarak dönüyordu. Uzaktaki bir aralıkta gölgeler hareketlendi, ışığa doğru yaklaştılar.

Ripley gelenlerden birini tanıdığını hayretle farketti: aynaya her baktığında gördüğü yüzdü o. Onunla birlikte yürüyen sekiz kişi, aralarında fazla yükseltmedikleri seslerle, Ripley'nin anlamadığı bir dilde tartışıyor gibiydiler. Biraz daha dikkatle baktığında, hepsinin dikkat çekecek derecede ince yapılı, kemer burunlu, iri kahverengi gözlü, yumuşak bakışlı kadın ve erkekler olduklarını gördü. Öfkelense bile gözleri sakin bakan tipler, diye düşündü. Hicks gibi.

Rip sordukları sorulara onların konuştukları dilden yanıtlar veriyordu, ama onu duvara itip sorguya çekme biçimlerinden onun da isteksiz bir konuk olduğu belliydi. Karşısındakiler yine kendi aralarında, fazla yükseltmedikleri hafif sesleriyle tartışmaya koyuldular. Ripley yerinde hafifçe doğruldu, boğazını temizleyerek Rip'e seslendi.

"Hey. Neler oluyor?"

"Bizden emin olamıyorlar. Aralarında bizlere asla güvenilmemesi gerektiğini düşünenler var. Bir kısmı da yaratıklara karşı yardımsız savaşamayacaklarını savunuyor. Dawnian Güvenliği'ne çağrıyı onlar yapmış."

"Kim bunlar?"

"Adia'nın çocukları. Kendilerine böyle diyorlar."

"Onlara bizden boşuna korktuklarını anlatamaz mısın?"

"Denedim, ama henüz ikna olmadılar. Şu anda da beni dinleyeceklerini sanmıyorum; aralarında beni öldürmeleri gerekip gerekmediğini tartışıyorlar."

"Lanet olsun-"

Adia'nın çocuklarından ikisi Ripley'e yaklaştı. Erkek olanı iyice yakına geldi, bir dizini yere koyarak Standart Galaksi dilinde konuştu. "Sen. Gözlerime bak."

Ripley hiçbir şey anlamadan adamın isteğine uydu. İri kahverengi gözler birden olduğundan çok daha derin göründü ona. Baktıkça derinleştiler, dipsizleştiler, ve Ripley altındaki zemin aniden yok olmuş gibi bir duyguya kapıldı. Dağılmamak için kendini sıktı, ama gözlerini yummak istediği halde, dönüp duran dipsiz kara delikten kendini kurtaramadı.

Jake Hicks'in acil durum çağrısını duyar duymaz, haberleşme istasyonundaki terminalden dışarı fırladı. Kimseye kendisini durdurma ya da soru sorma fırsatı bırakmadan, geminin kalkış pistine koştu. Tek kişilik mekiklerden biriyle gezegene iniş yapmayı planlıyordu, ve onu engellemeye çalışan birinin mutlaka çıkacağının farkındaydı. Yine de yapmaya kalkıştığı şeyin onu ne duruma sokacağı o an için umurunda bile değildi.

Çıkış donanımlarının bulunduğu odanın kapısına vardığında Kaptan Cali'nin sesi arkasından yükseldi. "Hey, Logan! Sen nereye gittiğini sanıyorsun?"

"Aşağıya inmek zorundayım." Kapı yana kayar kaymaz duraksamadan içeri girdi. Gerekli olacağını düşündüğü birkaç şeyi aceleyle seçti, bir çift fazlıyı omuzladı, odadan çıktı, Cali'yle burun buruna geldi.

"Bilmem artık fazla olduğunun farkında mısın?" dedi Kaptan. "Kendine hakim olmayı becerebilecek misin, yoksa seni ben mi durdurmak zorunda kalacağım?"

"İniş yapan uzay aracının kime ait olduğunu biliyorum," diye yanıtladı Jake. "Rip'di o. Platin Vadisi'ndeki kadın."

"Şu klon."

"Evet."

"Ve aranızda esrarengiz bir bağ var." Kaptanın sesi alaycıydı. "Diğer konuları bilmem Logan, ama üzerine bela çekmekte oldukça yeteneklisin."

"Esrarengiz bağın canı cehenneme," dedi Jake, fazlasıyla normal bir sesle. "O Ripley'e karşı pozitif duygular besliyor, ve oraya yardım için indi. Aşağıdakiler ailem, ve ben elimden birşeyler gelebilecek durumdayken burada oturup bekleyemem."

"Ben de bir stajyeri tek başına böyle bir durumun ortasına gönderemem. Pekala, lanet olsun, beni bekle. Birlikte ineceğiz."

"Burada yere düşmüşler," dedi Hicks izleri inceleyerek. Ancak çocuklara ait olabilecek büyüklükteki ayak izlerine baktı. "Boğuşma olmamış."

"Bir tür güç alanına toslamışlar gibi," dedi Sarı dört. "Sonra da zahmetsizce taşınıp götürülmüşler."

Yaklaşan mekiğin sesini duyup başlarını kaldırdılar. Araç aceleyle iniş yaptı, Kaptan Cali ve Jake kapısından fırlayıp koşar adım yaklaştılar.

Hicks ne düşüneceğini bilemiyordu. Genç kızın tehlikenin göbeğinde kalmak için özel çaba harcaması onu endişelendiriyordu, ama onu vazgeçirmeye kalkışacak da değildi. Araziyi sessizce, sanki dikkatle birşeyler dinlercesine taramasını izledi. O yürümeye koyulduğunda diğerlerine "Gidelim," diye seslendi.

Uzun dakikalar boyunca konuşmadan, gittikçe hızlanarak ilerlediler. Kaptan ara sıra Summoner'la haberleşiyor, bilgi alıp talimat veriyordu.

Bir ara Jake durakladı, gözünü solundaki, üzerini beyaz yapraklı sarmaşıklar kaplamış, bungalov iriliğinde bir kayaya dikti. Hicks'e dönerek sordu.

"Böyle bir arazide yeraltına inecek bir girişi nereye saklardın?"

İkisi birlikte kayaya yaklaştılar, çevresini dolaştılar. Kısa bir aramadan sonra yapraklar arasındaki bir kapağın dış hatlarını farkettiler, ama derinlemesine araştıracak zamanları olmadı. Ses ve görüntü halindeki dayanılmaz bir parazit, beyinlerinde aniden patlayarak beyaz bir sis halinde yayıldı. İpin ucunu kaybetmeden önce Hicks'in son düşüncesi, Ripley'nin karşılaşmış olabileceği şu güç alanının da bunun aynısı olup olmadığıydı.

21

Jake dizlerinin kendisini taşımadığının ve yere düşmekte

olduğunun farkındaydı. Bir metre ötesinde Hicks'in de yere yığıldığını görebiliyordu. Sisli parazit beynini hâlâ işgal ediyor, düşüncelerine pek az yer bırakıyordu.. ama yine de çevrelerini saran gölgeleri ayırımsayabildi.

Hızlı hareket eden, ince yapılı şeylerdi. Yıpranmış, rengi kaçmış giysileri üzerlerinden bakımsızca sarkıyordu. Birkaçı diğer curie'lerin hareketsiz vücutlarını taşır halde kayanın diğer tarafından görüş alanına girdi. İkisi Hicks'i kaldırdı, ikisi Jake'e yaklaştı. Genç stajyer kol ve bacaklarından yakalanıp kaldırıldığında, başını bile taşıyamayacak kadar halsiz kalmış olduğunu farketti. Yine de düşünce alanını kaplayan sislerin arasından olup biteni izleyebiliyor, iri kayanın üzerinde buldukları o kapıdan geçirilerek yeraltına indirildiklerinden emin olabiliyordu.

Bir ara iyice dalgınlaştı, sonra yere bırakıldığını hissederek kendine gelir gibi oldu. Kafasındaki sisin yavaş yavaş açıldığını, parazitin dayanılır düzeylere indiğini hissetti. Biraz daha çaba harcayarak kendini toparlamaya çalıştı, ağır ağır berraklaşan düşüncelerinin zevkini çıkardı, çevresine bakındı.. ve derin bir soluk aldı. Hicks de, Ripley de, geri kalan kayıplar da buradaydı işte. Hareketsizdiler, renkleri soluktu, ama hayattaydılar.

Kendini dirseklerinin üzerine çekerek bir parça doğruldu. Başı dönüyordu, ama arkasında hareket sezerek dönüp bakmaya çalıştı. Bir el omuzunu tutarak hafifçe sıktı. "Merhaba evlat. Ne alemdesin?"

"Rip!" Dili bile uyuşmuştu da ancak çözülüyordu sanki. "Sen iyi misin?"

Rip hafifçe güldü. "Sorana bak.. topla kendini evlat. Bu insanları kötü adam olmadığımıza ikna etmemiz gerekiyor."

"Kim bunlar?"

"Adia'nın çocukları."

"Adia da kim?"

"Komşu galakside bir gezegen. Buraya Luminesse'den gelmişler."

Jake yüzeydeyken başına üşüşenlerin konuştuğu yabancı dili hatırladı. "Sen onlarla konuşabildin mi?"

"Aralarından birkaçı Standart Galaksi dilini biliyor. Ben de Luminesse'de bulunmuştum, kulağım biraz alışık."

"Peki bizden ne istediklerini sorabildin mi?"

"Genelde soruları onlar soruyor.. Huzursuz tipler, ve bizim böceklerle karşılaşınca iyice paranoyaklaşmışlar."

Genç stajyer şöyle bir çevresine baktı. "Onlara yardım etmek için geldiğimizi neden anlatamıyoruz peki?"

"Riski göze alamıyorlar sanırım," dedi Rip. "Biraz farklılar, ve anladığım kadarıyla ırksal geçmişleri insanları da en az yaratıklar kadar tehlikeli olarak kabul etmelerine neden olan tarihi öykülerle dolu."

Farklı olduğu için insanlarla mücadele etmek zorunda kalmak, Jake'in yabancısı olduğu bir kavram değildi. Ama yine de burada yerine tam oturmayan birşeyler vardı.

"Şimdi beni iyi dinle," diye devam etti Rip. "Luminli'lerin o koca gözlerini seninkilere dikmelerine izin verme. Daha önce hiçbir insanda rastlamadığım bir tür beyin güçleri var. Göz teması sağladıklarında karşılarındakinin tüm sinir sistemini meteor çarpmışa çeviren bir dalga yayını yapıyorlar."

"Bizi deviren o parazit..?"

"En iyi becerdikleri şey. Altı-yedi tanesi bir araya geldiğinde savunma amaçlı bir tür alan yaratabiliyor."

Şimdi anlaşıldı işte, diye düşündü Jake. Eğer o galaksinin halkı da buradakine benziyorsa, ki bildiğim kadarıyla öyle, benim karşılaştığım sorunlar bu kahve gözlülerin yaşamış olabileceklerinin yanında kırda piknik gibi kalıyordur. "Dur tahmin edeyim. Denize düşüp yılana sarılırcasına bizi çağırdıklarına göre, belki de o savunma alanları yaratıkları durdurmaya yetmemiştir."

"Öyle," dedi Rip gülümseyerek. "Alan onlara olduğu gibi, bana da işlemiyor. Başta biraz zorlandım, ama uğraşınca kendimi etkilerinden kurtarabiliyorum. Görünüşe göre sen de bir dereceye kadar bağışıksın, çok çabuk kendine geldin."

Jake biraz çabayla ayağa kalktı, yine başı dönerek hafifçe sallandı, gözlerini yumdu, dengesini sağladıktan sonra tekrar açtı. "Demek ki burada hep beraber böcek yemi olmamak için, kahve gözlüleri zararsız olduğumuza ikna etmemiz gerekiyor.. Buradan çıkmayı denedin mi?"

"Evet. Kapı sağlam." Eliyle yerde yatan diğerlerini gösterdi. "Belki uğraşsam yine de çıkabilirdim, ama onlar bu haldeyken yaratıklar buraya sokulmanın bir yolunu bulursa, benim de burada olmam iyi olur."

"Onları durdurabilir misin?"

"Biraz şansım var."

Jake onun facehugger'ı ağaca çarpışını hatırladı. "Ah, evet. Öyleyse bekleyeceğiz demektir. Summoner'dan destek kuvvet çağrısı çoktan yapılmıştır. Hepimizi aynı tuzağa düşürüp tüm Summoner ekibini buraya atsalar bile, eninde sonunda merkez üs duruma el koyacak. O arada tek yapmamız gereken, hep beraber sağ kalmak." Çevresine bakarak mırıldandı. "Buna kahve gözlüler de dahil, tabii eğer insanlarla ilgili riski göze almaya karar verirlerse."

Birlikte tüm gölgeli girintileri tarayıp duvarları bir kez daha gözden geçirdiler. Görünüşe göre, tavandaki devamı olup olmadığı belirsiz ince bir yarık dışında, tek çıkış yolu girdikleri demir kapıydı.

Diğerlerinin kendine gelmesini bekleyerek bir süre oturup konuştular. Bir ara Rip dönüp demir kapıdan tarafa baktı. "Gelen var."

Mekanik bir kilit sesi yankılandı, demir kapının aralandığını duydular. Tek bir kişi girmişti içeriye. Genç bir erkekti bu. Hızla onlara doğru yürüdü, Jake ve Rip'in kendisini süzdüklerini farkettiğinde gözle görülür biçimde duraksadı.

Rip onun korkup geri kaçabileceğini düşünerek iki elini de kaldırdı, barışçıl mesaj veren bir pozda tutarak Lumince birşeyler söyledi. Yeni gelenin gergin ifadesi bir parça gevşedi, Rip'e hafif bir sesle yanIt vererek ötede yatan curie'lere doğru seğirtti.

"Ne dedi?" diye sordu Jake.

"'Buna sevindim' gibisinden birşey. Ona zarar vermek istemediğimizi anlatmaya çalıştım, bu yanıtı verdi."

Yeni gelen, Ripley'nin başına geçip ellerini kadının şakaklarına koydu. "Galaksinizin dilini konuşabilirim," dedi hafif sesiyle. "Onları *weihano*'nun etkisinden çıkaracağım."

"Savunma alanını kastediyor," dedi Rip.

Kahve gözlü başıyla evet hareketi yaptı. "Kabuklulara karşı yardım gerek. Yaklaşıyorlar. Hepimizi alıyorlar." Parmaklarıyla Ripley'nin gözlerini açarak bakışlarını dikti, bir süre sonra Ripley gözlerini kırpıştırmaya başladığında onu bıraktı. Hemen yanında yatan Kaptan Cali'ye geçerek aynı işlemi yapmaya hazırlandı. "Onları *weihano*'ya duyarlı yapan şeyleri- 'akım havuzu' diye

anlatabilirim.. işte onları da değiştiriyorum. Birkaç saat korur bu. Akımları eski haline dönene dek. Siz ikinizin beyni kendi yapabilmiş."

Ripley hareketlenmeye, parmaklarını kapatıp açmaya başlamıştı. Jake bir yandan onu izleyerek sordu. "Silahlarımız nerede?"

"Bilmiyorum. Bunu hemen bitirmem gerek. Lagaro ve Makinnis gelip beni durdurmadan önce."

Kaptan Cali elini başına götürüp kendine gelmeye çalışırken, Ripley doğrulup oturdu, gözleri Jake üzerinde odaklanır odaklanmaz "Hey," dedi. Dilini uyuşmuş gibi hissederek yutkundu. "İyi misin?"

Sorana bak, diye düşündü Jake. "Elbette iyiyim." Bir sonraki curie üzerinde çalışmaya başlamış olan Luminli'ye döndü. "Lagaro ve Makinnis kim?"

"Savaş müdürlerimiz."

"Demek baş paranoyakların kimliği ortaya çıktı," dedi Rip. "Peki senin adın ne?"

"Wanilla." Seri bir şekilde curie'nin gözlerini açarak konsantre oldu, on saniye kadar sonra onu bırakarak yanındakine geçti.

"Bize çağrı gönderen sen miydin, Wanilla?"

"Ben ve arkadaşlarım."

Güzel, dedi Jake içinden, onun Hicks'i de kendine getirişini izlerken. Demek aralarındaki sağduyu temsilcisi tek başına değilmiş.

Ripley ayağa kalkmış, ileri geri yürüyerek vücudundaki uyuşukluğu atmaya çalışıyordu. "Çift fazlıları bulmamız gerekiyor," dedi Wanilla'ya. "Burada silahları sakladığınız depo gibi bir yer var mı?"

"Evet. Ama sizin silahlarınızı oraya koymadılar. Makinnis'in savaşçıları onların nasıl çalıştığını bulmak için uğraştı."

"Çalıştırabildiler mi? Silahlardan soğuk azot ve alev çıktı mı?"

"Görmedim- ama kabuklulara soğuk azotla saldırıldığını da görmedim." Geriye üç baygın curie kalmıştı, ama Wanilla'nın epeyce yorulduğu ve devam etmekte zorlandığı belli oluyordu. Elini başına götürerek yüzünü buruşturdu.

"Buradan hemen çıkalım," diye önerdi Ripley. "Onları biz taşırız. Bu arada sen de biraz dinlenmiş olursun."

Wanilla öneriyi kabul ettiğini belirten bir hareket yaptı, ancak toparlanmaya fırsat bulamadılar. "Sanıyorum konuklarımız var," dedi Rip dışarıyı dinleyerek. "Sizinle göz kontağı yakalamalarına sakın izin vermeyin."

Demir kapı gürültüyle açıldı. İnce yapılı, çevik hareketli yirmi kadar Luminli hızla içeri girdi. En öndeki Wanilla'nın üzerine yürüyerek Lumince sözcükler homurdandı, ama onu geriletmeyi başaramadı. Wanilla sakin bir sesle ve kararlı bakışlarla ona yanıt veriyordu.

"Onları ikna etmek için Wanilla'ya yardım etmemiz gerekiyor," dedi Ripley. "Saldırgan görünerek onları iyice ürkütmek istemiyorum, ama çift fazlıları iş işten geçmeden bulmak zorundayız."

Sözünü bitirdiği sırada, kendisine dönen bakışları farketti. Yeni gelenlerin onu lider olarak algıladıklarını hissetti; konuşurken dikkat çekmiş, yeni gelenlerin bakışları ona doğru dönmüştü. Aralarından ikisi ona doğru birkaç adım attı, ama o bu kez göz kontağına izin vermedi. Bu insanlara gözlerine bakmadan derdini nasıl anlatacağını düşünürken, hedefin değiştiğini farketti. Luminli'ler kalabalıktı, ancak fiziksel karşılaşmayı göze almak istemedikleri anlaşılıyordu. Onlar beyinleriyle savaşmaya alışkındılar.. ve oradaki Dawnian'lar arasında en genç, zayıf ve tecrübesiz görünene saldırıverdiler.

Jake birdenbire kendisine odaklanan güçlü projektörün etkisi altında sarsıldı. Ripley'nin araya girmek için harekete geçtiğini, Rip'in de onu durdurduğunu duyabiliyordu. "Bırak denesin," diyordu Rip. Neyi deneyeyim, diye düşündü. Tam karşısına geçen bir Luminli'nin emreden, sorgulayan bakışlarına sakince karşılık verdi. Rehin istiyorlardı, belki de tekrar uyuşturabilecekleri hale gelene kadar curie'lerin uslu durmalarını sağlamak için. Kahverengi gözlerin adeta genişleyerek ufka dönüştüğünü duyumsadı, ve önünde beliren bu yeni evrene doğru acelesizce açıldı.

Bizden çekinmeyi sürdürdüğünüze göre, düşünce filan okuyamadığınız ortada, dedi içinden. İnsanların mı, yaratıkların mı daha kötü olduğuna da çoktan karar vermişsiniz. Kabul. Peki.. bir parça umut sunmamızın sakıncası var mı? Olmayacağı oldurtmakta bize katılır mısınız? Kendini var hissetmek için aşağılayacak birine muhtaç olmayan insan düşünebilir misiniz? Gösteremiyor muyuz? Peki. Onu görebileceğiniz yere getireyim. Akım havuzu mudur, her neyse, işte oradayım. Dawne'un eseriyim. O olmasaydı, güçenikliğin gücünden birler çoğul kalırdı. Nötral genin acınızı paylaşan bir ifadesi olarak, kendimi korumak istediğim şeye dönüşmenin kısır döngüsünü yaşardım. Kırıp çıkmak elimdeydi, yaptım. Sizin de elinizde. Seçerseniz, yaparsınız. İşte biz buradayız, galaksinin iki dehşetinden biri olarak görünsek de,

sizi diğeriyle başbaşa bırakmamayı, el vermeyi seçerek.

Yakaladığı şeye çaresizce sarılan gücün, kendini panikten kurtarışını hissetti Jake. Evren avucunu açtı, sıkı sıkı tuttuğu canı bir damlacık kuşa kanatlarını çırpacak yer bıraktı. Jake engin boşlukta uçarken, ineceği zemini buldu, ayağını bastığı yere geri döndü. Gözlerini kırpıştırarak çevresine baktı, ışığı, insanları, duvarların gölgeli kıvrımlarını yeniden adlandırdı.

Karşısındaki Luminli ona iri, kahverengi, hüzünlü gözleriyle bakıyordu. "İnsana güvenmeyiz," dedi hafif, berrak sesiyle. "Buraya gelmeden, kendi galaksimizde, nesillerimiz boyunca insandan saklandık. Ama siz yardıma geldiniz. Ben Makinnis. Yardımınıza inanıyorum."

Ripley elinde çift fazlıyla merdivende koşarken, bir yandan kafasında savunma planı yapıyor, bir yandan da yarım saat kadar önce olup bitenleri düşünüyordu. Jake'in Makinnis denen o paranoyak herife ne yaptığını, nasıl yaptığını sadece tahmin edebiliyordu. Luminli'lerle birlikte o fazla ışıklandırılmış, mağaradan bozma hapisaneden çıkıp da toprak merdivenlerden yukarı yürürlerken genç kıza sorduğunda, "Ben birşey yapmadım," demişti Jake. "Baktı, gördü, kararını kendi verdi."

Rip ise kötü haberi ondan hemen sonra vermişti. Sanki çevresini dinler gibi başını kaldırarak "Buradalar," dedi. "En az sekiz-on tanesi çok yakında."

Bölge haritasına göre, yeraltındaki bu korunaklı yerleşim dışında, birkaç mil ötede iki de kasaba vardı. Makinnis böceklerin oralara çoktan saldırdığını ve yerle bir ettiğini anlattı. Dışarıda hayatta kalan kimse olduğunu hiç sanmıyordu. Yediyüz kişilik toplam nüfuslarının yaklaşık yarısını kaybetmişlerdi.

"Konak olarak kullanılanlar mutlaka vardır," diye yanıtladı Ripley. "Onları bulup hemen ameliyata alabilirsek, kurtulma şansları olabilir." Summoner ile bağlantı yeniden kurulmuş, motorize ekipler gezegene inmek üzere hazırlığa başlamıştı. Buradaki acil durum giderildikten sonra gezegenin dört kıtası ve tüm adaları taranıp temizlenecek, konaklar hemen geminin ameliyathanesine alınacaktı.

İyon avcılarının -ve Rip'in- tespit edebildiği tüm böcekler yok edildiğinde, gezegeni Luminli'ler için bir kez daha, yaşamlarını rahatça kurabilecekleri bir yer haline getirecek düzenlemeler yapılacaktı. Kurulacak nöbetçi karakollar, son yumurtanın da gezegen yüzeyinden yok olduğundan emin olunana kadar yerinde kalacak, bu arada gezegen halkına gerekli güvenlik önlemleri konusunda bilgi verilecekti.

"Şimdi önümüzdeki işe bakalım," dedi Ripley. "Bizi tuttuğunuz mağaraya inen kaç yol var?"

"Sadece geçtiğimiz merdiven."

"Tavandaki o yarık ne derinlikte?"

"Yukarı açılmıyor. Kırsalar bile oradan sığamazlar."

"Güzel. Bebeklerinizin hepsini oraya indirin. Merdivende silahlı nöbetçiniz olsun."

Dışarısı karanlıktı. Gezegenin uydusu olmadığından, gecelerini sadece uzaktaki galaktik lens aydınlatabiliyordu. Sistem güneşinin ilk ışıklarına yarım saat kala, yaratıklar saldırıya geçti. Dawnian'lar ve silah kullanan tüm Luminli'ler, onları girişlere yaklaştırmamak üzere kesif ateşe başladı.

Motorize ekip yetiştiğinde, sanki her devrilenin yerine iki tanesi fırlıyormuş hissini veren kalabalık böcek sürüsü, iki ateş arasında sıkışıverdi. Şafak sökerken Makinnis ve Wanilla, umutsuzca savaşmaya devam ettikleri günler ve gecelerden sonra ilk defa, kabukluların silahlarla başa çıkamayarak gerilediklerine şahit oldular. Yeni gelen gün, beraberinde Luminli'lere iki müjdeyi getiriyordu: Yaratıkların sınır tanımazlığı karşısında yok olma tehlikesinden kurtulmalarının yanısıra, artık evrende yapayalnız da değildiler.

İKİNCİ BÖLÜMÜN SONU

NOT: Atılgan Bilimkurgu Dergisi'nde 7. sayıdan itibaren yayınlanmakta olan Aliens Alternatif Senaryo'nun tamamının yakında kitaplaşmış olarak çıkacağını müjdeliyor, devam eden tefrikasına bu bölümle son veriyoruz...

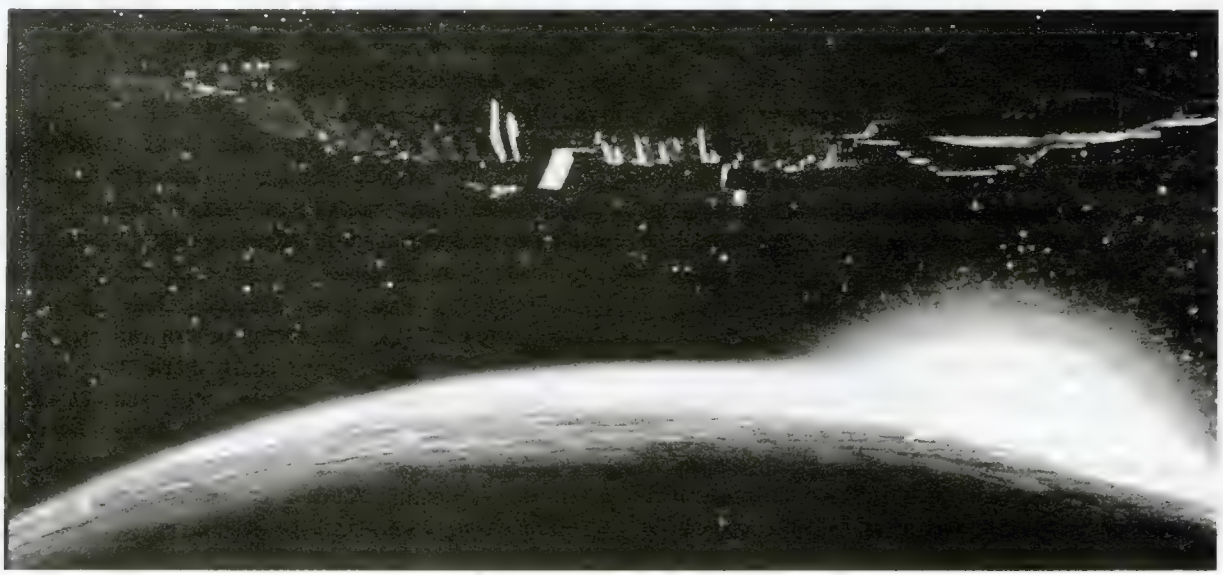

YAYIN DÜNYAMIZDAN

Bülent AKKOÇ

1998 yılından bugüne dek yayınlanan kitaplara ve yayıncılara şöyle bir değerlendirecek olursak karşımıza bilimkurgu edebiyatından eser vermiş tam on tane yayınevi çıkıyor. Şimdi bu yayınevlerini ve yayınlarını teker teker irdeleyelim (Yayınevlerinden bahsederken alfabetik sırayı gözeteceğiz).

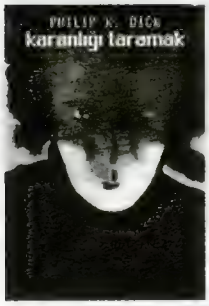

ALTIKIRKBEŞ Yayınları: 1998 yılında "Merkeze Seyahat", "Karanlığı Taramak" ve "2001-Bir Uzay Macerası"nı yayınladıktan sonra bir daha adından hiç söz ettirmedi.

ANKİRA Yayınları: 1999 Mayıs ayında kurulmuş olup STAR TREK NEXT GENARATION dizisinin romanlarıyla yayın hayatına başlamış bulunmaktadır. İlk kitaplar, "Farpoint'te Karşılaşma", "Hayalet Gemi" ve "Barış Koruyucuları"dır.

ATILGAN Yayınları: Adından da anlaşılacağı gibi bizlerin, yani ATILGAN Bilimkurgu Dergisi'nin ürünü olup ilk kitabımız dergimizin devamlı ve değerli bir yazarına ait: Gurur ASI. Onbeş öyküsünden oluşan ilk yapıtıyla bilimkurgu yayın dünyasına adım atmış bulunuyor. ATILGAN Yayınları önümüzdeki aylarda da Türkiye'de bugüne dek yayınlanmamış olan eserler yayınlamaya devam edecektir.

ÇİVİ YAZILARI: Ele alacağımız bir başka yayınevi oluyor. Ünlü İngiliz yazar Doris Lessing'in bilimkurgu alanında verdiği eserlerle bir dizinin yayımına başladı. Doris Lessing'in 5 kitaptan oluşan "Argostaki Canopus Arşivleri" dizisinin ilk kitabı olan "Şikasta" Şubat 1999'da yayınlandı.

GÜN Yayınları: Kasım 1998'de eskiden yayınlanmış bulunan Baskan dizisinden 1984 yılında yayınlanmış olan 5 kitapla girdi yayın dünyasına. "Newyork 5000", "Evrenin Sonu", "Marstan Gelen Ölüm", "Tora, Uzayda Dehşet" ve "Uzay Şeytanları".

İLETİŞİM Yayınları: Stanislaw LEM'in bilimkurgu külliyatı dizisine devam ediyor. Geçen yıldan bugüne dek çıkan kitaplar şunlar; "Soruşturma", "Küvette Bulunan Günce", "Yenilmez" olup önümüzdeki aylarda da yeni kitaplar yayınlanacaktır.

İTHAKİ Yayınları: 1998 yılında kurulmuş olup, bilimkurgu alanına hızla girmiştir. Kaliteli çevirileri, özenli ve eksiksiz baskı teknikleri gibi unsurlarında katkısıyla tüm bilimkurgu severlerin

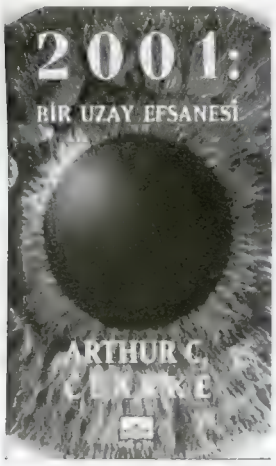

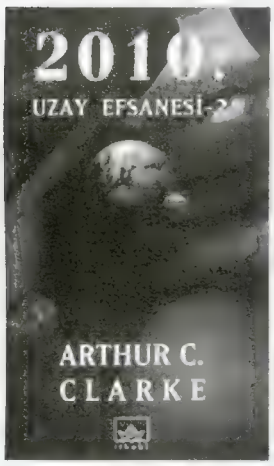

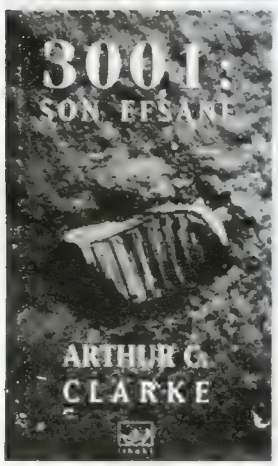

takdirini kazanmıştır. İTHAKİ Yayınları'ndan bugüne dek yayınlanan romanlar arasında Arthur C. Clarke'ın "Tektaş" dizisinden "2001", "2010", "2061" ve "3001" yer alıyor.

Arthur C. Clarke'ın ünlü RAMA dizisinin birinci, ikinci ve üçüncü kitapları da yayınlanmış olup bu serinin son kitabı önümüzdeki aylarda okurlarla buluşacak. Orjinal kapakların kabartmalı kullanılışı ise İTHAKİ kitaplarına ayrı bir sunuş güzelliği vermiş. Ülkemiz için yeni ve ünlü bilimkurgu yazarlarından Anne McCaffrey'in Pern dizisinden "Ejder Uçuşu" ve "Ejder Arayışı" da yayınlanan arasında. Larry Niven'ın ünlü kitabı "Halka Dünya" ve listeye katılan son isimlerden. Vietnam Savaşı'na katılan yazar Joe Haldeman'ın geçen yıl HUGO ödülü kazanan "Bitmeyen Savaş" adlı eseri de bilimkurgusal motiflerle kurgulamış bu kitapta yayınevinin genel sıralamada 7. bilimkurgu kitabı olarak yayınlandı. Geçtiğimiz ay içinde ise, Poul Anderson'ın "Uzaya Haçlı Seferi" adlı romanı ile Ray Bradbury'in "Fahrenheit 451" adlı klasik eseri ve Aldoux Huxley'in "Cesur Yeni Dünya" romanı tam metin halinde yayınlandı. İTHAKİ Yayınları çalışmalarına çok yoğun bir şekilde yine ünlü yazarların Türkiye'de yayınlanmamış eserleriyle devam edecek. Bunların başında yine bir başka ünlü yazar Terry Pratchett'in eserleri geliyor.

METİS Yayınları: Geçmiş yıllardaki süratini kaybetmiş gözüküyor. Tabii bunda ana etken bir çok alanda yayın yapmaları. Yine de ellerinde yayınlanacak iyi kitaplar var. Önümüzdeki günlerde onların yayınlanmasını bekliyoruz. Kasım 1998'deki Kitap Fuarına kadar, "Vulcan'ın Çekici", "Postacı", "Teşkilat", "Pısırıklar Çağı" yayınlanmış olup; fuarda "Kobaylar Kampı" daha sonra da John Brunner'in "Cyberpunk"ın öncülü olan eseri "Şok Dalgası Süvarisi"ni yayınladılar. Mayıs 1999'da ise Brian Aldiss'ten ödüllü bir roman geldi."Yıldız Gemisi".

SARMAL Yayınları: 1998 yılından bugüne dek çıkan kitapları sayarsak; "Evrenin Türküsü", "Uzayda Piknik", "Dune'un Çocukları", "Yıldız Gemisi Titanic", "Neuromancer", "Sıfır Noktası", "Tanrının Dokuz Milyar Adı", "Beşik", "Dune'un İmparator Tanrısı", "Uzak Dünyanın Şarkıları" adlı eserleri görüyoruz. SARMAL Yayınları'nın yaşadığımız ekonomik krizden etkilenip yayın faaliyetlerine son vereceğini üzülerek öğrenmiş bulunuyoruz. Dune dizisi devamı olan 5.ve 6. kitapları ve diğer SARMAL eserleri korkarız ki büyük olasılıkla yarıda kalacak.

VE Yayınları: Bilimkurgu yayınlamak için 1998'de kurulan yayıevlerinden biri olup bugüne dek sadece iki adet bilimkurgu kitabı yayınlayabilmiştir. "Son Soru" ve "Kanatların Olmasın". Kitaplarda yer alan öykülerin bir çoğu ise daha önceden çeşitli dergilerde yayınlamıştır. Geçtiğimiz ay da yeni bir öykü kitabı yayınlamış bulunmaktalar. "Sarhoş Adımları".

Bilimkurgu yayıncılığı alanındaki bu eserlerin dışında bir de Fantastik edebiyat keşfediliyor yeni yeni. Çeşitli yayınevleri sayıca fazla olmamakla beraber bu türe de yöneldiler. Türkiye'deki bu eğilimin devam edeceğini sanıyorum. Özellikle son yıllarda bu türe karşı olan ilgi neredeyse bilimkurgu'yla eşdeğer.

THE HITCH-HIKER'S GUIDE TO THE GALAXY
ORJİNAL SİNOPSİS

Kosta CERAN

OTOSTOPÇUNUN GALAKSİ REHBERİ
Douglas Adams

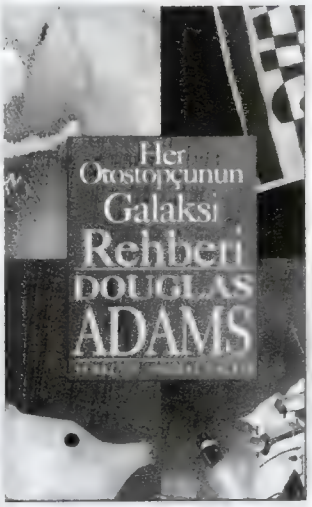

Fantezi, şakalar, hiciv, paralel evrenler ve zaman yolculuğu arasında gidip gelen, uzayda geçen bir bilimkurgu-komedi-macera dizisi. Olay, evrende amaçsızca dolaşan yolculara (günde otuz Altair doları gibi düşük bir ücret karşılığında) yardımcı olması için yayınlanan Otostopçunun Galaksi Rehberi -Yeni Genişletilmiş Baskı adındaki elektronik bir 'kitap' için araştırma yapan iki kişi etrafında gelişiyor.

Bunlardan biri, kimliğini gizleyerek bir kaç yılını Dünya'da geçiren bir uzaylı. Uzaylı, gelir gelmez yaptığı küçük bir araştırma sonucunda, **Ford Prefect** isminin Dünya'da dikkat çekmeden yaşaması için ideal olduğuna karar vermiştir. Diğeri, **Aleric B**, yıllar yılı Ford'la arkadaşlık eden, fakat o'nun tamamen sıradan bir insan olmadığını anlayamayan bir Dünyalı'dır.

Birinci bölüm, Ford'un kendi hakkındaki gerçeği, olaylardan habersiz bir Aleric'e anlatmasını ve ikisinin, kaderi mühürlenmiş bir Dünya'dan kaçışını anlatıyor.

Hikayenin başında Aleric'i, yeni bir ekspres yol yapımı için evini yıkmaya hazırlanan buldozerin önünde yatarken görürüz. Mümkün olan her yere itiraz edip sonuç alamadığından, bu aklına gelen tek çıkar yoldur. Bir taraftan da, şoförün buldozerini neyin üstüne sürdüğüne aldırmayan ilginç bir karaktere sahip olduğunu yumuşak bir dille kendisine açıklamaya çalışan mühendisle tartışmaktadır. Tartışmanın tam ortasında, oldukça heyecanlı görünen bir Ford Prefect çıkagelir. Ford, Aleric'e işi olup olmadığını ve sakin bir yere gidip konuşmalarının mümkün olup olamayacağını sorar. Aleric, şaşırmış bir ifadeyle hiç bir yere kımıldamayacağını açıklar. Ford, sakin bir yere gitmeleri konusunda çok ısrarlıdır ve sonunda, Aleric mühendise dönerek yarım saatlik bir ateşkes ilan edip edemeyeceklerini sorar.

Mühendis, babacan bir tavırla, o dönünceye kadar evini yıkmaya kalkışmayacaklarına dair erkek sözü verir. Ford ve Aleric, yakındaki bir pub'a giderler. Ford, Aleric'e, eğer Guildford'dan olmadığını, hatta Dünya'dan dahi olmadığını, Betelgeuse galaksisinden küçük bir gezegenden geldiğini ve bir uzaylı olduğunu söylerse nasıl bir tepki göstereceğini sorar.

İkisi pub'a gider gitmez, mühendis, yıkım işleminin başlaması için emir verir. Kasaba ileri gelenlerinden bir bayan, yeni yolun hizmete açılmasıyla kasabanın nasıl modern bir yapıya sahip olacağını açıklayan dokunaklı bir konuşma yapar ve bir şişe şampanyayı buldozerin üstünde patlatır. Buldozer yıkıma başlar.

Yıkım sesleri, o anda Ford'un söylediklerine inanmamakta olan Aleric'in kulağına gelir. Aleric, dışarı fırlayarak, ne denli pis bir dünyada yaşadığımızı ifade eden bir takım laflar sarfeder.

Tam o anda gökyüzü askeri jetler ve uçan sosislere benzeyen UFO'larla dolar. Herkes panik içinde kaçışırken, dünyadışı bir ses, galaksinin bu sektöründeki düzenlemeler gereği yeni bir uzay ekspres yolu inşa edileceğini ve bu yüzden Dünya'nın yıkılacağım açıklar. İtiraz çığlıkları üzerine aynı dünyadışı ses, konuyla ilgili planların Alpha Centauri'deki Galaksi Planlama Ofisi'nde on yıldan beridir kamuya açık olarak asılı durduğunu ve şimdi yapılacak itirazların hiç bir yararı olamayacağını söyleyerek, yıkımın başlamasını emreder. Bunu takiben başlayan titreme, yavaş yavaş gökgürültüsünü andırır bir sese dönüşür. Ardından bir patlama ve sonra sessizlik.

Aleric uyanır. Nerede olduğunu bilmediğini farkeder. Ford ona, Vogon İnşaat Filo'suna ait bir gemide olduğunu söyler. Dünya için meraklanmamasını, kendisininkine benzer sınırsız sayıda paralel Dünya'ların var olduğunu açıklar. Otostopçunun Galaksi Rehberi'nde, 'Vogon İnşaat Filosu' başlığı altında, bir Vogon gemisine nasıl otostop yapılacağının açıklandığını ve onların da bu sayede kurtulduklarını söyler: Vogon psikolojisiyle oynayarak (Vogon psikolojisi aynı sayfada açıklanmaktadır). Ford ayrıca, kitabın yeni bir edisyonunu hazırlamakta olduğunu, bu yüzden Dünya'da araştırma yaptığını da ekler. Acaba Aleric ona yardımcı olmak ister miydi? Aleric'in tek isteği mümkün olan en kısa zamanda Dünya'ya geri dönmektir.

Veya en azından ona en yakın paralel gezegene... Ancak, bu ilginç kitaba şöyle bir göz atmayı da istemiyor değildir. Tabii, 'Dünya' başlığı altındaki bilgiyi görünce çok şaşırır. Kitap bir milyondan fazla sayfa içermesine rağmen, Dünya yerlileri hakkında içerdiği tek bilgi 'Zararsız' şeklindedir. Ford, utanarak, amacının Dünya hakkında daha fazla materyal toplamak olduğunu söyler. Editörle bu konuda çok tartışmıştır ve sonunda başarılı da olmuştur. Kitabın yeni baskısında Dünya yerlileri, 'Çoğunlukla Zararsız' olarak tanımlanacaktır. Ne yazık ki yerleri çok dardır.

Aleric, Ford'la beraber gitmeyi kabul eder.

BİRİNCİ BÖLÜMÜN SONU

Douglas Adams, *The Hitch Hiker's Guide To The Galaxy*, radyo serisi, pilot bölümden bir diyalog.

ARTHUR: Ford, biliyorum bu aptalca bir soru ama, ne halt ediyorum ben burada?

FORD: Söyledim ya, seni Dünya'dan kurtardım.

ARTHUR: Peki Dünya'ya ne oldu?

FORD: Moleküllerine ayrıldı.

ARTHUR: Öyle mi?

FORD: Evet, uzayda buharlaşıp yok oldu.

ARTHUR: Bak, kafam karıştı...

FORD: Evet, tabii, anlıyorum. Ama üzülme. Daha bir sürü Dünya var.

ARTHUR: Bunu bana açıklayabilir misin, yoksa hemen çıldırarak vakit kazanayım mı?

FORD: Pekala. İçinde yaşadığımız evren, aynı yer ve zamanda fakat farklı dalga boylarında yeralan birçok paralel evrenden sadece biri. Ve bunların milyonlarcasında Dünya hâlâ yaşıyor. Gerçi seninkinin tam aynısı değil, çünkü bu Dünya'lardaki olasılıkların her biri bir gerçek.

ARTHUR: Olasılıklar mı? Ne yani? Hitler'in savaşı kazandığı bir Dünya gibi mi?

FORD: Evet. Veya pornografik oyunlar yazan bir Shakespeare'in bok gibi para kazanıp bir de şövalyelik nişanı aldığı bir Dünya gibi. Hepsi de kendi paralel evrenlerinde yaşamaya devam ediyorlar.

ARTHUR: Peki şimdi benim ne yapmam gerekiyor?

FORD: Benimle gelip iyi vakit geçirmen gerekiyor. Ama önce şu balığı kulağına yerleştirmemiz lazım.

ARTHUR: Efendim?

Otostopçu'nun Galaksi Rehberi, evrenin en büyük yayınevlerinden Ursa Minor'ın yayınladığı belki de en önemli kitap. Bir cep kitabı büyüklüğünde olup, daha çok bir hesap makinasını andırıyor. Ön yüzündeki yüzden fazla tuş sayesinde içerdiği altı milyona yakın sayfadan herhangi biri anında ekranına yansıyabiliyor. Dayanıklı plastikten imal edilmiş bir kılıfta satışa sunuluyor. Kılıfın üzerinde büyük, dostça harflerle

HEYECANLANMAYIN !

ibaresi yer alıyor.

Bildiğimiz kadarıyla, bugünkü zamanda gezegenimizde bu kitabın herhangi bir kopyası yoktur.

The Hitchhiker's Guide to the Galaxy

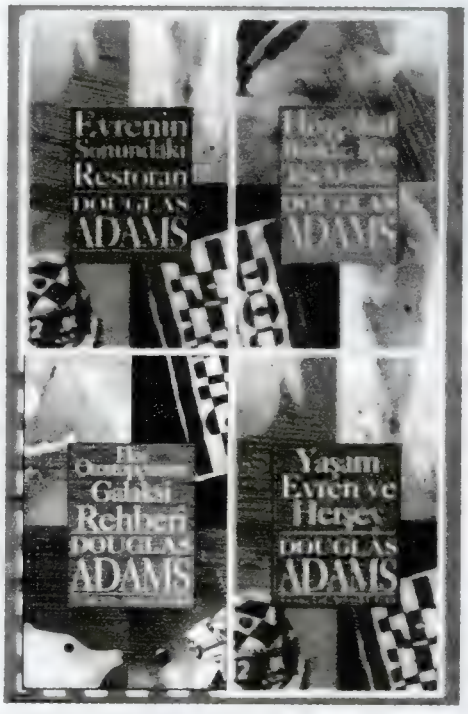

Douglas Adams, *The Hitch Hiker's Guide to the Galaxy*, radyo serisi, romanda kullanılmamış bir diyalog.

FORD: Neyin peşindesin sen?

ZAPHOD: Hmm, biraz merak, biraz macera, ama çoğunlukla ün, şöhret ve para.

FORD: Para mı?

ZAPHOD: Evet. para. İnanılmaz büyük miktarlarda para.

FORD: Zaphod, seni en son gördüğümde Galaksi'deki en zengin insanlardan biriydin. Parayı ne yapacaksın ki?

ZAPHOD: Oh, hepsini kaybettim.

FORD: Hepsini mi? Ne yaptın, kumar mı oynadın?

ZAPHOD: Hayır, takside unuttum.

-Douglas Adams, *The Hitch Hiker's Guide To The Galaxy*, radyo serisi, romanda kullanılmamış bir diyalog.

TWO: Neden bahsediyorsun, profesyonel ahlâktan mı?

VROOMFONDEL: Bak, benimle ahlak konusunda tartışmaya girme. Bilmiyorsan söyleyeyim: Moral Bilimler, Ahlak, ve Genişletilmiş Ahlak dallarında birinci sınıf üç derecem var. Ayrıca Daha Da Genişletilmiş Ahlak dalında bir diploma sahibiyim ve üç tane de kitap yazdım: Neden Seks Ahlâkidir, Neden Daha Çok Seks Daha Ahlâkidir, ve Beş Yüz Yetmiş Üç Adet Tamamen Ahlâki Pozisyon Daha. Hepsi de Best Seller oldu. Yani neden bahsettiğimi biliyorum ve bence ahlaki açıdan bu makina hiç bir işe yaramıyor. Ondan bir an önce kurtulalım.

Douglas Adams, *The Hitch Hiker's Guide To The Galaxy*, radyo serisi, pilot bölümden bir diyalog.

ARTHUR: Aloo? Kimse var mı?

PROSSER: Bay Dent, vücudunuzun üzerinden geçmesine izin verdiğim takdirde, şu buldozere vereceğiniz zarar hakkında herhangi bir fikriniz var mı?

ARTHUR: Hayır, yok. Neden?

PROSSER: Çünkü, Bay Dent, buldozer vücudunuzun üzerinden geçtiği takdirde tek bir çizik bile almaz, inanın bana.

KÜÇÜK KORUYUCU

İsmail ŞAHİN

"Babacığım," dedi küçük kız. "Sana bir şey sorabilir miyim?"

"Evet, ne istersen sorabilirsin."

"Sen hiç ağaç gördün mü?"

Babası ağaç kelimesini duyunca irkildi. Öyle ya, henüz altı yaşındaki kızı bu kelimeyi kimden ya da nereden öğrenmişti. Okullarda bile ağacın ne olduğu öğretilmiyordu artık.

illüstrasyon: Hakan Bayat

Dünyanın eski doğasıyla ilgili hiçbir bilgi verilmiyordu nedense.

"Şey bir zamanlar görmüştüm. Sanırım senin yaşlarındaydım," diye yanıtladı babası.

"Peki nasıl bir şeye benziyor bu ağaç?"

"Kızım, sana nasıl anlatsam bilmem ki. Aklımda kaldığı kadarıyla söylüyorum. Okulda öğrenmiştim bunları."

Kendisini dinleyen kızına baktı ve devam etti.

"Bir zamanlar çok çeşitli ağaçlar varmış. Dünyanın her yerinde farklı farklı ağaçlar yetişirmiş. Bazılarında meyve denilen yiyecekler olurmuş. Teknoloji ilerledikçe, sanayileşme uğruna ağaçlar sürekli kesilmiş, tarlalar, ovalar yavaş yavaş fabrikalarla dolmuş."

"Sonra ne olmuş babacığım?"

"Sular kirlenmiş, balıklar gitgide azalmış, neredeyse yokolma durumuna gelmiş. Tarım ürünleri azalmış. Sonra da büyük kıtlıklar baş göstermiş. Sadece su ve yiyecek yüzünden birçok savaşlar çıkmış. Bu arada özellikle bilim adamları ve mühendisler bu sorunları çözmek için tüm güçleriyle çalışmışlar. Zamanla daha önce katkı maddeleri şeklinde kullanılan kimyasal maddeler geliştirilerek tamamen besin haline dönüştürülmüş.

"Daha sonra?"

"Bir kısım bilimadamı ise Dünya'nın bozulan doğasını düzeltmek için çalışmışlar. Bazı hayvan soylarının yok olmaktan kurtarmışlar, ama savaşlar yüzünden tam başarılı olamamışlar. Şu anda sadece birkaç çeşit hayvan ancak laborauvar koşullarında yaşayabiliyor."

"Sen hiç doğal yiyeceklerden yedin mi baba?"

"Evet, küçük bir çocukkken. Babam bir yerlerden gerçek meyveler getirirdi. Tatları o kadar güzeldi ki yemeden bilemezsin."

"Peki ya şimdi?"

"Ben henüz senin yaşlarındayken,birçok yiyecek sentetik olarak üretiliyordu. Doğal olanlar ise çok pahalıydı. Şimdi ise bütün yiyecekler tamamen sentetik olmuş durumda."

"Sana birşey sorabilir miyim kızım?"

"Sor baba."

"Sen ağacı nereden öğrendin?"

"Kızacağını biliyorum ama söyleyeyim. Büyük babamın odasında açık bir kitap gördüm ve okudum."

O odaya izinsiz girmemeliydin."

Ne yapayım, oyuncak robotum oraya saklandı. Ben de onu bulmak için odaya girdim. Sonunda masada duran kitabı farkettim."

Babası içinden "İhtiyar her zaman kapıyı kapalı tutar

ama kilitlemezdi," diye geçirdi. "Acaba bu kez açık mı unutmuştu ?"

"Neler okuduğunu hatırlıyor musun kızım?

"Kız hatırlayabildiklerini söylemeye başladı.

Yemyeşil çayırlarda, koyunlar otlarken,
Saklambaç oynardım kardeşimle.
Saklanırdım koyunların arasına,
Hep ben bulurdum kardeşimi, Ağlarken,
Dut ağacını çok severdim.
Onca ağaç varken
Tutunurdum sıkıca,
Düşmemek için kiraz yerken...

"Biliyor musun kızım, bu büyükbabanın en çok sevdiği şiir."

Babası, ihtiyarın çocukluk yıllarının özlemini çektiğini biliyordu. Haklıydı, çünkü sentetik yiyeceklerden sürekli şikayet ederdi. Hep anlatırdı, "Ben küçükken..." diye. Şiiri de kendisi yazmıştı.

"Baba, acaba Dünya'da ağaç kalmış mıdır?" diye sordu kızı.

"Pek sanmıyorum ama bir söylentiye göre çok az kişinin bildiği küçük bir orman varmış."

"Orman nedir Baba?"

"Çeşit çeşit ağaçların birarada olduğu yer kızım."

"Sen yerini biliyor musun Babacığım?"

"Hayır, bilmiyorum. Belki büyükbaban biliyordur."

"Büyüdüğüm zaman o onları bulacağım ve bütün ağaçları koruyacağım. Onları da bulup kesmesinler.

U F O K O N G R E S İ

Bülent AKKOÇ

20-21 Şubat 1999 tarihinde Lütfi Kırdar Kongre merkezinde **"TÜRKİYE I. ULUSLARARASI UFO KONGRESİ"** adıyla bir kongre düzenlendi. İki gün içinde 4500'ü aşan bir katılımcı izledi bu kongreyi. Kongreyi tanıtmadan önce böyle bir organizasyonun kolaylıkla gerçekleştirilemeyeceğini belirterek başlayayım söze.

Kuruluşunun üzerinden yalnızca bir yıl geçmiş olan **"SİRİUS UFO UZAY BİLİMLERİ ARAŞTIRMA MERKEZİ DERNEĞİ"** böylesine büyük bir organizasyonu kusursuz bir şekilde başarmasını takdir edilecek bir girişimdi.

Aynı zamanda Türk medyasında da gündemi yakalayıp kongre merkezinin ağzına kadar dolmasını sağlayabilmek kolay değil (Bilet fiyatlarınının 5 ile 7,5 milyon TL. olduğunu da unutmamak gerek).

Kongreye katılanlar arasında yurt dışından gelen izleyicilerin yanısıra Ankara, İzmir, Antalya gibi illerden gelenler de vardı (Şahsi gözlemim).

Kongre iki gün boyunca sabah 10.00'dan akşam 20.00'ye dek sürdü. Açılışı piyanosuyla **Anjelika Himalaya Akbar** yaptı. Kapanış töreninde ise piyanonun başında **Tuluyhan Uğurlu** vardı.

Kongrenin birinci günü konuşma yapan konuşmacılar sırasıyla şunlardı;

Michael Lindemann (Araştırmacı-Yazar) **Dr.Bruce Maccabee** P.h.D. (Fizikçi) **Marina Popovich** (Rus kozmonot)

Erich von Daeniken (Araştırmacı-Yazar) **Budd Hopkins** (Araştırmacı-Yazar) **Travis Walton** (UFO'ya alındığını iddia eden bir Amerikalı).

Kongrenin ikinci günü konuşma yapanlar ise sırasıyla şöyleydi;

George Wingfield (Araştırmacı-Yazar), **Prof. Stanton T.Friedman** (Nükleer fizikçi-Yazar) **Carol Rainey** (Araştırmacı-Yazar-Yapımcı), **Prof. Brian O'Leary** (NASA astronotu-fizikçi-astronom), **Prof. John E.Mack Md.** (Harvard Üni. Psikoloji böl.)

Kapanış töreninde, dernek başkanı **Haktan AKDOĞAN** tarafından katılan tüm konuşmacılara birer plaket verdi. Bu tür toplantıların devam edeceği belirtildi. Toplantılar arasında bazı aksilikler de yaşanmadı değil. Örneğin A.B.D.'den gelen misafirlerin verdikleri video kasetlerin renkleri çok silikti, kimse birşey göremedi. Ses düzeni ise aksamalı olarak gidip geldi.

UFO konusu bilindiği gibi bilimkurgu edebiyatı ve sinemasında genelde Dünyadışından gelen yaratıklarla karşılaşmalar tarzında ele alınmakta ve irdelenmektedir. Tabii bu konu yazardan yazara ya da yönetmenden yönetmene değişmekte ve ortaya çok farklı eserler konulabilmektedir.

Tüm Dünya'yı saran ve nerdeyse bir din haline gelen UFO olayları ve **"UFOLOJİ"** ise gerçeği ortaya koyduklarını iddia etmekte ve bir sanat türü olan bilimkurgudan bu yönüyle tamamen ayrılmaktadırlar.

. Ayrıca son yıllarda özellikle bilimsel yayın yapan birçok dergi ve basın organı bu konuyu işlemiş ve konuyla ilgili birçok araştırma içeren yazı yayınlanmıştır.

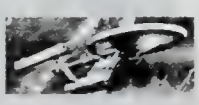

SERÜVEN VE BİLİMKURGU

Cüneyt GÜLTAKIN

Serüven Nedir?

Türk Dil Kurumu sözlüğünde, "Bir kimsenin başından geçen ya da içine atılmış olduğu heyecanlı olay, macera, sergüzeşt, avantür." olarak tanımlanıyor serüven kavramı. Olay sözcüğü ise: "İlgi çekici her tür eylem." diye veriliyor aynı kaynakta.

İnsanın eylemleri olayları, yani serüveni yaratıyor. İnsan; toplumla, doğayla ve kendisiyle sürekli bir etkileşim, bir çatışma içinde. Serüven de işte tam burada başlıyor. Gerçekte her serüven bir sorunu anlatıyor. Serüvenin bir dayanağı da heyecan, gerilim öğesi. Bu da rastlantılar, şaşırtmalar, abartmalar ve olağanüstü ile sağlanıyor.

Serüvenin Nitelikleri

Serüven destanla ortaya çıkmış, gelişmiş, çağdaş romana dek gelmiştir. İlgi çekici eylemlere dayandığı için savaşları, göçleri, çarpışmaları içermiştir. Serüven bu nedenle destansı (epik) bir nitelik taşır. Toplumların kaderini belirleyen büyük olaylarla başlar serüven ve inanç sistemlerini, insana özgü evrensel duyguları betimler.

Serüvenin ilkel denecek bir niteliği vardır ve bu, serüvenin edebiyatın başlangıcına dayanmasıyla da ilgilidir. Sevdiğimiz ya da pek hoşlanmadığımız öykülere verdiğimiz tepkiler her zaman aşırı olmuştur. Serüvenin içine girdiğimiz anlarda aldığımız zevki hiçbir şey tanımlayamaz. Bir çeşit kendinden geçme yaşanır. O anlar ve hiç bir şeyle, uygarlıkla bir ilgimiz yoktur artık... Çok eski, ama insancıl ve aynı zamanda evrensel bir duygu, bir kendinden geçme yaşanır.

Serüvenin ayrılmaz bir parçası da zaman dediğimiz vakit öğesidir. Serüven, zaman içinde geçen, akan yaşantılardır çünkü. Öyküden zamanı çekip çıkarmaya kalkışmak düşünülebilir belki, amà başarısızlıktan başka bir şey getirmez. Zaman olmazsa öykü de olmaz. Kimi öykülerde zaman, sıçrama tahtası gibi kullanılır; birçok küçük öykü zaman vurgusuyla ana öyküye eklenir. Yine birçok fantastik konu, zaman makinası örneğin, zaman ile ilgilidir. Olağan zaman akışının bozulması, olağanüstünün kapılarını da açar.

Öykünün kahramanı bir serüvencidir ve çoğu kez de serüvenden çok serüvenci önem kazanır. Böylece çekici bir niteliğe bürünür serüven. Okuyucu önce merak tuzağına düşürülür, sonra kahramana tutsak olur; yapamadıklarını serüvencinin ruhuyla kaynaşarak giderir. Okuyucu, giderek yaşadığı tekdüzelikten kurtulur, bir düşselliğe kapılır. Serüvenin düşsel ve eğlendirici nitelikleri öne çıkar.

Merak niteliği, serüvenin itici gücü olarak anlaşılmalı. Ama olumsuz bir yönü vardır: Bir önceki olayları değersizleştirir, unutturur. Bu durumda olay örgüsü önem kazanır. Olayların neden-sonuç ilişkisiyle anlatılması, eski olayın anımsanması gerekliliğidir bu da. Olay örgüsü, okuyucudan kuru bir merak değil, bir parça yorum, bir parça zeka bekler.

Serüvende yolculuk, bir başka dikkate değer niteliktir. Yolculuk, serüvenin çatısını kurar; yeni serüvenlere, yeni kişilere ve mekana zemin hazırlar. Yolculuk, insanın evrensel bir yazgısıdır. İnsan, bir yerde duramaz ya da durdurulamaz; insan, yolculukları yaşarken insanlaşmıştır da diyebiliriz bir bakıma.

Serüven aynı zamanda, öykü çeşitleri için belirleyici bir nitelik taşır. Serüvenin ele alınışı yapıtın türünü (ve alt türünü) belirler: Cinsel ilgiyi öne çıkarıyorsa aşk; ilgi çekici olay ve yolculukları öne çıkarıyorsa serüven; düşe, olağanüstüye dayanan bir dünya seçeneği sunuyorsa fantastik bir öyküden söz edilir.

Fantastik Serüven

Serüvenin gerçek süsüyle verilmesi oyunu oynanmaz fantastikte. Tersine gerçekmiş gibi akan olayın, hiçbir zaman gerçek olamayacağı açıkça belirtilir. Böylece

okuyucudan kolayca koparılan kabul feda edilir ve daha zor bir kabul istenir. Elma resmini, gerçek bir elma olarak kabul etmesi değil; okura hindistancevizini bir muz olarak kabul etmesi önerilir. Kökeni bir masal dinleyicisi olan okuyucu için çok uzak bir öneri değildir bu.

Okuyucuların bir bölümü fantastik yapıtın sunduğu anlaşmayı (düşselliği) kabul etmeyebilir. Bu davranışı kınamak yanlış olur, çünkü bireysel seçim, beğeni, ilgi gibi etkenler vardır. Aynı zamanda hayal gücü yalnızca fantastik öykünün tekelinde değildir ve fantastik okumayanları düşsüz olarak niteleyemeyiz.

Yine de fantastik öykünün bir çekiciliği vardır. Bu, merakı da kamçılayan, daha önce planlanmamış etkisi vermesidir. Tanrı gibi her şeyi bilen yazarın varlığı giderilir öyküde ve bir bilinmezlik yaratılır.

Serüvenin fantastik yapıda yeni nitelikler kazandığı görülüyor. Serüven ve *fantastik öykülerin serüvenleri* arasında şu ayrımları sıralayabiliriz:

1. Serüven öyküsünde olabilirlik aranırken, fantastik serüven için bu geçerli değildir. Çünkü yeni, alternatif bir dünya yaratılır.

2. Serüven öyküsü de düşe yaslanabilir, ama fantastikte sınırsız bir yaratma özgürlüğüne tanık oluruz.

3. Serüven öyküsü olabilir dünyayı betimler; fantastik ise alternatif bir dünya kurduğundan iki dünya arasındaki geçişleri, işgalleri de betimler. (Cinlerin dünyada cirit atması gibi.)

4. Serüven öyküsünde amaç yine serüvendir: Serüven için serüven yazılır. Fantastikte ise serüven bir araçtır. Yeni ve düşünsel (felsefi) görüşleri açıklamak için serüvenden yararlanılır. Birçok klasik yapıtın fantastik nitelikte olması rastlantı değildir.

Bilimkurgusal Serüven

Aşk, Serüven ve Fantastik öyküler üç temel türü oluşturur ve bilimkurgu da üçüncü türün içinde yer alır.

Fantastik öyküleri ele aldığımızda ilişkilerin sunuluşu, olayların açıklanışı çeşitlilik gösterir. Açıklamalar doğaüstüne dayandırılıyorsa ya da doğaüstüyle gelişip gerçeğe dönülüyorsa fantastik yapıdan söz edilebilir. Fakat, açıklamalar bilimsel bir temele dayanıyorsa öykü bilimkurgusaldır.

Kısaca söylemek gerekirse, sınırsız bir düşgücüyle kurulan alternatif dünyalar, bilimsel açıklamalara dayanıyorsa bilimkurgudan ve bilimkurgusal serüvenden söz edebiliriz.

Serüvenin Geçmişi

Daha önce serüvenin yeşerdiği topraklar olarak destanı göstermiştik. Aynı zamanda masalı da buna ekleyebiliriz. İkisinde de mitoslar serüvene kaynaklık eder. Mitos (mit), tanrıların serüvenlerini anlatır. İnsanın doğayı ve kendini anlama çabalarının örnekleridir. İlk serüvenlerde doğayı ve yaşamı buluruz. İyi bir sonuca ulaşan öykü, toplumun bolluk içinde olduğunun, üreyip çoğaldığının, ölümün bu biçimde alt edildiğinin simgesidir.

Mitos serüveninde yola çıkış, savaşımlar ve dönüş (ayrılma-sınav-dönüş) temel nitelikler olarak belirlenmiştir. Bu kalıplar, halk öykülerinde ve belli ölçülerde çağdaş öykülerde sürdürülmektedir. Serüvenin evrensel niteliği, yazarın başarısının gizi bu özü yansıtmasında aranmalıdır. *

Birbiriyle anlaşıp kaynaşmış her insan topluluğu aralarından bir ozan çıkartarak düş ürünlerini, insanlaşma dağarcıklarını kalıcılaştırmış. Homeros bu ozanlardan en bilinenidir. İlyada ve Odessa destanlarını yazıya geçirerek insanlığın ilkçağ serüvenini aktarmıştır. Miletos Masalları, Ezop Öyküleri serüvenin tarih öncesini oluşturur.

Odessa'da eylemin, her bölümde değişmeyen bir ritimle ilerlediğini görürüz. Öyküleri, yeni öyküler izler, aynı kahramanlar, aynı güçlükler ve aynı düşmanlar anlatılır. Kahramanımız Odesseus, her güçlüğü aklı ve bileği ile aşan savaşımcı insanı simgeler. Destan bir dönüş yolculuğunu anlatır. Truva savaşından sonra serüvencimiz yurduna dönmeye çalışır. Binbir olayla karşılaşır. Tepegözlere tutsak düşer. Odesseus'un dili tıpkı aklı kadar güçlüdür. Sözleri etkili ve zeka parıltılarıyla doludur.

Serüven daha sonraları şovalye öykülerinde de bütün hızıyla sürer. Bu öykülerde yiğitlik özveri, bağlılık, onur gibi değerler öne çıkarılır. Şovalye öykülerinde feodal toplumun çürümüşlüğüne tepki olarak kahramanın eylemlerini, adalet dağıtıcılığını izleriz. 16. yüzyılda öykülerin içeriğinden rahatsız, olan Kilise, bu öyküleri yasaklama yoluna gider.

Türk Halk Öyküleri'ne baktığımızda serüvenin, kalıplaşan giriş ve sonuç bölümleri arasına genişçe yerleşip gelişme bölümünü oluşturduğunu görürüz. Öykülerin ilk bölümü kahramanın doğumuna ayrılmıştır. Gelişmenin

başlangıcını oluşturan ikinci bölümde kahramanın yetişkinliğe adım atışı ve gönlünü bir güzele kaptırışı anlatılır. Gelişmenin ikinci yarısını, öykünün üçüncü bölümü oluşturur ki kahramanımız burada isteğine ulaşmak için çeşitli engelleri, sınavları aşmaya çabalayacaktır. Dördüncü ve sonuç bölümündeyse ya kavuşma ya da ölüm vardır.

Görülüyor ki serüveni daha çok olay kalıpları belirler; okuyucuyu sürprizler beklemez. Bu özler, günümüz serüveninine dek etkili olur; pek çok roman ve Yeşilçam senaryosunda yüzyılların alışkanlığına yenik düşülür. Bu durum bir eksiklik olarak algılanabilir. Ne var ki, ister edebiyat olsun ister müzik olsun, etnik olana bir yönelişin yaygınlaştığı günümüzde bütün bu özler kuramsal bir değer kazanmıştır. Örneğin, Orhan Pamuk'un 'Kara Kitap'ı ya da Murathan Mungan'ın kaleme aldığı masallar, halk öyküleri ve daha bir çok yazarımızın Doğu kültürünü, çağdaş metinlere dönüştürme girişimleri ya da türüyle özgün fantastik denemeler Türk romanının gerçekten düşsele yöneldiğine, fantastik bir eğilim göstermeye başladığına birer kanıttır. **

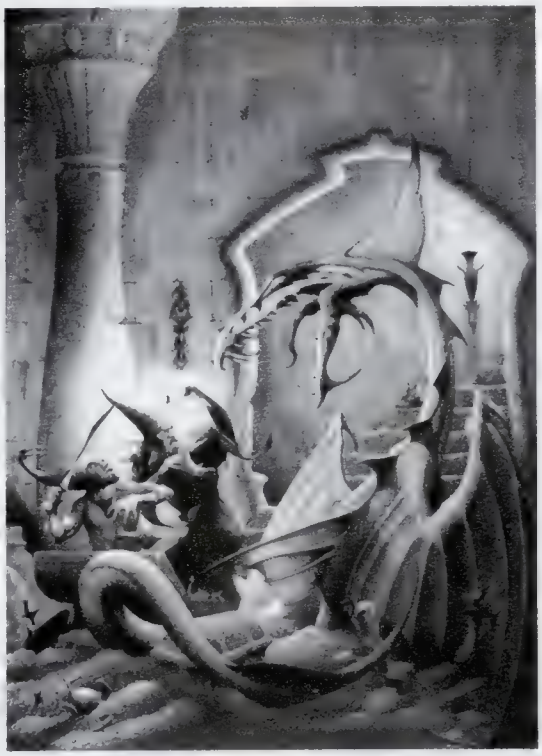

Bilimkurgusal Serüvenin Geçmişi

İspanya açıklarındasınız. Geminiz az önce Cebelitarık boğazını geçmiş. Okyanusun bilinmeyen sularına açılmışken bir fırtınaya yıkalanıyorsunuz. Dev bir hortum geminizi içine alıyor. Fırtına dindiğinde kendinizi Ay'da buluyor ve oradaki yaratıklarla, Ay insanlarıyla karşılaşıyorsunuz. Bir savaş yaşanmakta, Aylılar ve Güneşliler arasında çatışmalar olmaktadır.

Yukarıda anlatılan bir Ay yolculuğu ve belki de bilimkurgusal ilk serüven; İsa'dan önce 2. yüzyılda yaşamış yazar Lucianos, bu öyküde Ay'ı mitolojik varlık olarak değil, bir gökcismi olarak algılar. Bu yaklaşımda olan yalnız o değildir; yine aynı dönemde Plutarkos, Ay'ın yüzeyi için: "...bir gün gelecek onun çiçek buzuğu, çopur ve hoş olmayan yapısı açıklanacaktır." diye yazar.

Lucianos, birçok çağdaşından ayrılıp Ay'ı bir gökcismi sayıyor. Serüvenini bilimselliğe dayanarak oluşturuyor. Kişi, mekan ve konu özellikleri de düşünülürse bir bilimkurgu yapıtı ortaya çıkıyor. Jules Verne ile arasında pek fark kalmıyor.

Burada Lucianos'un yapıtını bilimkurgu saymayan Asimov'dan farklı düşünüyorum.*** Çünkü Lucianos, evreni anlamak için öteki insanlardan farklı bir çaba gösteriyor. Çağdaşı Plutarkov'un, Ay ile ilgili, günümüz bilgilerine yakın bilgilere ulaşmış olduğuna dikkat edersek Lucianos'un çağına göre bilimsel bir yaklaşımda olduğu ortaya çıkar.

Lucianos'un tek handikapı çağdaş roman biçiminden önce yazmış olmasıdır. O; bir yergi ya da bir gezi yazmış yalnızca. Benzer düşüncelere Kepler'in fantastik yapıtı için de kapılabiliriz.

Kepler'den söz cetmeden önce, çok da ayrıntıya girmeden, ilk yüzyılda gelişen bilimsel düşüncenin boyutlarına bakmak gerekir. İlk olarak evreni, uzayı açıklamaya çalışan ve uzayın sonsuzluğunu söyleyen Miletli bilgin Thales'i anmak gerek. O da Ay'ın ışığını Güneş'ten aldığını ve ondan daha yoğun olduğunu bulmuştur.

Thales'in öğrencisi Anaxımandre de insan ve öteki canlıların ilk önceleri balığa benzediğini ileri sürmüş, eskiçağın Darwin'i sayılmıştır. Yine Miletli Anaximene, Samanyolu'nun Güneş ve gezegenlerden oluşan bir yıldız topluluğu olduğunu belirtmiştir.

Anaxagoras da evrenin bütün canlıların özelliklerini taşıyan bir kargaşa diye niteler ve 2400 yıl önceden maddenin korunumunu yasasını benzer bir dille açıklar. Yine yaklaşık 2500 yıl önce Apolanyalı Diojen, göktaşlarının uzayda devindiğini ve sık sık Dünya'ya düştüğünü söyler.

Yine eskiçağın kayda değer bir adına bakalım; Demokritos, evrenin atomlardan oluştuğunu açıklamış ve hareketin maddenin içinde kendiliğinden var olduğunu eklemiştir. Eratosten adlı bilgin yerkürenin çevresini bugün bilinenden bin km. eksik hesaplamıştı.

Son olarak da Lampsakos (İ. Ö. 3. yy.) adlı bilginin şu sözlerini aktaralım: "Dünyamızın, üzerinde yaşam olan tek dünya olduğuna inanmak, buğday tarlasında yalnız bir tek buğday tanesi olduğunu savunmak kadar aptallıktır."

Ünlü gökbilimci Johannes Kepler, 17. yüzyılda Lucianos ve Plutarkos'tan etkilenerek "Düş" adlı ve bol yaratıklı bir Ay gezisi yapar. Kepler'in Lucianos gibi bilimsel kaygı taşıdığını söylemeye bile gerek yok. Bu yüzyılda da bilimkurgusal düşünme hızla sürüyordu. Fransız felsefecisi Piere Gassendi yıldızların insanlarla dolu olabileceğini yazar.

Gassandi, Merkür ve Venüs'ün daha çok günışığı alması nedeniyle bu gezegenlerdeki canlıların daha hafif, daha akıllı olduğunu düşünür. Mars, Jüpiter ve Satürn'de ise daha ağır ve barbar yaratıklar olduğunu ortaya atar.

Son olarak da Christian Huygens adlı bilgin aynı tarihlerde uzayda yaşam olabileceğinden söz etmiş ve 1651 yılında "Gökhatlarında Çoşkulu Yolculuk" adlı kitabını yayımlamıştır. Kitapta Sirius yıldızına yapılan bir yolculuk anlatılır.

Bütün bu örnekler bilimkurgusal yapıtların daha çok

felsefeye yakın bilginlerin kaleminden çıktığını, bugün de olduğu gibi, göstermekte ve çağdaş bilimkurgudan önce küçümsenmeyecek bir birikim olduğunu da vurgulamaktadır. Üstelik, kendi adıma, bu yüzyıllar öncesine ait öykülerin, yüzyıllar sonrasının öykülerine göre günümüze daha yakın olacağını düşünüyorum.

Yine bütün bu örnekler bilimkurgusal öykünün var olabilmesi için gerekli bilimsel birikimin ve düşgücünün eskiçağlarda eksiksiz bulunduğunu gösteriyor bizlere. Çağdaş bilimkurgu dediğimiz, sanayi ile başlatılabilir belki; ama bu "bilim" penceresinden bakmak olur, bir de "kurgu", yani edebiyat penceresinden bakmak gerekir ki orada çağdaş bilimkurgunun, romanın ortaya çıkmasıyla ilgili olduğu anlaşılır. Tarihler yine aynı olacaktır: 19. yüzyıl.

Bilimkurgu yapıtlarının bu özelliği olarak maddi-manevi değişim gerçeğini ele almasını söyleyip eskiçağ yapıtlarını eleştiren olabilir. Ancak bu, değişimin ve etkilerinin, insan düşünce üretmeye başladığından beri evrensel bir tartışma olarak her zaman gündemde olduğunu görememek olur. Hemen hemen her yapıt özü gereği değişimin etkilerini yansıtır. Bilim ve felsefe tarihi, aynı zamanda bir baskılar, işkenceler, cinayetler tarihidir; dolayısıyla entellektüel ortamda tüm çalışmalar, yazınsal ürünlerde örtülü ya da açık belirir.

Uygarlığın her türlü değişiminin insan üzerindeki etkilerini yalnızca bilimkurgunun incelenmediğini de anımsatalım. Fantastiğin başka bir biçimi olan ütopyalar da bu sorunu alır. Yine fantastik çemberde düşünmemiz gereken ve ilk çağdaş roman özelliklerini bulduğumuz Don Kişot, bu evrensel durumu sergiler.

I. Serüven Kapısından;

Serüven, insanın özünde yer alan ve vazgeçilmez özel bie yaşam parçasıdır. Serüven bir soru sorma, öğrenme ve sonuçta bir insanlaşma sürecidir.

Serüven, bilinmeyenin yiğitçe açılan,din gibi korkuyla değil, çekici penceresinden başlayan bir yolculuktur. Öyle bir yolculuk ki yeryüzünün ve hatta evrenin sınırlarını aşan bir çoşku, bir haykırış...

II. Bilimkurgu Kapısından;

a. Fantastiği, serüvenden ayıran; "serüvenin" fantastikle yazarın düşüncelerini iletmede araç olarak kullanılmasıdır. serüven serüven için yazıldığında değerlidir; ama, fantezi için fantezi değersiz...

Fantastik bir yapıda olan bilimkurgu, ikinci sınıf edebiyat damgasını serüveni "amaç" edindiği sürece atamayacaktır.

Bu konuda Frederic Pohl'ün şu sözü dikkate değer: "İyi bilimkurgu akla seslenir, okuyucuya yalnız renkli serüvenler ya da yapay bir duygusallık vermez, beyni uyarır." ****

b. İlgi çekici ve düşsel olaylar dizisi bilimsel bir açıklamayla verildiği sürece bilimkurgu vardır. Serüven hiç değişmez; değişen yazma biçimidir; 19. yüzyılda yalnızca çağdaş bilimkurgu başlar.

Notlar:

* Arketipçi Eleştiri Kuramı bu düşünceyi ortaya atar ve yapıtları bu eksende değerlendirir. Arketipçi eleştirmen Northrope Fyre, mitosla başlayan edebiyatın yine mitosa döneceğini söyler.

** Yakın geçmişte yitirdiğimiz eleştirmen Berna Moran, "Türk Romanına Eleştirel Bir Bakış" adlı çalışmasının üçüncü cildinde bu belirlemeyi yapıyor.

*** Isaac Asimov, "Bilimkurgunun ilk yüzyılı" adlı yazısında, BK'yu 19. yüzyılda başlatıyordu.

**** F. Pohl, "Politika ve Bilimkurgu" adlı yazısında serüvenin niteliği hakkında kimi, ipuçları veriyor.

Kaynaklar:

1- Türkçe Sözlük, TDK, 7. baskı.
2- Roman Kuramı, E.M. Forster, Adam Yayınları.
3- Türk Romanına Eleştirel Bir Bakış, B. Moran, İletişim Yayınları.
4- Kırk Ambar, C. Meriç, İletişim Yayınları.
5- Evren ve Yaratı, A.R. Ergüven, Gerçek Sanat Yayınları.
6- Cumhuriyet, Kitap eki, sayı 332, (Asimov ve Pohl'ün yazıları).

Bilimkurgunun Gri Kuşağı'nda Gezintiler
R 12 Molekülü ile Harika Bir Yolculuk

Sadi KONURALP

Bir eserin bilimkurgu olup olmadığına karar vermek her zaman kolay değildir. Bazı yazarlar bilimkurgu yazmak isterler fakat bu iddialarına karşın yazdıkları bilimsel temellere oturtulamadığından bilimkurgu sayılmayabilir; bazı yazarlar da bilimkurguyu eserlerinde çorba-tuzu misali çeşni katsın diye kullanırlarken (casus romanlarında çılgın bilim adamları ve ölümcül silahlar gibi), diğer bazı yazarlar bilimkurguyu başka emeller uğruna araç olarak kullanırlar (Alexander Spoerl'in Ortaçağdan Gelen Adam). Bazı yazarlar ise, günümüzde geçebilecek bir olayı kaleme alırlar, fakat olayın geçtiği tarihi günümüzden iki-üç sene sonrasına kaydırırlar. Bu arada paragraf aralarında çaktırmadan falcılık yapmaya çalışırlar (Frederick Forsythe'ın Şeytan Seçeneği).

Bu tür eserlere tam bilimkurgu demek çok güçtür. Hatta çoğunu 'sözde bilimkurgu' şeklinde nitelemek daha doğru olacaktır. Yine de bunları gerçek bilimkurgu eserleri arasından tamamiyle dışlamaya da gerek yoktur. Bunlardan da ayrı tadlar alabilmekteyiz.

Bu yazı dizisi, bilimkurgunun beyazı ile siyahı arasındaki gri kuşakta yer alan bu tür eserleri tanıtma amacını gütmektedir. Özellikle ilk başlarda Türkçe olarak yayınlanmış eserlere öncelik tanınacaktır. Bu şekilde, hem bunlar yeniden gözden geçirilmiş olacak, hem de bilimkurgu kitap kolleksiyoncuları kitap listelerine yeni eklemeler yapabileceklerdir (belki de kimi eserleri artık aramaktan vazgeçeceklerdir). Bu arada sizler de bu yazı dizisine katkıda bulunabilir, listeye yeni isimler ekleyebilirsiniz.

Sözde bilimkurgu kategorisine girmesine karşın bilimkurgu edebiyatında asla vazgeçilmeyen konulardan biri, hiç kuşkusuz, küçültme ve büyültmedir. Bu alanda hemen akla ilk gelen örnek, ülkemizde Kan Damarlarında Yolculuk adıyla kitabı yayınlanan Fantastic Voyage filmidir. Kütlenin korunumu yasasından ötürü bilimsel olarak büyütme ve küçültme işlemlerini gerçekleştirmek imkansızdır. Bundan ötürü, ciddi bilimkurgu eserler yazmaya çalışan ya da bilimsel bir geçmişe sahip olan yazarlar, bu konulardan mümkün olduğunca kaçmaya çalışırlar. Kan Damarlarında Yolculuk'un yazarı Isaac Asimov olarak gözükür. Oysaki konu Asimov'a ait değildir. Onun tek yaptığı, Harry Kleiner'in yazdığı film senaryosunu roman haline getirmek olmuştur. Senaryonun konusu aslında Otto Klement ve Jay Lewis (Jerome) Bixby'nin yazdıkları bir öyküye dayanıyordu. Otto Klement bunları kitabın önsözünde belirtmiştir. Ne var ki, ülkemizde yayınlanan baskıda bu kısımlar yer almamıştır. Yıllar sonra 1987'de Asimov aynı konuya tekrar el atmaya karar vererek Fantastic Voyage II: Destination Brain adlı eserini kaleme almıştır. Ülkemizde Altın Kitaplar Yayınevi tarafından Hedef Beyin olarak çevrilen bu eserde Asimov, bir bilimadamı olarak böyle bir bilimkurgu romanı yazdığından ötürü ağır eleştirilere tutulmamak gayesiyle, küçültme işlemini bilimsel temellere oturtmaya çalışmıştır. Ona göre küçültme işlemi, ancak Planck sabiti adı verilen bir fiziksel sabitin oynanabilmesi ile mümkündür. Planck sabiti, ışığın boşluktaki hızı gibi değişmez bir sabittir, ama romandaki bilimadamları her nasılsa bunun bir sabit olmadığını bulmuşlardır. Roman, küçültme işleminden ziyade, enzim ve protein molekülleri

TMMOB MAKINA MUHENDISLERI ODASI
YAYIN NO 112

R 12 MOLEKÜLÜ İLE HARİKA BİR YOLCULUK

Almanca dan çeviren
Dr EROL ERTAS
Mak Yuk Muhendisi

üzerindeki elektromanyetik yapılar ve bunlara dayalı olarak biyokimyanın kilit-anahtar kavramlar üzerinde daha çok durur.

Büyültme-küçültmeyi ve dolaylı olarak bilimkurguyu didaktik amaçla kullananlar da vardır. *R 12 Molekülü ile Harika Bir Yolculuk*, işte bu amaçla hazırlanmış ufak bir eserdir. R 12 (tam adıyla söylemek gerekirse diklordifluormetan), buzdolaplarında soğutma amacıyla bir zamanlar kullanılmış bir gazdır. Kitap, Fantastic Voyage filminde olduğu gibi bize mikro bir dünya tanıtır. Ama bu seferki mekan kan damarları değil, bir buzdolabıdır ve kitap bize biyoloji yerine termodinamik yasalarını anlatmaya çalışır. Delalande adlı bir Fransız mühendisin yazdığı bu kitabın asıl adı *Voyage Extraorinaire Avec Molécule de Freon 12*'dir. Ne var ki, dilimize bu eser orjinal diliyle değil, 1978 yılında DWM Copeland GmbH firmasının ek bilgilerle birlikte yayınladığı *Eine Wundersame Reise mit dem Molekule R 12* adlı Almanca baskısından çevrilmiştir. Kitabı dilimize çeviren Dr. Müh. Erol Ertaş, bu kitabın çeviri öyküsünü kitabın önsözünde şu şekilde anlatmakta;

"Almancaya çeviriyi sağlayan Sayın Prof. Dr. Ing. H. Kruse kürsüsünü 1980 yılındaki ziyaretimde, kitaplıktan bir tane de bana hediye etmişti. Kitapçığı okur okumaz bunun genç Türk soğutmacılarına ve bu konu ile ilgilenenlere çok faydalı olabileceğini gördüm ve Türkçeye çevirmeye karar verdim..."

Kitap bu şekilde 1983 yılında T.M.M.O.B. Makina Mühendisleri Odası yayınları arasında yayınlanmış oluyor.

Kitapta küçültme işleminin nasıl yapıldığı pek anlatılmaz. Sadece bunların hormonlarla(!) gerçekleştirildiği belirtilir. Kahramanlar 4 kişi ve bir köpekten ibarettir. İsmi belirtilmeyen bir başkan, bilimadamı Zafer Has, teknisyen Cankut, sekreter Gayret hanım ve bir av köpeği (doğru tahmin ettiniz, eser Türkçeye çevrilirken isimler de Türkçeleştirilmiş).

Buzdolabının sıvı deposundan başlayıp yine aynı yerde biten yolculuk boyunca insan, buzdolaplarının çalışma esaslarını oldukça iyi bir şekilde öğreniyor. 80 sayfalık bu eserin sonunda ayrıca gerekli termodinamik bilgiler de mevcut. Ayrıca kitapta bol bol resim ve grafik bulunmakta.

Şimdilik bu kadar. Daha nice yazılarda buluşmak üzere (e-mail adresim: konuralp@ science. ankara. edu. tr.)

TÜYAP
17. KİTAP FUARI

BİLİMKURGU PANELİ

17. Tüyap Kitap Fuarı'nın Kasım 1998 tarihi bilimkurgu adına sevindirici bir olaya tanık olarak, **"Bilimkurgu Edebiyatı'nda Toplumsal ve Sosyolojik Yapılanma"** konulu bir panele tanık oldu.

Sarmal Yayınları ile Atılgan Bilimkurgu Dergisi'nin düzenlediği bu panele konuşmacı olarak Bülent Akkoç, Zühtü Bayar ve Özlem Kurdoğlu katıldı. Panelde konuşmayı Sarmal Yayınları'ndan Ulaş Gündüz idare etti. Yetmiş kadar dinleyicinin izlediği panelde birbuçuk saati aşan konuşmanın sonrasında izleyicilerin sorularına yanıt verildi.

Konuşmacıların panelde aktardıklarına kısa bir göz atarsak şunlardan bahsedildiğini görebiliriz;

Zühtü Bayar Türk Bilimkurgu Edebiyatı'yla giriş yaparak söze başladı;

"Bizim kuşak Çağlayan Yayınları'yla yetişti. Daha sonraları Metin Atak'ın kitapları ve Okat Yayınları tarafından basılan seri geldi. Böylece 1980'li Baskan yıllarına ulaştık. 1990'larda ise beklenen patlama oldu. Şu anda sizlerinde gördüğü gibi birçok kitap yayınlanıyor.

Türk Bilimkurgusu'nda çarpışan iki görüş vardır. Bunlardan birincisi, "Teknolojisi gelişmeyen bir toplumda bilimkurgu olmaz," der. Buna örnek olarak da, eski yazarlardan Çetin Altan, Atilla İlhan ve Refik Durbaş'ı verebilirim. Bir de, "Teknolojik gelişme ilk olarak bilimkurgu yazarlarını etkiler," yaklaşımı mevcuttur...

Genç kuşak Türkiye'de bilimkurgu edebiyatı yok diyor ve istifade etmiyor ama ülkemizde iyi bilimkurgu yazarları var. Örneğin Müfit Özdeş son yılların en iyi yazarlarından biri. Uzun yıllar gizli gizli yazmasına rağmen en sonunda yapıtlarını ortaya çıkardı. Sürprizleri seven bir yazar... Kadın yazarlar da var ve patlama halinde. Eski nesilden Selma Mine, şimdilerde ise Özlem Ada, Özlem Kurdoğlu ve Nurcihan gibi bayan bilimkurgu yazarlarımız var."

Konuşmacı Bülent Akkoç ise;

"Türkiye'deki bilimkurgu dergi yayıncılığının tarihçesi ile başlayıp, sözü dünyadaki bilimkurgu edebiyatının gelişimine getirdi ve çeşitli dönemlerden söz etti. Ardından da Sarmal Yayınları'ndan çıkan Neuromancer romanının tanıtımı ve elektronik ortamda iletişim ve bu durumun ortaya çıkardığı problemler dile geldi. Bu durumun günümüze yansımasının da yine Sarmal Yayınları'ndan çıkan "Bilgi Mafyası" adlı kitapta olduğunu belirtti.

Ayrıca Dune serisi üzerinde uzun süre duruldu. Kitapta sözü edilen toplumsal yapı ve kitabın ağır dokusu üzerine konuşmacılar söz aldılar.

Metis Yayınları'ndan çıkan bir kitap olan Ursula K. LeGuin'in "Mülksüzler" adlı eseriydi. Yine buradaki toplumsal yapı konuşmacılar tarafından irdelendi ve epey ilgi çekti.

Yazar Özlem Kurdoğlu ise,

Bilimkurguya olan ilgisinin Isaac Asimov'un romanlarıyla başladığını belirtip konuyu Atılgan Bilimkurgu Dergisi'nde tefrika edilen ve yakında kitaplaşacak olan romanı "Son Cephede Şafak"ı yazmaya nasıl karar verdiğini anlattı.

Panelin seyri içerisinde konuşmalar arasına bir de ileriki yıllarda gündeme gelecek olan Nanoteknoloji konusu geldi.

Seyircilerin yoğun ilgisi ve izleyicilerden gelen sorular nedeniyle epey ilgi çeken bir panel olarak Türk Bilimkurgu Tarihi'nde yerini aldı.

***

KUVVET DENGESİ

The Feeling of Power

Isaac Asimov
Çeviren: Cem Avcı

Çok çok önce 1960'larda, dünya bilimadamları insan beynini taklit eden makinalar yapıyorlardı. Zamanla, bir dereceye kadar başarılı oldular. Fakat şimdi, bu öykünün geçtiği zamanda, geçmiş bu çalışmaların tümü unutulmuş, insanlar bilgisayarlara bağımlı hale gelmişler ve aralarında *kaçınılmaz* bir *hoşnutsuzluk* baş göstermiştir.

Jehan Shuman, uzun savaşlar geçirmiş Dünya'daki, otorite sahibi kişilerle iş yapmaya alışkındı. Bir sivil olmasına rağmen en yüksek tür öz-yönetimi savaş bilgisayarlarının sonuçlandırılmasını sağlayan program örneklerinin yaratıcısıydı. Bu sebeple, generaller onu dinlediler. Kongre komitelerinin başkanları da.

Yeni Pentagon'un özel salonunda her birinden bir temsilci vardı. General Weider, uzay yanığı tenli ve neredeyse sıfıra benzeyen küçük, büzülmüş ağızlıydı. Kongre üyesi Brant parlak gözlü, düz yanaklı biriydi. Böyle özgürlükleri hoş görülebilen, yurtseverlik konusunda isim yapmış birinin tavrıyla Deneb tütünü içerdi.

Uzun boylu, seçkin ve birinci sınıf programcı Shuman, korkusuzca onlara baktı. "Baylar, bu, Myron Aub," dedi.

"Tamamen rastlantı eseri keşfettiğiniz, olağandışı yetenekleri olan biri," dedi Kongre üyesi Brant yumuşak bir şekilde. "Aa!." Dostça bir merakla yumurta gibi kel kafalı ufak tefek adamı inceledi.

Gerideki, ufak tefek adam sıkıntıyla parmaklarını büktü. Önceden hiç bu kadar büyük adamların yanında bulunmamıştı. O sadece, insanoğlu arasındaki yetenekli kişileri ortaya çıkarmak için hazırlanmış bütün testlerde uzun zaman önce başarısız olmuş ve kabiliyet istemeyen bir işe yerleştirilmiş yaşlı, düşük dereceli bir teknisyendi. Büyük Programcı'nın farkına vardığı bu şey sadece hobisiydi ve şimdi onun üzerinde böyle ürkütücü bir yaygara koparılıyordu.

General Weider, "Bu gizemli atmosferi çocuksu buluyorum," dedi.

"Bir dakika sabredin," dedi Shuman. "Önümüze ilk gelene ifşa edebileceğimiz bir şey değil bu-- Aub!". Bu tek heceli ismi ısırır gibi söyleme tavrında emredici bir şeyler vardı, fakat ne de olsa o önemsiz bir Teknisyen'le konuşan büyük bir Programcı'ydı. "Aub! Dokuz çarpı yedi kaç eder?"

Aub bir an tereddüt etti. Donuk gözleri zayıf bir kaygıyla ışıldadı. "Altmış-üç," dedi. Kongre üyesi Brant kaşlarını kaldırdı. "Doğru mu?"

"Kendiniz kontrol edin, Senatör."

Kongre üyesi cep bilgisayarını çıkarttı, tırtıklı köşelerine iki defa vurdu, elinin içinde öylece yatarken ekranına baktı ve geri koydu. "Gösteri yapmak için buraya bize getirdiğin hediye bu mu? Bir illüzyonist?" dedi.

"Ondan fazlası, bayım. Aub birkaç işlem ezberlemiş ve onlarla kağıt üzerinde hesap yapar."

"Bir kağıt bilgisayar," dedi General. Üzülmüş görünüyordu.

"Hayır bayım," dedi Shuman sabırla. "Kağıt bilgisayar değil. Basitçe bir parça kağıt. General, lütfen bir sayı söylemek nezaketinde bulunur muydunuz?"

"Onyedi," dedi General.

"Ve siz, Senatör?"

"Yirmi-üç."

"İyi! Aub, bu sayıları çarp ve lütfen bunu nasıl yaptığını baylara göster."

"Emredersiniz, Programcı," dedi Aub, başını ördek gibi sallayarak. Gömlek ceplerinin birinden ufak bir bloknot ve diğerinden ince uçlu bir ressam kalemi çıkardı. Kağıda özenli işaretler yaparken alnı kırıştı.

General Weider sertçe yarıda kesti. "Haydi şunu görelim."

Aub kağıdı ona verdi ve Weider. "Şey, onyedi rakamına benziyor," dedi.

Kongre üyesi Brant başını salladı ve, "Doğru öyle, fakat sanırım herhangi biri bir bilgisayardan rakamları kopyalayabilir. Sanırım ben bile, hatta hiç pratik yapmadan, kendi kendime geçerliliği olan bir onyedi yapabilirdim."

"Eğer Aub'ın devam etmesine izin verirseniz, baylar," dedi; Shuman sinirlenmeden.

Aub eli biraz titreyerek devam etti. Sonunda, kısık bir sesle, "Cevap üçyüz doksan-bir," dedi.

Kongre üyesi Brant bilgisayarını ikinci defa çıkarttı ve çabucak salladı, "Godfrey[1] için, öyle. Nasıl tahmin etti?"

"Tahmin yok, Senatör," dedi Shuman. "Sonucu

hesapladı. Onu bu kağıt parçası üzerinde yaptı."

"Hile," dedi General sabırsızca. "Bilgisayar bir şeydir ve kağıt üzerindeki rakamlar başka şeyler."

"Açıklayın, Aub," dedi Shuman.

"Emredersiniz, Programcı-- Şey, baylar, onyedi yazıyorum ve hemen onun altına, yirmi-üç yazıyorum. Sonra, kendi kendime diyorum ki: yedi kere üç--"

Kongre üyesi düzgünce sözünü kesti, "Şimdi, Aub, problem onyedi çarpı yirmi-üç."

"Evet, biliyorum," dedi ufak tefek Teknisyen içtenlikle, "Fakat yedi kere üç diyerek *başlıyorum* çünkü onun çalıştığı yol bu. Şimdi yedi kere üç; yirmi-bir. "

"Ve onu nasıl biliyorsun?" dedi kongre üyesi.

"Sadece hatırladım. Bligisayarda daima yirmi-bir oluyor. Onu sayısız kereler kontrol etmiştim."

"Bununla beraber, daima öyle olacağı anlamına gelmez, değil mi?" dedi kongre üyesi.

"Belki değil," Aub kekeledi. "Ben bir matematikçi değilim. Fakat göreceğiniz gibi, daima doğru cevapları elde ediyorum."

"Devam et."

"Yedi kere üç; yirmi-bir, o halde yirmi-bir yazıyorum. Sonra bir kere üç; üç, o halde yirmi-birin ikisinin altına bir üç yazıyorum."

"Niçin ikinin altına?" dedi Kongre üyesi Brant hemen.

"Çünkü--" Aub çaresizce destek için üstüne baktı. "Açıklaması zor."

Shuman, "Eğer şu an için çalışmasını kabul ederseniz, ayrıntıları matematikçilere bırakabiliriz," dedi. Brant yatıştı.

Aub, "Üç artı iki; beş yapar, görüyorsunuz, o halde yirmi-bir elli-bir oluyor. Şimdi onu bir müddet için öylece bırakın ve yeniden başlayın. Yedi ve ikiyi çarpıyorsun; öndört oluyor ve bir ve iki; iki. Onları bunun gibi alta koyun ve toplanınca otuz-dört olur. Şimdi eğer elli-birin altına otuz-dördü bu yolla koyar ve onları toplarsanız; üçyüz doksan-bir elde edersiniz ve işte cevap," dedi.

Bir anlık sessizlik oldu ve sonra General Weider, "İnanmıyorum. Bu deli saçmasına boyuna devam ediyor, sayılar uyduruyor ve onları bu veya şu yolla çarpıyor, topluyor, ama ona inanmıyorum. Bir şey olamayacak kadar karmaşık," dedi.

"Oh hayır, bayım," dedi Aub ter içinde. "Sadece alışkın olmadığınızdan karmaşık *görünüyor*. Gerçekte, kurallar tamamen basittir ve herhangi bir sayı ile uygulanabilir."

"Herhangi bir sayı, eh?" dedi General. "Daha neler. "Kendi bilgisayarını çıkardı (sertçe biçimlendirilmiş askeri bir model) ve rastgele vurdu. "Kağıda beş yedi bin sekiz yaz. Yani beş bin yediyüz otuz-sekiz."

"Emredersiniz, efendim," dedi Aub, yeni bir yaprak kağıt alırken.

"Şimdi," (bilgisayarını daha fazla yumruklayarak)," yedi iki üç dokuz. Yedi bin iki yüz otuz-dokuz."

"Emredersiniz, efendim."

"Ve şimdi bu ikisini çarp."

"Biraz zaman alacak," Aub titredi. "Al sana zaman," dedi General.

"Devam et, Aub," dedi Shuman gevrekçe.

Aub öne eğilerek, çalışmaya koyuldu. Diğer bir parça kağıt aldı ve diğerini. Sonunda General saatini çıkardı ve dik dik baktı. "Sihirli işinle aran nasıl, Teknisyen? "

"Hemen hemen yaptım, efendim-- işte burada, efendim. Kırk-bir milyon, beş yüz otuz-yedi bin, üçyüz seksen-iki." Sonucun kargacık-burgacık rakamlarını gösterdi.

General Weider sertçe gülümsedi. Bilgisayarındaki çarpma bağlantısını dürttü ve sayıların dönüşünün durmasını bekledi. Sonra baktı ve şaşkın tiz bir sesle, "Yüce Galaksi, herif haklı," dedi.

Özel ofisinde, Yeryüzü Federasyonu Başkanı bitkin bir halde, yerleşik sıkıntılı bir görünüşün duygulu çehresinde ortaya çıkmasına izin vermişti. Deneb savaşı, başlangıçta muazzam bir hareket ve büyük bir popülarite ile başladıktan sonra, Dünya'daki hoşnutsuzluğun devamlı bir şekilde artmasıyla hileli, adi bir manevra ve karşı manevra durumuna gelmişti. Muhtemelen, Deneb'te de hoşnutsuzluk büyüyordu.

Ve şimdi, kongre üyesi Brant, önemli Askeri Har-camalar Komitesi'nin başkanı neşeyle ve nezaketle yarım saatlik randevusunu saçmalıklar döktürerek harcıyordu.

"Bir bilgisayar olmaksızın hesaplamak," dedi başkan sabırsızlanarak, "İfadede yanlışlık olmalı."

"Hesaplamak," dedi kongre üyesi, "Sadece bilgi elde etmek için bir sistemdir. Bir makina veya insan beyni onu yapabilir. İzin verin size bir örnek vereyim." Ve, öğrenmiş olduğu yeni becerileri kullanarak, başkanın kendisine rağmen, ilgisini çekinceye dek toplamlar ve çarpımlar üzerinde çalıştı.

"Bu daima çalışır mı?"

"Her zaman, Bay Başkan. Şaşmaz."

"Öğrenmesi zor mu?"

"Onu gerçekten özümsemek bana bir haftaya maloldu. Tahmin ederim siz daha iyisini yapardınız."

"Pekala," dedi başkan, düşünerek, "İlginç bir aile oyunu, fakat ne işe yarar?"

"Yeni doğan bir bebek ne işe yarar, Bay Başkan? Şimdilik hiç bir işe yaramıyor, fakat görmüyor musunuz ki bu makinalardan bağımsızlığa giden yolu işaret ediyor. Düşünün, Bay Başkan," kongre üyesi ayağa kalktı ve derin sesi otomatik olarak genel tartışmalarda kullandığı ses tonlarından bazılarını aldı, "Ki Deneb Savaşı bilgisayarların bilgisayarlara karşı bir savaşıdır. Onların bilgisayarları bizim füzelerimize karşılık, karşıfüzelerden delinemez bir kalkan oluşturuyor ve bizimkiler onlarınkine karşı bir taklit oluşturuyorlar. Eğer biz bilgisayarlarımızın etkinliğini geliştirerek, onlar da kendilerinkini geliştiriyorlar ve beş yıldan beri kararsız ve kârsız bir denge varlığını sürdürüyor."

"Şimdi bilgisayarların ötesine gitmek onu sıçrayarak aşmak, içinden geçmek için ellerimizde bir metodumuz var. İnsan düşüncesi ile hesap yapmanın mekaniğini birleşeceğiz; zeki bilgisayarların, onların milyarlarcasının eşitliğine sahip olacağız. Ne gibi sonuçların olacağını detaylı olarak tahmin edemiyorum, fakat onlar hesap edilemez olacak. Ve eğer Deneb bizi yenip kuvvetlenirse, hayal edilemeyecek bir felaket olabilir."

Başkan, sıkıntıyla, "Ne yapmamı isteyeceksiniz?" dedi.

"Yönetimin gücünü insan hesaplaması üzerine gizli bir projenin tesis edilmesinin arkasına koyun. Eğer beğendiyseniz Numara Projesi olarak adlandırın. Benim komiteyi garanti edebilirim, fakat yönetimin arkamda olmasına ihtiyacım olacak."

"Ama insan hesaplaması ne kadar ileri gidebilir?"

"Sınır yok. Bu keşfi bana ilk takdim eden; Programcı Shuman'a göre--"

"Şüphesiz, Shuman'ı işitmiştim."

"Evet. Şey, Dr. Shuman bana teoride, bilgisayarın yapıp insan aklının yapamayacağı hiçbir şeyin olmayacağını söylüyor. Bilgisayarlar sadece sınırlı miktarda bir bilgiyi alır ve onların üzerinde sınırlı sayıda işlemler yaparlar. İnsan aklı yöntemi kopya edebilir."

Başkan onun üzerinde düşündü. "Eğer bunu Shuman söylüyorsa, ona -teoride- inanmak durumundayım. Fakat, pratikte herhangi bir bir bilgisayarın nasıl çalıştığını nereden bilebilir?" dedi.

Brant neşeyle gülümsedi. "Pekala, Bay Başkan, aynı soruyu sordum. Öyle gözüküyor ki, bir zamanlar bilgisayarlar direkt olarak insanlar tarafından dizayn edilmişler. Şüphesiz, bunlar vasat bilgisayarlarmış, bu bilgisayarların daha gelişmiş bilgisayarları dizayn ettiği akılcı kullanım zamanlarından önce olmuş."

"Evet, evet. Devam et."

"Teknisyen Aub, galiba hobisi olarak bu antik cihazların bazılarının yeniden imalini yaptı ve böylece bunları yaparken onların çalışmalarının detaylarını araştırdı ve onları taklit edebileceğini buldu. Biraz önce sizin için yaptığım çarpma işlemi bir bilgisayarın çalışmalarının taklididir."

"Şaşırtıcı!"

Kongre üyesi kibarca öksürdü, " Eğer diğer önemli bir noktayı söyleyebilirsem, Bay Başkan -Bu şeyi ne kadar geliştirebilirsek, federasyonumuzun çabalarını bilgisayar üretimi ve bilgisayar bakımından başka yönlere o kadar fazla saptırabiliriz. İnsan beyninin egemen olmasıyla enerjimizin daha fazlası barış zamanı vazifelerine yönlendirilebilecek ve sıradan biri üzerindeki savaşın etkisi azalmış olacak. Şüphesiz, bu iktidar partisi için en önemli avantaj olacak."

"Aa!" dedi Başkan, "Hedefini anlıyorum. Peki, oturun, Senatör, oturun. Bunun hakkında düşünmek için biraz zaman istiyorum-- Fakat bu arada, şu çarpma numarasını bana tekrar gösterin. Bakalım, ondaki numarayı yakalayabilecek miyim?"

Programcı Shuman meseleyi aceleye getirmeyi denemedi. Loesser muhafazakârdı, çok muhafazakâr ve bilgisayarlarla babasının ve büyükbabasının yaptığı şekilde uğraşmayı severdi. Hâlâ, Batı Avrupa bilgisayar bileşimini kontrol ediyordu ve Numara Projesi'ne tam gayretle katılması için razı edilebilirse, çok yol alınacaktı.

Fakat Loesser çekinik duruyordu. "Bilgisayarlar üzerindeki denetimimizi gevşetme fikrini beğendiğimi sanmıyorum. İnsan aklı kaprisli bir şeydir. Bilgisayar her defasında aynı probleme aynı cevabı verecektir. İnsan aklının aynısını yapacağının garantisine sahip miyiz?" dedi.

"İnsan aklı, Bilgisayarcı Loesser, sadece gerçekleri işler. Onu yapanın insan aklı veya bir makina olması sorun değil. Onlar sadece araçlar."

"Evet, evet. Aklın bilgisayarı kopya edebileceğine dair zekice gösterinizi inceledim fakat bana bir parça havada görünüyor. Teoriyi destekleyeceğim fakat teorinin pratiğe dönüşebileceğini düşünmemiz için ne gibi bir sebebe sahibiz?"

"Sebebimizin olduğunu düşünüyorum, bayım. Her şeyden önce, bilgisayarlar her zaman var olmamıştı. Kadırgalarıyla, taş baltalarıyla ve demiryollarıyla birlikte mağara adamlarının bilgisayarları yoktu."

"Ve muhtemelen onlar hesap yapmadı."

"Öyle olmadığını daha iyi bilirsiniz. Bir demiryolunun veya bir ziguratın inşasında bile biraz hesaplamaya ihtiyaç duyulurdu, ve onu bildiğimiz bilgisayarlar olmaksızın yapmak zorundaydılar."

"Onların gösterdiğin tarzda hesap yaptıklarını mı ileri sürüyorsun?"

"Muhtemelen değil. Bununla birlikte, bu metot -'yazmak' anlamındaki eski Avrupa sözcüğü 'grafo'dan dolayı, onu 'grafiti' olarak adlandırıyoruz- bilgisayarların kendilerinden geliştirilmiştir o yüzden onlardan daha eski olmayabilir. Hâlâ, mağara adamlarının bazı metodlara sahip olması gerekli, eh?"

"Kayıp sanatlar! Eğer kayıp sanatlar hakkında konuşacaksan--"

"Hayır, hayır. Her ne kadar bazı kayıp sanatların olamayacağını söylemesem de, ben bir kayıp sanat

düşkünü değilim. Bununla birlikte, insan hidroponik[2] gıdalardan önce tahıl yiyordu ve eğer ilkeller tahıl yediyse, onu toprakta yetiştirmek zorundaydı. Daha başka ne yapabilirlerdi?"

"Bilmiyorum, fakat birinin toprakta tahıl yetiştirdiğini görürsem toprak-yetiştiriciliğine inanacağım. Ve gördüğüm zaman, iki parça çakmak taşının birbirine sürtülerek ateş yakıldığına da inanacağım."

Shuman içindeki öfkeyi yatıştırdı. "Peki, grafitiye dönelim. O, serbest olma yönteminin sadece parçası. Büyük cihazlar vasıtasıyla ulaştırma, direkt kütle -transferine dönüşüyor. Haberleşme cihazları giderek daha

fazla etkili ve daha az hacimli hale geliyor. Hatta, cep bilgisayarınızı bin yıl öncesinin kocaman işleriyle karşılaştırın. Niçin, o zaman, son adımı atarak hep birlikte bilgisayarları başımızdan atmayalım? Gelin, bayım, Numara Projesi kâr getirecek bir şey; gelişme zaten pervasızca sürüyor. Fakat sizin yardımınızı istiyoruz. Eğer vatanseverlik sizi kımıldatamazsa, etrafı saran entellektüel macerayı düşünün."

Loesser şüpheyle, "Ne gelişmesi? Çarpmanın ötesinde ne yapabiliyorsunuz? Bir üslü fonksiyonun integralini alabilir misin?" dedi.

"Zaman içinde, bayım, zamanla. Geçen ay içinde bölme yapmayı öğrenmiştim. Ve doğru alarak, tam ve ondalık kalanları tespit edebiliyorum."

"Ondalık kalanlar? Kaç basamağa kadar?"

Programcı Shuman ses tonunu ilgisiz tutmayı denedi. "Herhangi bir sayı!"

Loesser'in alt çenesi düştü. "Bir bilgisayar olmadan?"

"Bana bir problem sor."

"Yirmi-yediyi onüçe böl. Onu altı basamağa kadar al."

Beş dakika sonra, Shuman, "İki nokta sıfır yedi altı dokuz iki üç," dedi.

Loesser kontrol etti. "Şey, şimdi, bu şaşırtıcı. Çarpma beni çok fazla etkilememişti çünkü hepsi sonuçta tam sayılardan ibaretti ve hileli numaralar yapılabileceğini düşünmüştüm. Fakat ondalıklar-"

"Ve hepsi bu kadar değil. Yeni bir ilerleme var yani, belirli bir yere kadar, çok gizli ve kurallara bakılırsa, ondan bahsetmemeliyim. Bununla birlikte-- kare kök cephesinde bir başarı elde etmiş olabiliriz."

"Kare kökler?"

Bazı ustalık isteyen noktalar gerektiriyor ve henüz hataların üstesinden gelemedik, fakat Teknisyen Aub, bilimi icat eden ve onunla bağlantılı şaşırtıcı bir sezgiye sahip olan bir adam, sorunu hemen hemen çözdüğünü ileri sürüyor. Ve o sadece bir teknisyen. Sizin gibi bir adam, eğitimli ve kabiliyetli bir matematikçi hiç güçlük çekmemelidir."

"Kare kökler," diye etkilenmiş bir şekilde mırıldandı.

"Küp kökler de. Bizimle misin?"

Loesser'in eli aniden hamle yaptı, "Beni de sayın."

General Weider odanın başında ileri geri yürüyor ve bir grup asi öğrenci ile karşılaşmış vahşi bir öğretmen edasında dinleyicilerine hitap ediyordu. Numara Projesi'ni yürütenlerin sivil bilimadamları olmasının general için hiç farkı yoktu. General bütün hepsinin başıydı ve her canlılık isteyeni o kadar dikkate alıyordu ki.

"Şimdi kare kökler tamamıyla iyi. Kendim yapamam ve metottan da anlamam, fakat onlar iyi. Bununla birlikte, Proje, sizlerden bazılarının temel unsurlar olarak adlandırdığı yöne doğru saptırılmayacaktır. Savaş bittikten sonra, grafiti ile istediğiniz her şekilde oynayabilirsiniz, fakat özellikle şimdi çözecek belirli; ve çok pratik sorunlarımız var," dedi.

Uzak bir köşede, Teknisyen Aub acı dolu bir dikkatle dinledi. Elbette, artık bir teknisyen değildi, görevlerinden kurtarılmış ve kulağa hoş gelen bir ünvan ve iyi bir ücretle Proje'ye atanmıştı. Fakat, şüphesiz, sosyal farklılıklar kalmıştı ve yüksek mevkili bilim liderleri, kendi rütbelerine eşitlik sağlayan bir yerde bulunması için ona izin verip asla kendi aralarına almayacaklardı. Aub, hak etttiği şey için, ne kendi kendine bir şey yapmış, ne de onu istemişti. Onlarla iken, onların kendisiyle olduğu kadar rahatsızdı.

General, "Hedefimiz basit birşey, baylar; bilgisayarın yerini almak. İçinde bir bilgisayar olmaksızın uzayda gidebilen bir gemi; bir bilgisayar taşıyan geminin beşte bir zamanda ve onda bir maliyetinde inşa edilebilir. Deneb'in yapabildiğinin beş katı, on katı büyüklükte filolar yapabiliriz, fakat eğer bilgisayarları ortadan kaldırabilirsek," diyordu.

"Ve hatta bunun ötesinde bir şey görüyorum. Şimdilik fantastik olabilir; saf bir rüya; fakat gelecekte insanlı füzeler görüyorum!"

Dinleyicilerden anında bir mırıltı yükseldi.

General konuşmasını sürdürdü. "Şimdiki durumda, bizim en önemli darboğaz füzelerin sınırlı bir zekada olmaları gerçeğidir. Sadece çok büyük olan bilgisayarlar onları kontrol edebilir ve o yüzden füze-savar savun-

malarının değişen doğasını karşılayabilmeleri tatmin etmeyen bir durumda. Çok az füze, eğer herhangi bir şey olmazsa hedeflerine varabiliyor ve füze savaşı çok şükür bizim için olduğu kadar, düşman için de çıkmaz bir sona doğru gidiyor."

"Diğer tarafta, grafiti ile uçuşu kontrol edilen, içinde bir veya iki insan olan bir füze, daha hafif, daha hareketli, daha akıllı olacaktır. O bize zaferin kenarı anlamındaki uygun bir rehber verebilir. Bunun yanında, baylar, savaşın gereklilikleri bize bir şeyi hatırlamayı zorunlu kılıyor. Bir adam, bir bilgisayardan daha kolay vazgeçilebilirdir. İnsanlı füzeler büyük sayılarda ve iyi. Hiçbir generalin bilgisayar-yönlendirmeli füzeler için kaygılandığı kadar kaygılanılmasına gerek duyulmayan şartlar altında fırlatılabilir--"

Daha da fazla söyledi, fakat Teknisyen Aub beklemedi.

Teknisyen Aub, kendi meskeninin gizliliğinde, arkasında bırakacağı notun üzerinde uzunca uğraştı. Sonunda okunan aşağıdaki gibiydi:

"Şimdi grafiti olarak adlandırılan şey üzerinde çalışmaya başladığımda, bir hobiden daha fazla bir şey değildi. Onda ilginç bir eğlence, bir zeka alıştırmasından fazla bir şey görmedim.

"Numara Projesi başladığı zaman, diğerlerinin benden daha akıllı olduklarını düşündüm; ki grafiti insanoğluna yararlı bir şey olarak pratik kullanıma konulabilecekti; belki gerçekten yararlı kütle-transfer cihazlarının üretiminde yardımcı olacaktı. Fakat şimdi onun sadece ölüm ve yıkım için kullanılacağını görüyorum.

"Grafitinin keşfinin ortaya çıkardığı sorumlulukla yüzleşemiyorum."

Sonra kendi üzerine kasten bir protein-ayrıştırıcısının odağını çevirdi ve derhal acısız ölümü hissetti.

Onun buluşunun büyüklüğüne ödenmesi gereken takdirle küçük Teknisyen'in mezarı başında duruyorlardı. Programcı Shuman, onlardan arta kalanlarla birlikte başını eğdi, fakat etkilenmemiş bir şekilde durdu.

Teknisyen kendi payına düşeni yapmıştı ve bununla birlikte, daha fazla ona ihtiyaç yoktu. O grafitiyi başlatmıştı, fakat şimdi başladığına göre kendi başına güçlükleri yenerek, muzaffer bir edayla, kim bilir daha başka nelerle birlikte insanlı füzeler mümkün oluncaya dek, devam edecekti.

Dokuz çarpı yedi, altmış-üç eder diye derin bir memnuniyetle düşündü Shuman ve bana söyleyecek bir bilgisayara da ihtiyacım yok. Bilgisayar benim kendi kafamın içinde.

Ve bunun ona verdiği kuvvet duygusu şaşırtıcıydı.

(1) Godfrey de Bouillon (Godefroi IV de Boulogne, 1060-1100), 1nci Haçlı Seferi'nin Fransız lideri. Kudüs'ün ele geçirilmesinden sonra (1099), Kudüs Latin Krallığı'nın ilk yöneticisi olarak seçildi (1099-1100).

(2) Hidroponik, toprak yerine, solüsyon halindeki başlıca kimyasal madddelerle suda bitki yetiştirme (Yunanca hudör, su+ponos, iş).

CD-ROM'larda UZAY YOLU

Tuncay Başaran

Son günlerde CD-ROM piyasasında, bilimkurguseverleri sevindirecek bir hareketlenme oldu. Özellikle Ankara piyasasında, büyük kitapçı ve CD-ROM satan dükkanlarda, her zaman rastlanılan oyunların yanısıra artık bilimkurgu alanında gerektiğinde başvuru olarak kullanabileceğimiz nitelikte CD-ROM'lar da bulunmakta. ATILGAN'ın sayfalarında zaman zaman bu ürünlerin tanıtılmasına yer verilecektir. Şimdilik burada sadece UZAY YOLU (STAR TREK) CD-ROM'larına değineceğiz. STAR TREK konusundaki bazı oyunların tanıtımını bu yazıya koyduksa da prensip olarak diğer yazılarda oyun CD'lerine yer vermeyeceğiz. Ancak bu ürünlerin çoğu Ankara dışında az bulunmamaktadır. Bu nedenle isteyenlerin ATILGAN'ın yazışma ve telefon adresine başvurmalarını ya da aşağıdaki adrese başvurmalarını öneririm.

Tuncay BAŞARAN P.K. 26 Yenimahalle 06172 ANKARA (Tel: 0 312 346 15 27)

Şimdi bu STAR TREK CD-ROM'larının bir listesini verip tek tek inceleyelim:

A- Oyun CD-ROM'ları;

* Star Trek 25Th Anniversary,
* Star Trek Judgment Rites,
* Star Trek Star Fleet Academy
* Star Trek Star Fleet Academy-Chekov's Lost Missions
* Star Trek Pinball

B- Aktüel ve ansiklopedik açıklayıcı CD-ROM'lar;

* The Star Trek Encylopedia A Reference Guide To The Future
* Star Trek Captain's Chair
* Star Trek Voyager

A - Oyun CD-ROM'ları:

*** STAR TREK 25TH ANNIVERSARY:** Interplay oyun yazılım şirketinin CD-ROM'u olup, 1 CD'den oluşmuştur. Interplay şirketinin Uzay Yolu hakkında çı-kardığı ilk CD-ROM'lardandır. Uzay Yolu'nun 25. yıldö-nümü nedeniyle piyasaya çıkartılmıştır. Bu CD-ROM'-da bahsedilen Uzay Yolu ve Atılgan Yıldız Gemisi (TOS; yani TV model Uzay Yolu ve Atılgan Yıldız Gemisi)'dir. TV'de seyrettiğimiz dizi bölümlerinin bazı benzerleri oyunun bölümlerini oluşturmaktadır. Her bir bölüm aslında ayrı bir maceradır. Grafik ve müzik yö-nünden oldukça başarılıdır. Kaptan Kirk, Mr.Spock, Dr. McCoy ve diğer tayfalar 3 boyutlu minyatürize grafik şeklindedir. Grafik çizimleri daha iyi olabilirdi. Bilgisa-yara yüklenmesi oldukça yer ve zaman almaktadır. Oyunda; uzayda Klingonlar, Romulanlılar vs. gibi uzaylılarla yıldız savaşları bölümleri vardır. Fazerleri ve foton torpillerini bolca kullanma şansınız var. Ortada bulunan Astragator'u kullanmazsanız yıldız savaşını kaybetme şansınız çok yüksek. Bir anda bir çok düşman yıldız gemisi ile çarpışmak zorunda kalıyorsunuz. Ayrıca gezegen yörüngesine girilip, gezegen yüzeylerine ışınlanılmaktadır. İşte oyun serüvenleri ondan sonra başlıyor. Ama önce yıldız haritasından gitmek istediğiniz yıldız sistemini belirlemelisiniz. Dizinin karakterleri için orijinal dizide oynayan oyuncuların sesleri bu oyun için özel olarak kaydedilmiş. Hatta oyunda duyulan müzikler, dizide kullanılan müzikler.

*** STAR TREK JUDGMENT RITES:** Interplay oyun yazılım şirketinin CD-ROM'u olup, Game Disk ve Collector's Disc olmak üzere 2 CD-ROM'dan oluşmuştur. Interplay şirketinin Uzay Yolu hakkında çıkarttığı ikinci CD-ROM'udur Bu CD-ROM 23X23X5.5 ebatlarında siyah renkli büyükçe bir kutunun içindedir ve içinde ilave parçalar olarak bir VHS video kaseti ve yaka pini bulunmaktadır. VHS video kasetin konusu TV model (TOS) olup, Errand Of Mercy (Barışın Gönderilişi) ve The City On The Edge Of Forever (Sonsuzluğun Yanı Başındaki Şehir) adlı bölümleri içermektedir. (Episodes 27&28) Daha önceki CD-ROM'da belirttiğimiz gibi bu

oyun CD-ROM'unda eski TV model dizilere benzer oyun bölümleri yer almaktadır. Birinci CD-ROM'un oldukça tutması nedeniyle bu ikinci oyun CD-ROM'u yapılmıştır. Yukarıdaki oyundaki karakter sesleri ve müzik için söylenenler bu oyun için de geçerlidir. Ayrıca Collector's Disc'te Gene RODDENBERRY ve Leonard NIMOY ile yapılan görüntü kiliplerinden oluşmuş çeşitli röportajlara da yer verilmiştir. Buna ilave olarak oyunun nasıl oynanacağına ait 40 sayfalık bir kitapçık bulunmaktadır.

*** STAR TREK STAR FLEET ACADEMY:** Inter-play şirketi tarafından hazırlanmış olup 5 CD-ROM'dan oluşmuştur. Windows-95 uyumludur. Oyundan ziyade bir simulasyon programı demek daha doğru olur. Oyuna giriş kısmı için hazırlanan görüntülü sahne-lerde gerçek oyunculara yer verilmiştir. Bu oyuncular arasında William Shatner ile George Takei de bulunmaktadır.

*** STAR TREK STAR FLEET ACADEMY- CHEKOV'S LOST MİSSİONS:** Yukarıda belirtilen oyuna ek olarak hazırlanmış olup oyuncu simülasyonda daha yeni görevlerde yer alır.

*** STAR TREK PINBALL:** Interplay şirketi tara-fından hazırlanmış olup bir CD-ROM'dan ibarettir. Windows-95 uyumludur. Başlangıcında oldukça güzel interactiv bir grafik gösterim şovuna yer verilmiş. Diğer tarafı pek fazla ilginç değil. Bildiğimiz bir kaç bölümden oluşmuş Pinball (Tilt) oyunu... Fazla bir şey söyleyemiyorum. Pinball meraklıları alabilir. CD-Rom içine daha iyi bir oyun konulabilirdi.

B- Aktüel ve Açıklayıcı Ansiklopedik CD-ROM'lar;

*** THE STAR TREK ENCYCLOPEDIA A REFERENCE GUIDE TO THE FUTURE:** Michael OKUDA ve Denise OKUDA tarafından hazırlanmış olup, 4 CD-ROM'dan oluşmaktadır. Karı koca OKUDA'lar Japon asıllı olup Star Trek dizi filmlerinin bazılarının kaptan köprüsünün dizaynına desinatörlük yapmışlardı. Bir nevi bilgisayar Star Trek Database'dir. TV model orjinal Uzay Yolu'nu, Star Trek filmlerini, Star Trek: The Next Generation, Star Trek: Deep Space Nine ve Star Trek: Voyager TV dizilerininin bölümlerini içerir. 3.000'den fazla fotoğraf ve 400'den fazla film klipleri bulunmaktadır. Alfabetik arama yapılabildiği gibi sistematik aramada yapılabilmektedir. Anlayacağınız bir nevi görsel Star Trek (Uzay Yolu) ansiklopedisi. Zaten CD-ROM içindeki bilgiler yine bu yazarlara ait Encyclopedia of Star Trek kitabından sağlanılmıştır. Uzay Yolunun kronolojik tarihçesine bazı bölümlerde genişçe yer verilmiştir. Dizi bölümlerinin oldukça fazla film klipleri bulunmaktadır. İşin en ilginç yanı bilgisayar konuşmalarına Majel BARRETT RODDENBERRY'nin (Hemşire Christine CHAPELL) kendi sesinin verilmesidir. Grafik kompozisyonları oldukça kalitelidir. Açıkçası Uzay Yolu konusunda istediğiniz her türlü bilgi mevcut.

*** STAR TREK CAPTAIN'S CHAIR:** Michael OKUDA ve Denis OKUDA tarafından hazırlanmış 1 CD-ROM'dan oluşmuştur. The Star Trek Encylopedia'nın devamı niteliğindedir. Grafik dizaynı bile aynı şekildedir. Bu CD-ROM'da USS Enterprise NCC 1701, USS Enterprise NCC 1701-D, USS Enterprise NCC 1701-E, USS Defiant NX-74205 ve USS Voyager NCC-74656'nın kaptan köprüleri ve alt sistemlerle bağlantıları anlatılmaktadır. Bu CD-ROM'da konsollar, fazerler, monitorler, trikoderler vs. tanıtılmaktadır. TV model (TOS) Uzay Yolu'nun kaptan köprüsünün bazı bölümleri Kaptan Hikaru SULU tarafından tanıtılmaktadır. Oldukça başarılı bir yapım. Devamını diliyoruz.

*** STAR TREK VOYAGER:** Star Trek Voyager dizisi meraklıları için hazırlanmış bu CD-ROM'da, çok doyurucu olmasa bile, dizi ile ilgili resimler, bölüm özetleri ve çeşitli bölümlere ait hareketli sahneler yer almaktadır. Bunun dışında, bu materyallere dayalı oyunlar ve ekran koruyucuları da bulunmaktadır.

Sevgili Bülent Akkoç

Uzunca bir süredir sesim soluğum çıkmıyor, yazmıyorum ve aramıyorum ama derginizi takip ediyorum. Açıkçası daha iyi olabilir diye düşünüyorum ama şu an için zaten daha iyisi yok, dolayısıyla kıyaslama yapmıyorum. Uzun yıllardır, taa daktiloyla hazırlayıp postayla dağıttığınız Bilimkurgu Dergisi'nden bu yanadır, kendimce size destek olmaya çalıştım ve bundan sonra da mümkün olduğunca aynı şeyi yapmaya devam edeceğim.

Son zamanlarda ülkemizde Douglas Adams'ın romanları sırayla yayımlanıyor ve böylece bizde eskiden sırf İngilizce baskılarından takip ettiğimiz bu kitapları kendi dilimizde okuma imkanına kavuşuyoruz. Gerçi bu romanların çeviri düzeyi tartışılır ama en azından BK piyasasındaki canlılık hoş bir şey. İşte bundan dolayı düşündüm ki, madem ki derginizde zaman zaman Adams'ın yapıtlarından bahsediliyor, ben de kendimce bir katkıda bulunayım.

Ekteki sayfalarda Douglas Adams'ın The Hitch Hiker's Guide to the Galaxy serisiyle ilgili bazı çeviriler bulacaksınız. Bildiğiniz gibi bu eser önceleri BBC'de mizahi bir radyo programı olarak tasarlanmış, gördüğü ilgi üzerine sonradan kitap haline getirilmişti. Ben de her yerde rastlanmayacak bir şey olsun istediğimden, Guide serisinin radyo için yazılmış ilk bölümünün sinopsisini göndermemin uygun olacağını düşündüm.

Ayrıca, yazarın radyo serisinin hazırlık aşamalarında yazdığı fakat sonradan kullanmaktan vazgeçtiği bazı esprileri ve de serinin ilk kitabından alınan birkaç diyaloğu ekte tarafınıza gönderiyorum. Eğer ilginç olabileceğini düşünürseniz, lütfen bir sonraki sayınızda yayınlayın.

Gelelim bu mektubumun özüne:

Bakıyorum da son birkaç sayıdır Sayın Mustafa Yelkenli ile Sayın Emrah Göker arasında çok ilginç bir yazışmadır süregidiyor. Çok daha ilginci ise tartışmanın ana fikrini benim bir yazımın oluşturması. Her ikisine de sevgilerimi gönderiyorum. Açıkçası bu konuda bir polemiğe girmeye niyetim yok. Ama madem ki bu konu hâlâ tartışılıyor, o zaman ben de sözkonusu yazımda yer vermediğim bazı detayları burada sıralayayım bari.

İzin verirseniz söze yazımın yazılma sebebiyle başlayayım. Blade Runner filmini ilk kez 1991'de seyrettim ve o denli beğendim ki duygularımı başkalarıyla paylaşmak amacıyla filmle ilgili bir yazı yazmaya karar verdim (çünkü bence yazmanın mantığı budur: duyguları paylaşmak!).

Ancak bilgi sahibi olmadığım konularda fikir beyan etmekten hoşlanmadığım için dört yıl kadar bekledim. Ve sonunda yazımı 1995 yılında, Koloni dergisinin 6. sayısında yayınlanmak üzere yazdım. Bu süre içerisinde filmin 1993'teki director's cut versiyonunu izlemiş, soundtrack'ini almış ve romanını okumuştum. Ayrıca Dick'in başka eserlerini de okuyup içime sindirmiştim.

Daha sonra yazının bazı konularda eksik kaldığını fark ettiğimden Paul Sammon'un filmle ilgili kitabını okuyup bazı ekleme ve düzeltmeler yapmaya karar verdim. Sammon, senaryo yazımından kurgunun tamamlanmasına kadar geçen bütün aşamalarda film ekibinin yanında olduğundan o zamanki ruh halini aktarabilecek ideal kişiydi. Onun kitabını seçmemin sebebi bu oldu. Tam da o sırada Sayın Yelkenli'nin Philip Dick'le ilgili yazısını okudum ve Ridley Scott'a haksızlık ettiğini düşündüğümden düzeltilmiş yazımı size yolladım.

Bence Scott, günümüz sinemasında zor bulunur bir yönetmen.

Blade Runner filmiyle ilgili birkaç küçük not:

1- Denver/Dallas Sneak Preview, 1982: Filmin ilk deneme gösterimi. Bu versiyonda Harrison Ford'un voice-over'ı yok ve soundtrack daha farklı.

2- San Diego Sneak Preview, 1982: Filmin ikinci deneme gösterimi. Bu versiyonda diğer versiyonlarda bulunmayan üç sahne yer alıyor.

3- Domestic Cut. 1982: Filmin Amerikan sinema salonlarında gösterilen kurgusu. San Diego versiyonundaki sahneler kesilmiş ve voice-over eklenmiş. 116 dakika.

4- International Cut. 1982: Filmin Amerika dışındaki sinema salonlarında gösterilen "unrated" versiyonu. Domestic versiyonla aynı fakat daha fazla şiddet içeriyor. 117 dakika. Afişi de farklı.

5- Broadcast Version, 1986: Filmin Amerikan televizyonları için hazırlanan sansürlenmiş versiyonu. Domestic Cut'la aynı fakat küfür ve çıplaklık içeren tüm sahneler kısaltılmış veya düzeltilmiş. 114 dakika.

6- Director's Cut, 1992: International Cut'taki şiddet sahneleri yok, voice-over kaldırılmış, Domestic Cut'taki mutlu son yok, ve en önemlisi yıllarca kayıp olan efsanevi Unicorn sahnesi eklenmiş. Gene de Scott'ın orjinal kur-gusu değil. 116 dakika.

7- 1995'te filmin devamı niteliğindeki K.W. Jeter'ın Blade Runner 2: The Edge of Human yayınlandı. Bu romanda hikaye filmin finalinden bir yıl sonrasında geçiyor.

Görüldüğü gibi sözkonusu film başlı başına bir olay. O yüzden filmin hangi versiyonunu izlediğiniz çok önemli. Versiyondan versiyona alınan tat farklılıklar gösterebiliyor. Bence en düzgün kurgu director's cut versiyonu. ancak bu versiyon da tam olarak Scott'ın ilk düşündüğü kurgudan uzak ve yapımcıların ısrarıyla gerçekleştirilmiş. Ayrıca son bir not: Scott, ilk senaryo taslağında yer alan bazı sahnelerden yapımcıların ısrarı sonucunda vazgeçmek zorunda kalmış. Bu yüzden ona haksızlık edildiğini tekrarlıyor ve mektubuma nokta koyuyorum.

Saygılar,

Kosta Ceran/ceranko@turk.net

2001'DEN OTOMATİK PORTAKAL'A
STANLEY KUBRICK

the adventures
ung man
principal
interests are rape,
ultra-violence
ethoven.

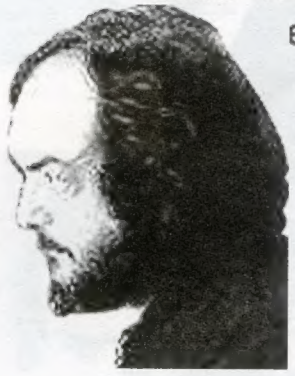

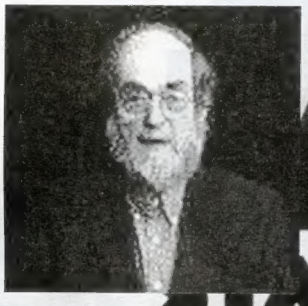

STANLEY KUBRICK'S

A CLOCKWORK ORANGE

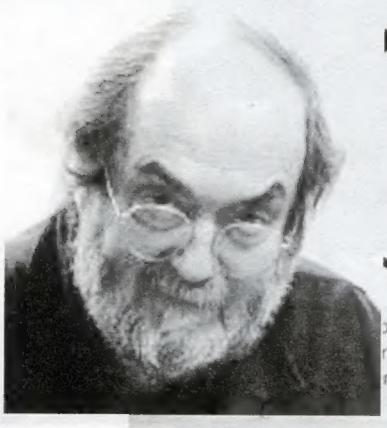

GELECEK SAYIDA: KAÇIRMAYIN!

DE FOREST KELLEY (1920-1999)

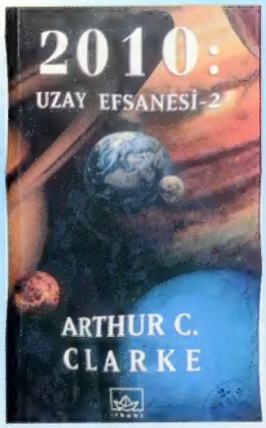

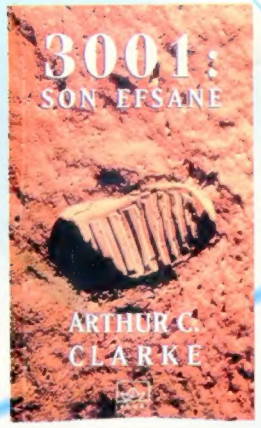

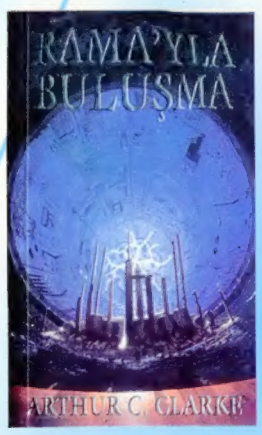

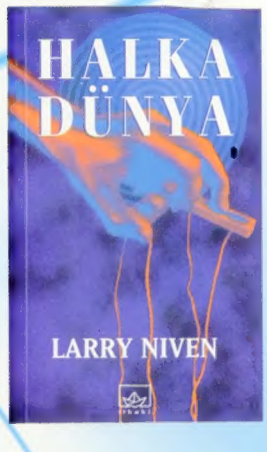

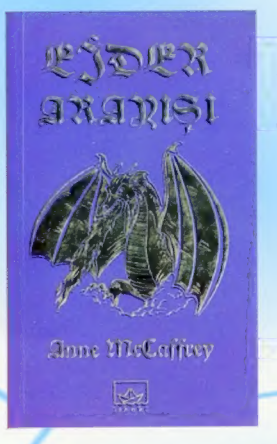

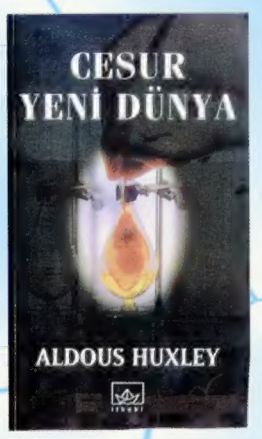

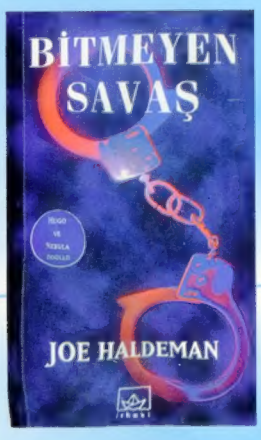

www. ithaki. com.

Bilimkurgu ve Fantastik Edebiyatın Adresi

OK

Caferağa Mah. Sakızgülü Sk. 33/2 Kadıköy 81300 İstanbul
Telefon: 0216 348 3697 Faks: 0216 338 26 33